

Előfizetési ár:

Egész évre . 240 K

Fél évre . . 120 K

Hogyd évre . 60 K

Egyes szám . 5 K

Hirdetések

milliméter díjazás
sorlat számítottak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEZEG,
Kassai-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEZEG,
Szechenyi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptalajdonos: „Zalavármegye” lapkiadótársaság TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP : Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

Beköszöntő.

Mikor egy új lap jelenik meg, feléje fordítják arcukat az Igazság és a Hazugság szellemei és kérdezik: enyém leszel-e?

A Hazugság kérdi: engemet szólsz-e?... Az Igazság szíve megrezdül: engemet mondasz-e?...

A Hazugság súgja: légy takarója az Igazságnak fekete betűiddel!

Az Igazság kéri: betűidbe szívód be az én lelkeimet, hogy azok megfényesedjenek tőle!

Minden új lap természetesen a „csalhatatlan” Igazságot írja homlokára, ha mindjárt szennyet hord is sorainak árja, s az Igazság ellen indítanak harcot a sorok hadoszlopai.

Ha meg egy lap nem kiáltoz sokat, hanem tényeket tár fel, cselekszik, — mindjárt előteremnek ellenségei, kik az Igazság vértjébe öltözve világgá kiáltják: ime, e lap ellenünk kovácsol lándzsát!... És ha a közérdek mezébe öltözött jogtalanság ellen támad, mindjárt kész a védelem: a támadás a közérdeket sérti!...

Ha való igazságokert száll sikra, ezer és ezer eleven érdeket kénytelen érinteni, s hadsorba állanak ellene.

... Ezek általános igazságok ma, s e lap jól ismeri e nehézségeket.

De jól kell ismernie feladatait is.

Egy lap hivatása, hogy a valódi közérdek harcosa, az Igazság tartó oszlopa, a társadalmi élet eleven lelkiismerete legyen. Ne bontson akkor, amikor építeni látszik, de építsen akkor is, amikor építése rombolásnak tetszik. Ne törődjék bele keleti nyugalommal, hogy mi most milyenek vagyunk, hanem tekintsen arra az eszményképre, amelyhez hozzá kell törni egyént és összességet. A közérdek ürügye alatt ne sértse és bontsa a valódi közérdeket, — de bármily fájó: a közérdeket megvédje és emelje, habár önérdkek bástyáján kell is áthatolni e végett.

Tisztelje a törvényes jogrendet, mert törvény és jogrend nélkül nincs állami élet, s szilárd állami élet nélkül nincs meg a magán védelme,

Ne egyetlen társadalmi rendben lássa a nemzetet. Nem kizárólag földműves a nemzet, nem egyedül a kereskedő, az iparos, a hivatalnok. Hanem mindez együtt a nemzet. S jaj annak az országnak, amelyben a társadalmi osztályoknak a rendje nincs kellő egyensúlyban. Az egyensúlyt pedig a megosztott, s tisztességgel elvégzett munka, az egymás iránti becsülés, s az egyes hivatások kölcsönös elismerése és értékelése adja meg.

Ma nincs meg a nemzet egyes alkotórészeinek kellő egyensúlya. Bármennyire fájó ez a megállapítás, de tény. S jobbra csak hibáink beismerése vezethet.

Az pedig hadarság volna, ha az építést a tetőn kezdenék. Az építést a fundamentumon kell kezdeni. A fundamentum az Igazság. Ezen épülhet csak oly alkotás, amely megmarad. Az állam épületében e város csak egy kis rész, s polgárai az alkotó kövei ennek a kis résznek, — az Igazság egy-egy alkotó téglája. Minden emberi szív, minden ember valódi igazsága, a munkás szorgalma, a földműves verejtéke, a kereskedő igaz mérlege, az iparos jól végzett műve, a hivatalnok egy-egy helyesen elintézett aktája az építő munkának egy-egy alkotó része. De ha a mérleg hamis, a munkás tunya, az ész alszik, a kivánság nyereszkeskedésről álmodik: az egy-egy bomlasztó anyag. Ilyennek el kell korhadni, el kell vettetni.

E lap, mint minden lap, addig jogosult és életképes, míg a hamisságot el nem hallgatja, s az igazságot mindenkor felfödi.

Ez nem országos, hanem vidéki lap lesz, nem is napi, hanem csak hetilap. De kötelessége és feladata egy a többiekével. Feladata, hogy igazsággal szolgálja a város és vármegye érdekeit. És nem szolgálhatja jobban a közérdeket, mint ezzel.

Feléd néz, te új lap az Igazság és a Hazugság szelleme. Fordítsd el tekinteted ettől, s fényesülj meg az Igazság arculatától.

S bizonyjal addig élsz, míg tekinteted Ő felé tartod!

Kutas Kálmán

Hiszekegy...

A fájdalmak útját járó magyarnak lehet-e szebb imádsága, — mint a magyar Hiszekegy. Mikor a megcsúfolt, meggyalázott, megcsönkített magyar örök hitének eme örök vallástétele először hangzott el egy lánglelkű magyar asszony ajkáról: megesküdtünk, hogy míg a feltámadás hajnala nem derül a magyar földre, magyarakon ez ima el nem hal, s mint magyar lélek el nem fogyó sóhaja morajlik az örök Isten trónusa elé. Nagy felbuzdulásunkban jelvényeket csináltattunk, táblákat készítettünk rávésvé, ráírva a magyar imádságot. Ujságjaink első helyre írták, hogy naponként — a lap olvasása előtt — e gyönyörűséges imádság harmata öntözze az olvasó lelkét. S azután... A minden magyar gondolat, eszme sorsa. Kezdték elmaradozni a kabátra tűzött jelvények, fogyatkoztak, tűnedezték a nyilvános helyre kiakasztott táblácskák. Az ujságok már a „Hitek” elé írták, később az apróhirdetések elé, míg aztán végkép elmaradt.

Ma már hiába keresed, nem látod a kabátra tűzött Hiszek egy jelvényeket s nem találod az ujságban sem a magyar imádságot.

A magyar felbuzdulás szalma láng sorsa fenyegeti ezt a gyönyörű nemzeti imádságot is.

Pedig ennek az imádságnak nem szabad erre a sorsra jutni. Ne engedjük, hogy elfelejték. Ennek a sorsa, a magyarnak sorsa is. Ez az imádság az élesztője annak a tűznek, amelyben a magyar feltámadás hite lobog. Erre a hitre pedig szükségünk van, ha feltámadni akarunk. Ez a hit a szétdarabolt, a megcsönkített magyar haza új életben, feltámadásban hívó lelke. Örök magyar hit, jövődönk, sorsunk, életünk. Erő, egyesítő, összetartó hatalmas erő, mely egybe forrasztja a magyart — a közös cél elérésére. Imádkozzuk azt az imádságot, amely ezt a lelkét, ezt az hitet, ezt az erőt táplálja, lobogtatja. Templom legyen az a hely, ahol a magyar Hiszekegyet imádkozzák s legyen templom a magyar haza minden rőge, amelyben a feltámadás örök hite él.

Mi lapunk ormára irtuk ezt a szent imádságot, amelyet a legtöbb ujság már elfelejtett. Amíg a feltámadás hajnala reánk nem derül ott is marad, hogy hirdesse a magyar igazságot, a magyar feltámadást.

Szell György dr.

Olvasóinkhoz!

Őszi szél zúgott, amikor elhatároztuk, hogy lapunkat, a „Zalavármegye“-t megindítjuk és tavaszi szellők lengedeznek, amikor lapunk első számát olvasóink kezébe adhatjuk. A hosszú téli hónapok elteitek azzal, hogy az elénk tornyosuló nehézségeket leküzdöttük, az útunkba gördített akadályokat eltávolítottuk. Örömlennep nekünk a mai nap, amikor lapunk, a „Zalavármegye“, mini szép reményekre jogosító újszülött belép a világba. Reméljük, hogy valóra váltja azokat a várakozásokat, amelyeket olvasó közönségünk vele szemben támaszt és amelyek megvalósításában mi őt támogatni és erősíteni óhajtjuk.

Behizonyult ismét, hogy a legnehezebb megakadályozni azt, aminek megvalósulását a közérdek kívánja s aminek létrejötte közszükségletet képez.

Magában véve az a körülmény, hogy városunkban, Zalamegye székvárosában eddig nem állott rendelkezésünkre egy olyan sajtóorganum, amely helyet engedjen minden közérdekű véleménynyilvánításnak és az, hogy a meglevő napilap — a mi nézetünk szerint — nem a többség politikai meggyőződését tükrözeti vissza, — még nem lett volna elég ok arra, hogy egy hetenként megjelenő folyóiratot indítsunk.

Kötelességül tekintettük azonban lapunk megindítását azért, hogy ezzel lehetőleg mi is teljesítsük azt az állampolgári hivatásunkat, hogy képességünk szerint közreműködünk annak a konszolidációnak a megteremtésében, amely a békés fejlődést és haladást biztosítja, a nemzeti és társadalmi egységet megteremti, az osztály- és felekezeti harcokat leszereli

és a nemzet minden tagjának harmonikus együttműködését lehetővé teszi.

Magyarország — a mai megcsonkított állapotában is — első sorban földművelő ország. A gazdasági csoportosulás alapjául tehát elsősorban a mezőgazdasági termelés szolgálhat. Ehhez, mint egyenjogú gazdasági faktor csatlakozik azután a valódi értékeket produkáló termelő ipar és a valódi közgazdasági érdekeket szem előtt tartó kereskedelem is. Épen azért összeegyeztetni kívánja lapunk a közgazdasági élet különböző faktorainak érdekeit, ha ezek az érdekek nem helyezkednek szembe a jog, törvény és erkölcs elveivel s a haza és nemzet egyetemes érdekeivel. Egyformán támogatásban kívánjuk részesíteni a földművelés, az ipar és a kereskedelem érdekeit, amennyiben azok valódi közérdekek. Önző magánérdekek azonban a mi támogatásunkra nem számíthatnak.

A mi politikai programunk: a fennálló jogrend és az érvényben levő törvények tisztelete, a belső béke propagálása, a valláserkölcsi felfogás erősítése az egyetemes keresztény világnézet szempontjából és mindennek felett a magyar nemzeti érzés ébrentartása.

Ezeknek az elveknek szolgálatában óhajtván működni, teljes meggyőződésünkkel csatlakozunk a gróf Bethlen István miniszterelnök vezérlete alatt álló egységes kormányzó párthoz. Ennek a pártnak a programjában látjuk mi biztosítékát a jelenlegi rendkívüli súlyos helyzetben is a nemzet jövő fejlődésének, ebben a pártnak találjuk mi felirányító elvként a nemzet egyetemes érdekeit s ennek a pártnak a vezérében, gróf Bethlen István személyében látunk

mi oly értékes államférfiúi tulajdonságokat, széles látókört, komoly elhatározást, bátor cselekvést, következetességet, törhetetlen hazafiságot, hogy erre az alapra, mint erős kösziklára építjük fel azt a reményünket, hogy ő lesz az, aki az összes társadalmi osztályokat a nemzeti gondolatban egyesítve, le fogja rakni a jobb és boldogabb, az integer Magyarország alapját.

Lapunk azonban, mint helyi érdekű folyóirat, fontos céljának fogja tekinteni azt is, hogy érvényesülést engedjen azoknak a helyi érdekeknek, amelyek a valódi közérdeket szolgálják. Épen ezért helyt adni kívánunk lapunkban minden közérdekű felszólalásnak. Munkatársaink sorába hívunk tehát mindenkit, aki lapunk célját helyesnek és támogatásra méltónak találja. Esmék surlodásából pattan ki az igazság szikrája. A tisztas magánérdekek összessége teremti meg a tiszteletre méltó közérdeket. Ennek a tiszteletre méltó közérdeknek önzetlen szolgálata pedig — hitünk szerint — új és egészséges vért önt nemcsak közgazdasági és társadalmi életünkbe, hanem új életre ébreszti hazafias nemzeti érzésünket s megóvja magyar népünk egészséges gondolatvilágát és tiszta lelkét minden fertőző befolyástól és eltévelyedéstől.

Ezeknek a hazafias célok megvalósítására ifányuló munkálkodásunkhoz Isten áldását kérve, kérjük egyúttal vármegyénk és városunk közügyek iránt érdeklődő polgárainak szíves, jóakarátú támogatását.

Korbai Károly dr.
felelős szerkesztő.

„Csontok Magyarországnem ország.
Egész Magyarország mennyország.”

A kórházban.

Hosszu, fel-felsíró
Sóhaj két szüntelen;
Nyögnek a nagy falak:
Jaj nekem, jaj nekem!
S hát a száz búcsú béreg
Szeme könny, szíve vér:
Mégis hisz mindegyik,
Tovább hisz és remél...

A halott oly néma —
Örül az élő mind
Szívében az öröm
Büvös, szent árja ring.
A halott oly csendes, —
Élő sutlog, beszél...
Az az egy pihen már,
A többi hisz, remél...

Itt egy vénhedt ember,
Ott egy gyermek zokog,
Amott a halál járt,
Segyszív már nemdobog.
Olymélys kinoscsönd...
De kint dalol a szél,
S két élve maradt, mind
Tovább hisz és remél...

Köröttünk sóhaj száll,
Rajtunk halál lebeg,
De oly szépek, nagyok
Ott kint a zöld hegyek!
Élet és diadal,
Erő, mi ott künn él:
Jöhet száz elmulás,
A szív csak hisz, remél!

Bpest, Ujzentjános-kórház, 1921 június.

KUTAS KÁLMÁN.

Széchenyi István vezéreszméi.

(Részlet egy szabad lyceumi előadásból.)

Széchenyi irodalmi és politikai működésében kortársai közül sokan ellentéteket fedeztek fel: küzdött az ösiség ellen és védelmezte a hitbizományokat, felszólalt a protestánsok védelmére, de ellenezte a zsidóemancipációt, arra hivatkozva, hogy a korai emancipáció elősegíti a tömeges bevándorlást. Az arisztokráciával szemben elfoglalt álláspontját sem látták egészen világosnak. Senki sem mondott olyan kemény ítéleteket az arisztokratia léha és dohogó tagjairól, mint Széchenyi és senki sem hangoztatta oly erőteljesen a születés véletlenségével szemben az igazi érdem becsét, mint ő. „Ha nem mondhatom el magamról, hogy hasznos tagja vagyok a hazának, nem lehetek boldog”, írja nevelt fiának. Egy arisztokrata társának szól ez az üzenete: „Egy kancellár, egy nádor igen csekély lehet előttem, viszont egy földművelő, egy közkatonája igen sok”. Nem sajnálta sem a jó tanácsot, sem a kemény csapásokat, a maga oldalának tagjaitól, de amikor igaztalan támadás érte őket az országgyűlésen, annyira felindult, hogy a nagy lelki izgalom miatt összeesett.

Mindezek az inkább látszólag ellentétes szavak és tények zavarba hozták kortársait, nem tudták, hogy a már akkor is szokásos politikai műszavak közül melyikkel jellemezzék, mert egészen egyik sem illett rá. Széchenyi nem is nevezte magát sem liberálisnak, sem conservatívnak, sem arisztokratának, sem demokratának. Semmit sem adott ezekre a szavakra s nem hitt abban, hogy ezeknek, mint valami varázsigéknek a mormolása bármit is lendíthetne az ország sorsán. Kortársai romantikusok voltak a politikában, ő nem volt az. A politika romanticizmusa rokon az irodalmival, de jelentékenyen különbözik is tőle. Az irodalomban a romanticizmus az emberi nagyságban, az emberi tökéletesedés korlátlanágában való hitet jelenti, a politikában pedig az elvek csálhatatlanságának a feltétlen hitét.

Széchenyi is lelkesedett a nagy eszmékért, ezek lendítették őt is nagy célok felé, de nem hitt kritika nélkül és feltétlenül. Minden felvetődő politikai gondolatot aszerint mérlegelt, hogy mennyit használ a magyarságnak. „Nyerjem bár a világnak minden kincseit, én minden kifejlődést, mely nem magyar, szívemből gyűlölök”, mondotta egyik országgyűlési beszédében. Széchenyi magyarsága egész gondolko-

Falvak iskola nélkül.

Javulás, haladás sohasem történelhetik őszinteség nélkül. Ha valaki szemünkbe vágja, hogy Zala kulturátlan vármegye, pirulhatunk, de meg nem haragudhatunk. Aki szíve mélyén hordja ennek a nemzetnek a kulturális jövőjét, annak naponta rá kell eszmélnie helyi kulturáltságunknak megdöbbenően sirálmás állapotára. Nem mindegy, hogy hol lakom: Drezda környékén-e, vagy valamelyik hozzáférhetetlen göcseji faluban vagy városban! Az sem lehet közömbös előttem: milyen kulturfokon van a nép körülem, mert ez formálja s keresztezi a tájat, ad hangulatot s ragyogó vagy fakó színt a képnek, amely Isten művészetének gyönyörű megnyilatkozását kell, hogy hirdesse. Egy nemzet nagysága sok tényezőtől függ. Az az egy azonban bizonyos: minél általánosabb és áhítottabb szükséglet egy egy nemzetnél a kultúra, annál elpuszthatatlanabb a nemzeti jövő, az álmodott nagyság, — akkor él a nemzet. Különben csak *tengődés* van. Tengődés kukoricakenyéren és vicinálison. Az élet ott kezdődik, mikor valaki megkívánja a finom léstát is és földjét okos gazda módjára, nemcsak megszokásból veti be; ott, mikor már kel a gyorsvonal, a fűtés meg a világítás a vasúti kocsiban. A nép mindaddig teljes sötétségben vergődik s a vadak nivóján húzza-vonja értelmetlen életét, míg nem verkedik az iskoláért s nem akarja komolyan-szépen, hogy a parasztfiú okosabb s műveltebb legyen az apjánál.

Ki gondolná a XX. században, hogy Zalavármegyében 110, mondó egyszázti. község van olyan, amelyben 70 családnál több él s nincs iskolájuk. Csak egy vármegyében! A szépséges Balatonnak közeli vidékén! Nem is a Balkánon, de Nyugat-töszomszédságában!

110 község! 100 gyermek egy községben! 11000 a 110-ben — iskola nélkül, tanító nélkül, könyv, betű, toll nélkül! Tizegyszer gyerek közül hány lélek, hány szunnyadozó tehetség marad örökre rejtve!

A nép ereje, egészsége — ősforrása minden nemzetnek. Ez az örök tartalék. Ha ezt fel nem használja, lehet-e megújulás a poshadt megzápult kultúrában?!

Nem egy falvat ismerek, tekintélyeset, gögösrátartó falvat, hol huncutsággal, vagy vasszilgorrá kellett rákényszeríteni a népre az iskolát. Hol vagyunk meg attól, hogy a nép — maga

kívánja a kultúrát s *áldozzon* is érte! Maga hívja a tanítót, hallmózsa el minden földi jóval s messziről vegye le előtte kalapját! Maga hordja a téglát a falakhoz s adja a penészes bankót a költségekhez! Álom talán, hogy a nép maga vallja, hogy gyermekeinek iskola kell mindenáron!

És mégis, iskolát neki, iskolát! Ha furfanggal, ha kényszerrel, ha egyéb más pénzel is, de iskolát mindenáron! Nem éppen véztes baj, ha a felnőtt mit sem ad rá s huzódik tőle, mert pénzbe kerül, no és aztán: minek az, mikor az apja is megvolt anélkül! — Mégis, csak legyen meg az iskola! Aki annak a padjába belekerül s évekig szántja a fehérpapirozt, ha felnő, majd csak másként gondolkozik s másként fogja szántani a zalai hosszú-vékony ugart is. De ott kell lenni minden legkisebb faluban is a számoló táblának, ott lógjon a térkép, az egész Magyarország térképe s a nagyvilágé is és üljenek a padban a buksi fejű, szőke barna gyerekek, Ámuljon el a szemük a magyar történelem dicsőségén és kicsi szívük érzékenyedik el fajtájuk sok szégyenén és szerencsétlenségén. Ragyogjon fel bennük a lélek a meséknek jókai-as káprázatán és remegjen meg kezükben a toll, mikor szép levelet pingálnak meg a szomszéd városba, vagy faluba.

Iskolát a falvakba s jó tanítókat! Nem csüggedőket, de szent hivatásuknak férfiasan megteleelőket.

Beszélni kell róla, hogy nincs iskola. Követelni s írni róla. Ébren tartani a hatóságok figyelmét és föllármázni vele a csöndes, szunyókáló, zalai uri berkeket. Megmagyarázni a választandó képviselőnek, hogy torkát ilyen követelésekre kell köszörsülnie s hogy ez minden személyi érdeknel, párbajnál s országos pletykánál fontosabb. A zalai képviselőjelöltek ezt a kultúr-állapotot teregecsék első sorban a nép elé. Veszedelemes dolog a népnek mindig csak hízlelni. Ha pedig kégviselek lettek ennek a népnek a kegyéből, törődjenek is vele, de ne csak a kisfűttel, hanem első sorban az iskolával. A népet nevelni kell, tanítani, még akkor is, ha nem akar tanulni. Csak megköstoltatni vele, okosan, hízleges nélkül, — nem mandátumért, de ennek a drága, külön fajtának a kedvéért, — minmagunkért. Amit elmulasztottak évtizedek, sőt évszázadok, tegye jóvá, ha lassan is, de

adásának a kulcsa, az fejtí meg látszólagos ellentétének a rejtélyét. A sokat ócsárolt „magyar globus“-nak Széchenyi a leghűségesebb fia, de nála ez nem szűk látókört jelent, ő nem a magyar globusról néz mindent, hanem akárhol jár is, mindenünnen a magyar globusra, a magyar földre tekint. Ezt a földet és népet akarja tökéletesíteni a hagyományos erények erősítésével és a hagyományos bűnök irtásával.

Mert egész politikájának alapja a magyarság kultusza. lelkes beszédekkel mondott a magyar nyelv érdekében és az Akadémia megalapítására is első sorban a magyar nyelv érdeke vezette. Az a hév, amellyel a nemzeti nyelvet védelmezte, legerősebben cáfolja azt a tévedést, hogy neki csak gazdasági érdekekhez volt érteke. Igaz, hogy érvei a legtöbb kérdésben gazdaságiak, a jobbágyterhek eltörlése mellett azt hozza fel, hogy a fizetett munkások jobban fogják művelni a földet, a nem nemesek bírtokvásárlási jogának megokolására pedig a földek értékének remélhető növekedését említi fő argumentumul. De ezeket az érveket inkább azért alkalmazta, mert az akkori privilegiumos osztály egy nagy részét leginkább ilyen érveléssel lehetett makacs maradiságából kimosztani. Hogy nemcsak praktikus gondolkodású,

hanem költői lelki ember is volt, legjobban bizonyítja nagy jártassága a költészetben. A magyar költőkből vett találó idézetek mint valami művészi berakások díszesítik műveit.

Írásából gondolkodása tűnik ki, nagy alkotásaiból jelleme. Nemcsak alkotásaiból, hanem azoknak a mikéntjéből. Az alkotás nála nem abból állott, hogy nagy gondolatokat vetett fel s azután a megvalósításukat rábizta a szellem napszamosaira. A saját gondolatainak ő volt a legszorgalmasabb napszamosa is. Minden legkisebb részletre kiterjedt a figyelme, és a végleges eredményig nem tudott pihenni, mert, amiként mondotta: „Kezdeni a gyerek is tud de a befejezéshez térni kell.” Mennyit kellett írnia, leveleznie, amikor az Alduna szabályozása érdekében fáradozott, amíg el tudta a vállalkozása elé gördített akadályokat távolítani, amelyek nem voltak kisebbek, mint azok a sziklatorlaszok, amelyek a dunai hajózást akadályozták. Fáradozatlanul és önzetlenül dolgozott, sőt azazor bejelen is, önmagát biztatva: „Jó hazafinak lenni nehéz, de nem lehetetlen.” Ezzel a mondással sokszor találkozunk írásaiiban, gyönyörű refrainként foglalja egybe Széchenyi életének, ennek a remek hőskölte-ménynek egyes strófáit.

céltudatosan a ma intelligenciája s ne törődjék azzal, hogy a nép az urat szídjá. Ha megfesz-szük, — a népért, aztán minmagunkért s vég-eredményben magyar fajunkért cselekszük azt!

A 110 iskola nélküli falu nem mese, — hivatalos megállapítás. Beszélni kell róla, megbotránkozni, de aztán tenni, segíteni, minél gyorsabban s eredményesebben!

Marton Boldizsár

Hetenként.

Ezalatt a cím alatt igyekszem följegyezni minden héten azokat a dolgokat, amelyek méltók a följegyzésre.

A följegyzésre méltó dolgok között vannak komolyak és tréfások, nagyok és kicsinyek, értékesek és értéktelenek. De a tréfások, kicsinyek és értéktelenek csak látszanak ilyeneknek; valójában azonban azok is komolyak, nagyok és értékesek. Sőt tesz olyan hét is, amelyen nem történik semmi sem. S ez éppen azért lesz nevezetes.

Ezt az első hetet éppen nem mondok meddőnek. Komoly dolog és följegyzésre méltó dolog, hogy magyar városunknak és magyar vármegyénknek a társadalmában egy jónak ígérkező hirlap indul meg.

Ezt az új lapot sokan üdvözlük, sokan nem üdvözlük. Én azt tartom, hogy mindenkinek üdvözlőnie kellene; mert a hirlapirodalom éppenugy, mint a könyv-irodalom a közmfelvéde-snek s egy jobb életnek az eszköze. Ha szebben akarom kifejezni: zászlónak is mondhatom, a kultúra zászlójának. Északamerikában százsorta több újság jelenik meg, mint Magyarországon.

Nos, ha ez a most megjelenő *Zalavármegye* a mi szentséges eszménket: magyar nemzeti ügyünket és vallásosságunkat szentül és hiven védelmezi, ápolja és erősíti: akkor mindnyájunknak kell üdvözlőnünk, mert akkor közmfelveltségünknek s jobb életünknek és hazánk feltámasztásának egyik segítő eszköze.

S ha csakugyan ilyen magasztos célt tűz maga elé: akkor mindazoknak, akik nem üdvözlik, azoknak is üdvözlőnie kellene.

Sőt szerény véleményem szerint a versenytársaknak sem kell barátságtalanul fogadniok, inkább üdvözlőnie kell az új szülöttet, mert nem ellenség, még nem is ellenfél, hanem olyan

Sokszor csüggedés fogja el, ez néha az elkeseredésig fokozódott, de természetes optimizmusa győzedelmeskedett. Mert Széchenyi optimista volt. A kritikusok általában pesszimizták, az alkotók optimisták. Alighogy kiheverte azt a csapást, melyet a 49-iki katasztrópha mért rá, már is hittel hirdette: „Azért még sem fogom azt mondani, hogy a magyar volt”. Optimizmusát legjobban vallásos érzése táplálta, mely változatlan hűséggel kísérte el Széchenyit a gyermekorból a férfikorba s onnan az öregségbe. Jellemző, hogy életének utolsó alkotása is egy templom volt: a nagycent, templom újjáépítésére szentelte legutolsó áldozatát. „mert ez az a hely, hol nyugat felől először dicsérik az Istent magyar nyelven.” S most éppen a nagycenti templomból, a Széchenyi-kripta mellől hallszik felénk nagy elesettségekben az első vigasztaló szó. Az elrabolt területek közül a magyar haza keblére először visszatérő Nagycenk templomának harangja vigan csendül nyugatról kelet felé, hogy „legyen remény a reménynélküli valónaki önérzet, öntudat, feltámasztás”.

Suzster Önkör.

versenylársak, hogy egyik a másiknak előnyre van a szebb, jobb és nagyobb munka kifejtésére egy közös cél felé.

A nemes versenyzés nemes dicsvágyból indul ki és nemes dicsőségre tör.

A nemes versenyző azt óhajtja, hogy a társa minél nagyobb és hatalmasabb legyen, hogy érdemes legyen vele birokra szállni.

A nemes versenyző sohasem akarja ellenfelét hátranyomni; csak maga akar előrejutni, nem akarja ellenfelét leverni, csak megverni; óhajtja, hogy legyen első ellenfele, akit ő megelőzzen.

Ilyen nemes versenytársaknak látom, szírem látni a magyar hírlapokat is.

Borbély György.

BELPOLITIKA.

A választójogi rendelet. — A miniszterelnök a választójogi rendeletről. Uj part alakult. — A csonka kerületek kiegészítése. — Az egységes párt intéző-bizottságának ülése.

Az új választójogi rendelet elkészült és a pénteki hivatalos lapban megjelent. A rendelet alapja a kormány eredeti választójogi javaslata, kiegészítve a választójogi tárgyalások folyamán az ellenzéknek tett engedelményekkel. A választói jogcímek a következők:

Általános kellékek:

tíz éves magyar állampolgárság, két éves egyhelybenlakás. (Ha megszakítás nélkül két évig egy helyben lakott a választó, egyszeri lakásváltoztatás nem szakítja meg e feltételt.)

Különös kellékek:

Férfiaknál: 24 év betöltése és az elemi iskola négy osztályának elvégzése. Akik az általános kellékeknek és az iskolai végzettségnek megfelelnek, ha Károly-keresztjük, vagy vitézségi érdmük van, 24 éves koron alul is választók lesznek.

Nőknél: 30 év betöltése, az elemi iskola 6 osztályának elvégzése. Az a nő, aki az elemi iskola négy osztályát elvégezte, szintén szavazó, ha:

önálló keresete van, önálló háztartást vezet, vagy 3 gyermeke van.

A főiskolát végzett nő választó, ha nem is töltötte be a 30 évet.

Választójoguk van továbbá mindazoknak, kik az 1918. évi választási névjegyzékbe fel vannak véve és 2 év óta abban a helységben laknak, amelyben akkor felvették.

Választható az, ki a 30 életévét betöltötte és a tiltó rendelkezések nem vonatkoznak rá.

Budapest és környéke 30 rendes és 13 pótképviselőt választ s itt a szavazás lajstromos lesz. A törvényhatósági városokban titkos, a vidéken nyílt lesz a szavazás.

A nemzetgyűlés időtartama öt év, a választásoknak június hó 7-ig be kell fejeződniek.

Bethlen István gróf miniszterelnök a lapszerkesztők előtt ismertette a választójogi rendeletet és az alkotmányjogi értekezlet állásfoglalását, mely helybenhagyta a kormány tervezetét. A kormány kizáróan a maga felelősségére intézkedett rendeleti úton, úgy, hogy választási rendelefé csak a most választandó nemzetgyűlésre szól. A miniszterelnök azon reménynek adott kifejezést, hogy a választások nyugodtan, alkotmányos mederben fognak lefolyni.

Nemzeti Polgári Párt néven a volt Nemzeti Középpárt egy részéből új párt alakult Heinrich Ferenc volt miniszter vezetésével. Az elnöki tanács tagjai: Harkányi János, Lukács László, Szász Károly, Tolnay Kornél és Vadász Lipót lettek.

Az új választójogi rendelet szerint kiegészítik azon kerületeket, melyekben a választók száma kétezernél kevesebb. A kiegészítés a szomszédos nagyobb kerületekből fog megtörténni.

Az egységes párt keddi intézőbizottsági ülésén Bethlen István gróf miniszterelnök ismertette az új választójogi rendeletet. Hangoztatta, hogy a rendeletért a kormány viseli a felelősséget s azért sem a kormánypártot, sem a párt tagjait semmiféle felelősség nem terheli. Ez a választójogi rendelet csak a most összeülő nemzetgyűlés megalkotására van hivatva s az új választójogot majd az új törvényhozás rendezi megfelelő törvénnyel.

A miniszterelnök ezután a nemzethez intézendő kiáltvány tervezetét ismertette. Az intézőbizottság az elterjedt hírekkel szemben örömmel állapította meg, hogy a párthban, ép úgy a vezetőségben is, a legteljesebb összhang van.

Az egységes párt a vidék valamennyi kerületében állít fel jelöltek a vidéki pártszervezetek bevonásával, jelölések azonban még nem történtek.

Az egységes párt ügyvezető alelnöki tisztégére Gömbös Gyutát, társelnöke Perényi Zsigmond bárót, alelnöke Molnár Dezsőt választották meg.

Gömbös Gyula egy nyilatkozatában kijelenti, hogy nem ő és nem a kisgazdapárt vetette fel a királykérdést, hanem azok, akik a király visszahozatalát előkészítették.

A királykérdés felvetését és felszinen tartását az ország szempontjából katasztrófálisnak tartja. Végül kijelenti, hogy ez okokból a maga személyére nézve sem lehet abban a helyzetben, hogy Albrecht főhercegnek trónra jutását támogassa, mint azt politikai ellenfelei hirdetik.

A volt egyesült függetlenségi és negyvennyolcas párt (régii Kossuth-párt) tagjai országos gyűlést tartottak a Pannonia-szálló különtermében, amelyen a régi képviselők és főispánok közül negyvenhárman s az ország minden vidékén lakó tagok közül számosan vettek részt. A gyűlésen élesen támadták Batthyányiék, majd

a gyűlés egyhangú lelkesedéssel ki-mondotta, hogy a régi Kossuth-párt tagjai belépnek az egységes pártba

s hogy erről a határozatról Bethlen István gróf miniszterelnököt értesítik. A gyűlés határozata többek között a következőket tartalmazza:

„Elpusztulunk, ha ez így megy tovább. Ugy ítéljük, hogy ebben a helyzetben kötelessége összefogni pártkülönbség nélkül minden jó magyarnak, a haza újjáépítésére. Támogatni kell minden hivatott férfit, aki komoly elhatározással vállalkozik a belső béke, a társadalmi rend, az ország tekintélyének helyreállítására, az országos pénzügyek rendezésére, a köz-erkölcsök megjavítására/és a népünkkel lakó kulturális energiák kifejlesztésére. Az a hitünk, hogy Nagyméltóságod erre törekszik s programjából látjuk, hogy ezeket a célokat tűzte maga elé. Hazafias kötelességnek tartjuk tehát résztvenni ebben a nagy munkában. E kötelességet teljesíteni fogjuk valamennyien.”

A főváros kereskedelmi és ipari érdekképviselői már régebben elhatározták, hogy testületileg csatlakoznak az egységes párthoz és azt minden erejükkel támogatják.

Ez ügyben Lipták Pál, volt államtitkár, a következő kijelentést tette:

A fővárosi ipari és kereskedelmi érdekképviselőknek az egységes párthoz való csatlakozása immár befejezett tény. Csak technikai kérdések vannak még hátra...

KÜLPOLITIKA.

Lloyd George és Poincaré találkozása. — Az új olasz kormány. — Anglia és Egyiptom. — A francia hadsereg új szervezete. — Radics pártja és a genuai értekezlet.

Zalaegerszeg, márc. 4. Lloyd George és Poincaré Boulogneban találkoztak. A tanácskozás folyamán főképpen a genuai értekezlettel foglalkoztak. Megegyeztek a miniszterelnökök azokban a politikai biztosítékokban, melyeket érvényesíteniök kell, hogy sem a Népszövetség előjogai, sem a békekötés után Franciaország részéről aláírt szerződések, sem pedig a szövetségeseknek a jóvátételekre vonatkozó jogai sérelmet ne szenvedjenek. A szakértők a közel jövőben Londonban összeülnek, hogy megvizsgálják a gazdasági és technikai kérdéseket, az olasz kormányt pedig felkérlik, hogy a genuai értekezletet április hó 10-ére hívja össze.

Az olasz kormányválság végre megoldást nyert. Facta miniszterelnök koalíciós kormányt alakít. A kormányban nyolc demokrala, három néppárti, egy gazdapárti, egy reformsocialista, egy jobboldali liberális miniszter foglal helyet. A szocialisták, a köztársasági pártiak, a németek és szlávok ellenzékbe mennek.

Lloyd Georg az angol alsóházban az Egyiptom fölötti protekturátus megszüntetéséről nyilatkozott, mely nyilatkozat a következőket tartalmazza:

A protekturátust megszüntetik és Egyiptomnak szabadságában áll olyan nemzeti berendezkedést szervezni, mely megfelel az egyiptomi nép kívánságainak.

Megszüntetik az ostromállapotot, mihelyt a költségvetési törvényt elfogadják.

Az angol kormány fenntartja magának a jogot a következő kérdések eldöntésére:

1. Az angol birodalom és Egyiptom forgalmának biztosítása.
2. Egyiptom védelme minden idegen támadással és minden beavatkozással szemben.
3. A külföldi érdekek és a kisebbségi jogok védelme Egyiptomban.
4. A szudáni kérdés.

A francia kamara most foglalkozott a hadsereg kiegészítési módjának és a katonai szolgálati idő kérdésével.

A kamara előadója a 18 hónapos szolgálati idő mellett érvelt, minek nyilvánvaló célja, hogy Franciaország minél több teljesen kiképzett embert tudjon hirtelen szükség esetén a németek ellen felvonultatni, mert hisz: „Németország a béke veszedelme.”

Radics a Horvát-ban közli a horvát blokk február 25-i határozatát, mely szerint nem ismerik el a szerb kormány, illetőleg az SHS. állami kiküldöttjeinek azt a jogát, hogy a genuai értekezleten a horvátokat képviseljék. A horvátok

jogainak védelmére Genuában egyedül csak a horvát blokk képviselői lehettek hivatottak.

A Daily Herald egyik száma közli a római szovjet-követ nyilatkozatát. A nyilatkozat szerint a genuai konföderáció elhalasztásának valódi oka az, hogy Szovjet-Oroszország ellen az ellenforradalmárok offenzívát készítenek elő. Az ellenforradalmárok tábora 30.000 emberből áll és Belgrád környékén áll készenlétben. Wrangel tábornok is ott tartózkodik. Hír szerint az ellenforradalmat Franciaország támogatja, hogy ezzel az oroszok helyzetét a konferencián megnehezítse. A francia kormány ezt a hírt megcáfolta.

Előfizetési felhívás.

A „Zalavármegye“ politikai hetilapra előfizetést nyitunk. Mai számunkat (mutatványszám) megküldöttük mindenkinek, kérjük a közönséget, hogy aki nem óhajtja a lapot jártni, a mutatványszámot sziveskedjék mielőbb visszaküldeni. Aki a lapot megtartja, előfizetőnek tekintjük és a lapot címére megindítjuk.

Előfizetési árak:

1 évre 240 K. 1/2 évre 120 K.
1/4 évre 60 K. 1 óra 20 K.

Egyes szám ára 5 korona.

A „Zalavármegye“ kiadóhivatala.

HIREK.

Krónika.

A fiatalság szeret mulatni. Most ugyan nincs itt az ideje a reggelig tartó dinomdánomoknak, de ha így van, változtatni nem lehet rajta. Kár a fáradságért minden szó, minden betű, a fiatalság mulat. Hát muleson, táncoljon reggelig, vasárnapig, mint régen. Lásza rózsaszínek a jövőt, lásza annak a jelent, mint volt a múlt.

Ugy el-elemezem a sokszor egész kis vagyont érő báli ruhákat. Mintha az ország pénzügyi helyzete nem is roppant volna meg. A Karácsonyfa Egylet rendezte álarcos bálon nagyon, de nagyon szomorú lettem. Minden ruha drága selyem. Nem lehetne a jelmezeket nem selyemből előállítani! És nem lehetne inkább a selyem ruha árát azoknak juttatni, akiknek még rongyra sem kerül? Akik az Ur házába sem mehetnek el, mert nincs cipőjük?!

Nagyon, nagyon kísérteties volt a selyem suhogása az álarcos bálon!

H.—a.

— Schusztér Oszkár előadása. Vasárnap este tartotta Schusztér Oszkár főgimnáziumi tanár előadását Eötvös József báróról, a kereskedelmi iskola nagytermében. Sajnálattal láttuk az üres padokat, úgy látszik a heje-buja még mindig jobban vonzza közönségünket, mint a komoly előadás. Pedig Schusztér Oszkár magvas, lelkes előadása méltán nagyobb figyelmet érdemelt volna. Reméljük, a farsang végeztével ismét nagyobb lesz az érdeklődés a szabadliceális előadások iránt.

— Esküvő. Indra János helybeli kereskedő február 25-én, szombaton délután tartotta esküvőjét Ekler Bözsikével. Sok boldogságot és szerencsét kívánunk az új párnak.

— Halálozás. Móni Imre dr., az alispáni hivatalhoz beosztott menekült szolgabíró, agyszélhűdés következtében elhunyt. A rokonszenves úri embert, a kötelességtudó hivatalnokot pénteken kísérték utolsó útjára. A temetési szertartást Kutas Kálmán ev. lelkész végezte.

— Az Iparoskör közgyűlése. A Zalaegerszegi Iparoskör vasárnap 14 órakor tartotta évi közgyűlését az Iparoskör helyiségében. A zárószámadások felülvizsgálása és a költségvetés letárgyalása után az új tisztikart választották meg. A főbb tisztségek viselői ugyanazok maradtak, mint az előző évben. Tischler elnök a tagokat tömörülésre hívta fel, Mihalovics Géza és Lendvay János szintén az iparosság összetartását és egységes állásfoglalását szorgalmazták. A példás fegyelmezettséggel lefolyt gyűlés után a tagok kedélyes hangulatban eszmecsere-t folytattak.

— Az Ipartestület közgyűlése. A Zalaegerszegi Ipartestület f. hó 5-én, vasárnap, 14 órakor tartja évi rendes közgyűlését a testületi ház nagytermében.

— Az Iparoskör választmányi ülése. A helybeli Iparos Kör csütörtökön este választmányi ülést tartott, melyen a vigalmi bizottságot választották meg. Wapper Ignác tag bejelentette a Dalárda megalakulását, melyet a választmány örömmel vett tudomásul. Egyben az Irodalmi Szakosztály működésének újbóli megindítását is elhatározták, hogy a Kör méltóképpen részt vehessen a magyar kultúra diadalra juttatásában.

— Az Országos Iparos Párt nagygyűlése. Az Országos Iparos Párt folyó hó 12-én Budapesten nagygyűlést tart, melyre az összes Ipartestületeket meghívja a párt vezetősége. A gyűlés tárgya a választási harcokban való részvétel.

— Shimmy Zalaegerszegen. A legújabb, legdivatosabb tánc a shimmy, érkezett Zalaegerszegre is. Fővárosi „táncművészek“ mutatták be ezt a legújabb csodabogarat, úgy látszik, egy kis népszerűséget akarnak szerezni a kis torzszülöttnek. Akadtak sokan, akik megnézték. Voltak, kik csak kíváncsiságból, voltak, kik azért, mert meg akarják tanulni. A közvélemény ugyan felzudult a shimmy ellen, de hiszen az One Stepp érkezését is meglármázták és annál lelkesebben táncolják most. Így leszünk a shimmyvel is. Addig tiltakozunk és szörnyülködünk az ilyen táncok elterjedése ellen, míg azon vesszük magunkat észre, hogy még az utcaseprő is shimmyt táncol. A fiatalokat megértjük. — Ők nem azt nézik, szép-e a tánc, melyet lejtenek, csak tánc legyen. De mit szólnak hozzá a szülők? Ha a shimmy ellen sem lesz kifogásuk akkor „örömmel“ állapíthatjuk meg: „modern“ emberek vagyunk.

— Betiltották a van-steppet és a Shimmyt — Cegléden. A ceglédi rendőrség a van-stepp és a shimmy nevű erkölcsstelen táncoknak nyilvános helyen való táncolását betiltotta. Bárcsak már Zalaegerszeg is ott tartana!

— A csendőrség létszámának kiegészítése. A belügyminiszter körrendeletet intézett a vármegyékhez, melyben a csendőrség létszámának kiegészítését rendeli el. A csendőrség létszámát önkéntes toborzás útján töltik be. Érdeklődők jelentkezzenek a legközelebbi csendőrsőn, ahol a kívánt felvilágosításokat megkapják.

— Az ideai cukor ára. A minisztertanács az ideai cukor alapárát kilogrammonként 53 koronában állapította meg, mely összeghez 39 korona kincstári részesedés járul. A szállítási költség, kereskedői haszon hozzáadásával tehát körülbelül 110 korona lesz az ideai cukor kilója.

— A kereskedelmi iskola táncszelvénye. A helybeli felsőkereskedelmi iskola ifjuságának február 25-én műsorral egybekötött táncszelvénye a régi diákbálok üdőségével folyt le. Eszünkbe jutnak a régi, boldog idők, mikor még gondtalanul táncolhattuk végig az éjszakát és amikor még mosolyogni is lehetett. Ezt a boldog, gondtalan időt varázsoltta vissza a kereskedelmi iskola báija. A táncot ügyesen összeállított műsor előzte meg. Kedves volt Horváth Jolán és Horváth Géza jelenete a Bál az utkaparónánál. Titán Károlyt ügyesen előadott monológjéért sok taps jutalmazta meg. A beteg c. egyfelvonásos szereplői megállták helyüket, a közönség különösen jól mulatott Horváth Géza alakításán. Az ifjusági énekkar népdalegyveleget és kuruc dalokat énekelt, erélyes vezetés hiányában azonban nem érvényesülhetett teljes mértékben. Ádám Imre nem bánt gazdaságosan hangjával és így nem érthette el a kívánt hatást, bár maga a költemény erőteljes és tüzes hangú. Téglás Bálint „Éjjeli zené“-jét Bartha István adta elő. Az előadást követő tánc reggelig tartott.

— A Karácsonyfa Egylet báija. A Karácsonyfa Egylet február 27-én, hétfőn este álarcos báli rendezett, melyen előkelő és nagyszámu közönség vett részt. Dicséretreméltó a rendezőség figyelme, hogy nem feledkezett meg a magyar fájdalom megszemélyesítéséről sem. Hatásos kép volt: a megcsontított haza vérből való, elrabolt fiai letépték láncukat és lerázták magukról az idegen szolgaság igáját. Kéz a kézben, összefogva, közös erővel, a nagy Magyarorszáért. A közönség hálásan megtapsolta az ügyesen rendezett képet. Az estélyen jelen volt Kolbenschlag Béla alispán is. A különböző jelmezekben megjelentek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Bódy Zoltánné (szivkirályné), Hedry Miklósné és Farkasovszky Terike (rózsa), Vida Jánosné (indiánhölgy), Nagy Bálintné és Szatmáry Marika (cigánynő), Schischa Dávidné (tiroli ifju), Sperlágh Marica, Keresztury Magda, Augusztini Alisz és Mezriczky Baba (ördög), Farkasovszky Mariska (cukorbaba), Rácz Iluska és Pap Mancsi (magyar leány), Farkasovszky Stefike (norvég leány), Ebenspanger Bözsike (virágáros leány), Pap Ilonka (éjszaka királynője), Sümegi Mancsi és dr. Horváth Bertalané (rokoko), Mérő Gézané (XVII. század korabeli hölgy), dr. Tamaska Istvánné és Fürst Mici (török hölgy), Höhn Gizella, Z. Horváth Jolán, Tosch Anci, Mausz Ilonka, Pap Andrásné, Krosetz Didi és Kuliffay Bözsi (Pierrette), Szász Ella (Zalamegyei Ujság), Czikó László (Entente), Omais István, Halmy Elemér, Schlechta Jenő, Szauer Mihály, Hinterröcker Jenő (Csonka-Magyarország és az elrabolt területek.)

— Autóbusz-járat Nagykanizsa és Letenye között. Nagykanizsa és Letenye közötti forgalom lebonyolítása céljából Nagykanizsán vállalat alakult, mely naponta indít autóbuszt mindkét helyről. A forgalom vasárnap indult meg.

— Táncmulatság a táborban. A tábori őrzészlőalj törzsáltiszti kara február 24-én kabaréval egybekötött táncmulatságot tartott. A jól sikerült műsort reggelig tartó tánc követte. A tiszta jövedelmet a csendőr-árvák felségélyezésére fordítja a rendezőség.

— Száj- és körömfájás Zalaegerszegen. A polgármester a zalaegerszegi vásárookra a hasított körmű állatok felhajtását betiltotta, mivel a városban száj- és körömfájást állapítottak meg.

— A pécsi színház társulat Nagykanizsán. A pécsi színház igazgatója, Nádassy Imre, Nagykanizsa város tanácsától játszási engedélyt kért, mit valószínűleg meg is fog kapni. A kitűnő társulat érkezését örömmel várják a nagykanizsaiak. Boldog Nagykanizsaiak!

— A forgalmi adó 3 százaléka. A mástfél százalékos forgalmi adót a kormány 3 százalékra emelte fel március hó elsejétől.

— A március 15. emlékünnepeit Zalaegerszeg közönsége az idén is megtartja délután 4 órakor. Az emlékünnepet a Csány szoborbizottság rendezti több elsőrendű szereplővel. Ez az emlékünnepe is méltó lesz az előbbi éveknek március 15. ünnepeihez. Szereplőkről már gondoskodott a rendezőség.

Március 17-én drágul a vasút. A megdrágított új vasuti díjszabásra vonatkozó rendelkezések a hivatalos lapban nem jelennek meg. Ebből kifolyóan a gazdasági érdekeltség egy része azt hitte, hogy a hereskedelmi miniszter az utolsó pillanatban méltányolta a díjszabás-emelés ellen felhozott kifogásokat és annak életbeléptetését ehallasztotta. Ez a remény azonban nem vált valóra, mert kiderült, hogy az emelés elhalasztásáról szó sincsen. Miután ez ügyben a tárgyalások befejeződtek, az új díjszabás a Vasuti és Hajózási Közlönyben már meg is jelent és március 17-én életbelép. A személydíjszabás száz százalékos emelése érvénybelép de a közalkalmazottak jegykedvezményei változatlanok maradnak, ugyszintén a teheráru szállításban a gabonaörlemények, gömbfa, bányafa, tűzifa, hazai szén és otajmagvak szállítása tekintetében az eddigi áruosztályba soroztattak. Olcsóbb osztályba kerül a sör, a használt hordó, kő, kavics és homok szállítása, ötven százalékos kedvezményben részesül a vágásra szánt lovak szállítása. A tejküldemények díjszabása május végéig az eddigi marad, május végén ötven százalékkal emelkedik.

MŰVELŐDÉS.

A népfőiskolák.

A tudás hatalom, mely országokat tipor le és támaszt fel. Ez a világverő hatalom nem lehet kiváltság, nem lehet egyesek érdeke és célja: ez mindannyiunké. Nem elérhetetlen vágy, de megszerelhető, elsajátítható töké, melyet kamatoztatni lehet.

Trianon elvett tőlünk mindent, ami ezer éven át a miénk volt, de a lelket, magyar lelkünket nem veheti el. Az a miénk, megtépzott magyaroké és azzal mi rendelkezünk, a porba sújtott, de a magasságokba tekintő magyarok.

A magyar faj életképes, mutatja ezt az a körülmény, hogy — az évszázadok óta gyakori — megrázkódtatásokat mindig kiheverte és talpraállott. Az a nagy világigazságtalanság, amit „békének” neveznek, teljes elbukásunkat célozza. De a magyar lélek megint keresztültörte a korlátokat és — alkot. Megalapozza egy nagy, boldog Magyarország alapját. Ez az alap: a tudás.

Ezt a tudást magyar művelődést, a népfőiskolák adják a magyarság gerincének: a földművelésnek.

A népfőiskola tanít és nevel. Tanít okszzerűen és ésszerűen gazdálkodni, megtanítja a magyar földmivest megszeretni a magyar földet, megismerteti hazánkat, annak történetét, társadalmát, iparát, kereskedelmét. Nevel: jellemes, gerinces, egyenes magyar embert; nemzetet tanít és nemzetet nevel. Van ennél szebb cél és feladat!?

S amikor örömmel állapítjuk meg, hogy az ország sok helyén már megalakultak a népfőiskolák — így Kanizsán is — addig a megye székhelyén, Zalaegerszegen semmi jelét sem látjuk, hogy valaha is lenne népfőiskola.

Pedig ennek a tökének nagy kamata lenne: egy új, nagy Magyarország.

CSERKÉSZET.

Gondolatok.

Baden Powel angol tábornok, az angol-búr háboru után, elültelet egy kis magot s ez a kis mag azóta terebélyes fává lombosodott. A cserkészlet diadalmas, hőditő útra ment s befészkelődött az iskola padjaiba és az iljúság szivébe. Jelmondata: ép testben legyen ép lélek, meghódította mind az öt világrészt. Csudák csudája, nálunk is hőditott az eszme s buzgó tanárok meghonosították az intézményt saját jószántukból, csak fanatikus magyarságuk ösztönözte őket. Az út nagyon tövises volt, megsebezte a merész „újítókat”. Az állam, a társadalom észre sem vette a törtéteket — vagy nem akarta — és úgyszólván a semmiből pattant elő egy új, rózsásarcú, fürge hadsereg. S ezek az új lovagok meghódították a társadalmat. Az állam is észrevette a hangtalanul dolgozókat — s ma ott tartunk, hogy a kultuszminiszter miniszteri biztost nevezett ki a cserkészlet élére és megígérte legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatását. Az Eszme győzött.

A nagy világfelfordulásban kifejeződött egy nagy igazság: mindent a saját erőnkől! Ne várjunk másra, ne tanácskozzunk, ne vitassuk meg a „nézeteket”, hanem tegyünk, cselekedjünk. A tett legtöbbször áldozatot kíván tőlünk s ez az áldozat nagyon sokszor anyagi. A magyar ember — a modern magyar — közismert szükkeblúségéről; szeretné, ha a galamb súlve repülne szájába s talán elég kényelmes ahhoz is, hogy a kész, sült galambot megrágya. A magyar ember szeretné, ha minden jót és szépet megvalósítanának — mások, de hogy segítsen a munkában, azt nem! Pedig jól tudja, hisz úton-útfélen hangoztatja, hogy egységben az erő. De azért a munkából, az egységhől kivonja magát. A cserkészlet ma nem terv, de megvalósult tett: él, mozog. De hogy tovább fejlődjék, oda pénz is kell. Nyissák ki erszényeiket a „beszélők” s ha adnak, tesznek is. Aki a cserkészletnek ad — magának ad.

Prológuſ.

Irtu es. elmondja a Lavina előadásá előtt: Gyenis Ede.

*Láttatok-e egybe árguskoló csucsol,
Ahol ember nem jár, a természet ulazik,
Merevenne jagyva a nagy gránittömbök
Ahol csak az Isten dübörgése hallszik.
Szálló hópíhek itt fázva összebuynak,
Küzdeni nem bírnak a viharzó szellel
S szűzi nap sugarán, hogyha elolvadtak,
Kökeményre jagynak a csillagos éjfel.*

*Egyszer aztán csak lassua, imbolyogva,
Mint ha titkos szöveget állítandó talpra,
Megindul a lomha hótömeg mogorván
S megy előre, nem néz se jobbra se balra.
Most már megvadulva csattog, bög, üvöltöz
Rohant, vagtál, hajrá! — szabad már a pálya.
Fákat döntöget ki, falvakat tapos szét
Nincs hatalom földön, amely útját állja.*

*Mikor aztán végre a lejtőnek vége,
Elül a manydörgés a reszekelő völgyön.
A hógörgeteg leröftta udósságot
S végigdül lihegve a sikoltó földön.
S jön rá a napsugara, izzóan tűz rája
A lavina testén megnyílnak a sebek
S vér helyett — ó áldás élető forrása!
Buzognak belőle csevegő csermelyek.*

*Magyarok, testvérek, hőszemeknek ezre,
Kiket a szél paskol, hőszén orgonázva.
Nőjjetek meg félt, rettentő gomolyva
Es induljatok meg egy szent, forró lázbal
Megmozdultok egyszer — ó lehet-e máskép?
Attörök a gátan akárki meglássa,
Uj Hette kelnek a drága göröngyök,
Nem lesz a magyarnak égen-földön mása
Ez lesz a magyarság nagy földmadása!*

* A Lavina a „Hu megfújja a trombitát” c. nagyalkertű mozikreca leatvérdarabja, mely megindító módon emlékeztet a magyar lélek kioltáhatatlan vágyát a régi 1000 éves Magyarország után. A vig, és mály nyomokat hagyó megható jelenetekkel teli darabot kedden mutatja be az Edison mozi.

TESTNEVELÉS.

A testnevelési törvény.

A testnevelés, melynek fontosságát oly sokan és oly sokszor hangoztatták, úgy látezik, kivlvia az öt méltán megérdemlő helyet, beillesztik a rendszeres oktatás és nevelés keretébe. Hogy az általános és rendszeres sportolás, testnevelés mily fontos szerepet játszik a nemzet életében, elég rámutatnunk a cseh szokol-egyesületekre. A szokol-egyesület nem beszélt, hanem dolgozott, munkájában részt vettek a férfiak s a nők. Céljuk: a nagy szláv birodalom megteremtése volt s ezt, részben, már el is érték.

Nálunk a testnevelés mostoha gyermeke volt az államnak, a nemzetnek s valljuk meg, mindannyiunknak.

A megrázkódtatások, melyeken keresztülmentünk, gondolkodóba ejthetett mindenkit, kinek hazája sorsa szíven feköüt. Belátták az általános sportolás, tervszerű testnevelés fontosságát.

A kormány kinevezte az Országos Testnevelési Tanács (OTT) tagjait, melynek ügyvezető elnöke Berzeviczy Albert dr. lett.

Most ismét egy fontos eseményt könyvelhetünk el, a volt nemzetgyűlés megszavazta a testnevelési törvényt. A törvény értelmében az ország minden 21. életévét be nem töltött férfitagja köteles résztvenni a rendszeres testnevelésben: a városok és községek kötelesek támogatni és felmozdítani a testnevelést megfelelő területek átengedésével, fürdők, uszodák stb. létesítésével, vagy támogatásával; minden, legalább 1000 munkacröt alkalmazó vállalat köteles alkalmazottai testnevelési szüksegleteinek kielégítéséről gondoskodni. Tervbe vette a törvény, az állami pénzügyek rendezése esetére, országos testnevelési főiskola és Nemzeti Stadion építését.

A munka és eredmény lehetősége a Testnevelési Tanács kezében van.

Reméljük, hogy ez a Tanács dolgozni is fog, nem úgy, amint a többi Tanácsok, Tájékoztató szervek és Központok. A testnevelés rendezése, felkarolása és pártolása mindannyiunk érdeke, nemzeti érdek. Legyen e hazának minden polgára lélekben ép és testben erős, egész mivoltában izzó magyar s akkor nem Trianon rajzolja meg Magyarország határait hanem a lélekben ép, testben erős, nemzeti öntudatra ébredt Magyarország.

SPORT.

A Zalaegerszegi Torna Egylet (ZTE) ügye.

Amikor örülnünk kellene, hogy a sportot az iparosság is felkarolja és egyletbe tömörülve igyekszik a nemzeti eszme szolgálatába szegődni, sajnálattal állapítjuk meg, hogy a munka lehetőségét — akár tévedésből, akár rossz-iudulaiból — megakadályozzák. A zalaegerszegi iparosság hosszú vajudas után, megalakította a maga sportegyletét, a ZTE-t. Elkészítette alapszabályait s azt még az 1920 év augusztusában fel is terjesztette jóváhagyásra. Egy fél év után, 1921 februárjában a felterjesztés visszajött azzal, hogy az alapszabály egy példánya melléklendő. Az egylet mellékelte az alapszabály egy példányát abban a hiszemben, hogy végre elintézik a jóváhagyást. Októberben az alapszabály azzal a megjegyzéssel küldték vissza, hogy két-három pontja módosítandó. Novemberben aztán visszautasították a jóváhagyást azzal a megjegyzéssel, hogy nem találják közérdekűnek az egylet megalakítását és működését. (Közben majdnem egy év telt el).

Erre az egyet felosztott s az Ipartestület az újjászervezést határozta el.

Az alapszabályokat újra kidolgozták és felterjesztették jóváhagyásra. A városi közgyűlés magáévá tette a ZTE ügyét, pártoló határozatot hozott és szükségesnek tartja a ZTE megalakítását és működését.

Kiváncsian várjuk a döntést.

Magyar birkózó győzelme Krisztiániában. Varga Béla dr. birkózó világbajnokunk a krisztiáni birkózó versenyen összes ellenfeleit legyőzte s így a nagyközépsúlyban első lett. Radványi Ödön világbajnokunk az első-súlytól pontozással esett el s így a könnyűsúlyban második lett.

GAZDASÁG.

Birtokosok figyelmébe.

Ésszerű gazdálkodás. — Az Ergon R. T. újítása.

Írta: Vida János.

Köztudomású, hogy a gazdaságok jó része nem hajtja azt a jövedelmet, melyet hajtania kellene és amely jövedelmet hasonló nagyságú birtokok sokkal mostohább talaj- és éghajlati viszonyok között, fejlettebb mezőgazdaságú országokban hajtának. Ennek több oka van. Elsősorban a gazdasági tudás és szakképzettség úgyszólván teljes hiánya és ennek következtében a „more patrio” és jelszavak után való gazdálkodás. Nálunk még mindig azt hiszik, hogy gazdálkodni mindenki tud. Senki sem lesz mérnök előképzettség nélkül, de bárki felcsap gazdának, pedig a mezőgazdaság ma már éppen olyan üzem, mint bármely gyár.

Ha kissé behatóan vizsgáljuk a gazdaságok jövedelemhiányának okait, rájövünk arra, hogy a gazdaságok üzemi tervezése messze elmaradt a termeléstől és nem a termelésben van a főbaj, hanem az üzemi szervezésben.

Minden üzemnek az a feladata, hogy hasznosan dolgozzék és ha ebből a szempontból meg akarjuk vizsgálni az üzemet, akkor a benne működő összes tényezőkről statisztikát kell felvennünk és számítani kell. Kizárólag a statisztikai megfigyelés és a számítás tesz lehetővé, hogy az üzemet helyesen vezethessük és fokozatosan javíthassuk is. Nagy ipari üzemek óriási fejlettségüket annak köszönhetik, hogy bennük az üzemi számvetés egész pontos számadatok alapján történik és a nagy üzem minden méretében úgy lesz megcsiszolva, mint pl. a lokomotív. De hogyan is lehetne máskülönben sok ezer munkással dolgozó vidéki vállalatokat egy középpontból vezetni, hogy jöhettek volna létre a több millió mm. nyersanyagot feldolgozó cukor-, szesz-, szövetgyárak és malmok? Sehogy.

A legtöbb mezőgazdasági üzemszerkezet olyan a nagyipari üzemhez képest, mint a parasztszeker az automobil mellett, pedig semmi akadálya sincs a mezőgazdasági üzem kiépítésének. A mezőgazdasági üzemeket egész hasonlóan kell megcsiszolnunk, mint ahogy a nagy üzemek létrejöttek és akkor nem lesz akadálya a mezőgazdaság rohamos fejlődésének sem. Ezzel azonban hány gazda van, aki a gazdaságában rejlő tőkék nagyságát nem ismeri és ennek következtében természetesen halvány fogalma sincs arról, hogy mily jövedelmet követelhet jogosan birtokától.

Meg kell szervezni a gazdaságokat és akkor jövedelmezni fognak.

A gazdaságok megszervezésével nálunk az Ergon R. T. Jóságkezelési osztálya foglalkozik. Amidőn ezen osztály megszervezkedett, főleg azon elv lebegett szemé előtt, hogy amint az ipar legtöbb ágazatában csak a nagy gyáraknak, éppen úgy a gazdaságban is csak a nagy üzemeknek van létjogosultsága eltekintve egyes, egész különleges kis üzemektől. Ezek élvezhetik a nagybani beszerzés és értékesítés előnyeit, ezek léphetnek közvetlen összeköttetésbe a fogyasztókkal, szóval ezek mentesülhetnek magukat a közvetítő kereskedelemről. Olcsóbban szerezhetik be a szükséges tevékenységüket közvetlenül a termelőktől és nagyobb haszonnal adhatják el terményeiket közvetlenül a fogyasztóknak.

Erre azonban még egyes nagy birtokok sem képesek, erre a nagy birtokok szervezkedése kell.

Az Ergon R. T. Jóságkezelési osztályában előreláthatólag több különböző vidéken fekvő birtok fog — mondjuk — összetalálkozni. Ezen birtokok anyag-, vetőmag-, szerszám- stb. szükséglete különböző nagysága, de nagyjából azonos jellegű. Kézenfekvő, hogyha ezeket összehajlítva, egyszerre szerzi be az Ergon nagyban a gyárostól, illetve a termelőtől, olcsóbban jut hozzá és olcsóbban adhatja kicsinyben is az egyes gazdaságoknak, mint más, annál inkább, mivel a tisztajövedelmében részesül, tehát érdeke azonos a gazdáéval. Az Ergon Részvény-Társaságnak van jól bevezetett és nagy összeköttetésekkel bíró áruosztálya, fiókjai; képviselői, pedig Ausztriában, Németországban, Jugoszláviában stb. Mindig abban a helyzetben van tehát, hogy a legmegfelelőbb beszerzési forrásait vegye igénybe.

A kezelése alatt álló birtokok egyikének, mondjuk, heremagra van szüksége. Ha az illető kereskedőhöz fordul, meg kell tehát fizetnie a kereskedő hasznát is. Ha az illető gazdaság az Ergon jóságkezeléséhez tartozik, úgy megkapja ugyanezen heremagot egy másik birtoktól jóval olcsóbban és éppen úgy plombálva és tisztítva, mint a kereskedőtől. Jól jár a vevőbirtok, mivel olcsóbban kapja, jól jár az eladó birtok, mivel drágábban adhatja. (Folyt. köv.)

Taschner Gyula okl. táncitanár

március hó 5-én, vasárnap este 8 órakor **össztáncgyakorlattal** kezdi meg az új

tánckurzusát

az Arany Bányás szálló emeleti dísztermében. Tanórák hétfőn szerdán és pénteken. Vasárnaponként össztáncgyakorlat.

Belátásokat ugyanakkor eszközölök

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 március 4.

A korona Zürichben: 0.73. Osztrák korona: 0.10, osztrák bélyegzett bankjegy: 0.08 1/2.

Budapesti tőzsde.

Valuták:

Napoleon	2660	Lira	3740—60
Font	3150	Lei	537—47
Dollár	702—12	Cseh korona	1175—85
Francia frank	6425—65	Dinár	—
Lengyel márka	17—18	Korona dinár	820—830
Márka	297—307	Svájci frank	—
		Osztrák kor.	9.75-10.75

Devizák:

Amsterdam	267—73	Prága	1175—85
London	3025	Stokholm	18600-19200
Newyork	707.5—17.5	Zürich	13800—900
Berlin	285—95	Bécs	10—11
Milano	3735—75	Zágráb	205—15
Páris	6425—75		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	2640-600	Ezüst forint	116
Ezüst korona	42	Ezüst 5 K-ás	215—220

Terményjelentés.

Budapest, 1922 március 4.

Búza	2590—620	Tengeri	2200—30
Rozs	1840—60	Köles	1900—2000
Árpa	—	Repce	34—35
Zab	1800—50	Korpa	1420—40

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 március 4

Marhahús	52—56	Sertészsír	140
Borjuhús	68—72	Burgonya kg	5
Sertéshús	66	Csirke, rántani való	60
Tojás	8	Csirke, sütni való	80
Tej	12	Levestyuk	106

A „Zalavármegye Lapkiadó Részvénytársaság” tervezete.

I. A vállalat tárgya: A „Zalavármegye” című politikai folyóiratnak és irodalmi műveknek a kiadása.

II. A részvénytársaság címe: „Zalavármegye Lapkiadó Részvénytársaság”.
Telep: Zalaegerszeg.
Tartama: határozatlan.

III. A részvénytársaság alaptőkéje 500.000 koronában állapítatik meg, mely alaptőke 2500 db egyenként 200 korona névértékű bemutatóra szóló részvényre van felosztva, melyre 10% a részvényjegyzés alkalmával, további 20% a részvénytársaság megalakulását 3 nappal megelőzőleg vagyis 1922. évi június hó 27-ig fizetendő be. A további 70% befizetésének időpontját az igazgatóság határozza meg. A részvényjegyzéskor minden részvény után egyúttal 20 korona alapítási költség is fizetendő.

Az alaptőke esetleges felemelése esetében a kibocsátás idejében létező részvénybirtokosok, az ezen időpontbeli részvények arányában az alaptőke fel-emelését elhatározó közgyűlés által megállapítandó módozatok szerint elővételi joggal bírnak.

IV. Az aláírás záró határideje 1922 május 15-ike.

V. Sem alapítók, sem mások nem készpénzbeni betéttel a társasághoz nem járulnak.

VI. Alapítók fenntartják maguknak azt a jogot, hogy a részvénytársaság igazgatóságát az első három évben ők nevezzék ki.
Zalaegerszeg, 1922 március 4-én.

Borbély György s. k.
állami főgimnáziumi tanár, Zalaegerszegen.

Friedrich István s. k.
állami iskolai igazgató-tanító, Zalaegerszegen.

Jády Károly s. k.
ferfi szabó iparos, Ipartestület elnök, Zalaegerszegen

Kakas Agoston s. k.
könyvnyomdász, Zalaegerszegen.

Korbai Károly dr.
ügyvéd, Zalaegerszegen.

Kuliffay Kálmán
drogista, Zalaegerszegen.

Páslek Lajos
birtokos, a Zalaegerszegi Gazdakör elnöke

Schmidt Viktor s. k.
cukrász, Zalaegerszegen.

Szell György dr. s. k.
ügyvéd, Zalaegerszegen.

Tislér István s. k.
női szabómester, a zalaegerszegi Iparoskör elnöke.

Zalaegerszegi vasúti menetrend.

Óra	Perc	ÉRKEZÉS	Perc	Óra	INDULÁS
7	04	Zalalövő*	3	40	Zalalövő*
7	05	Zalaszentiván	4	15	Sárvár
7	37	Rédics	5	33	Zalaszentiván
8	34	Zalaszentiván	6	30	Celldömök
9	40	Celldömök	7	11	Zalaszentiván
17	09	Zalaszentiván	13	30	Rédics
19	24	Zalaszentiván	15	10	Celldömök
19	59	Sárvár	15	20	Zalalövő
19	15	Zalalövő*	15	45	Zalaszentiván
20	45	Celldömök	17	45	Zalaszentiván

*Vasárnap kivételével naponta

Ha utazik, váltsa meg menetjegyét a menetjegyirodában. Ugyanott külföldi közvetlen jegyek beszerezhetők. Husvétkor társas kirándulás Olaszországba, 5 napos hajóutazással az Adriai és Földközi tengeren: Tarvis-Triest-Tatras-Nápoly-Capri-Sorrento-Castellamare-Torre-Annunziata-Pompei-Róma-Firenze-Bologna-Padua-Velence-Tarvis érintésével. Közlekedési felvilágosítás a menetjegyirodában.

WORTMANN VILMOS

Zalaegerszeg, Munkácsy-utca 22.

Veszek vidéki termelőktől minden mennyiségben és minden időben legmagasabb árrban tejet. Naponta friss teavaj és különféle sajtok kaphatók. Savót hizlálásra eladok.

TAHY R. UTÓDA KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BARÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPÍTOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdaimunkák:

meghívók, falragaszok, üzleti és családi értesítések, névjegyek stb. izléses, csinos kivitelben. **Irodalmi és zenemű-ujdonságok, művészi képeslapok és képek, levélpapírok** (diszobozók és mappák), **Írószerek, írópapírok** legjobb minőségben, legolcsóbb napi árrban. A „Zalavármegye” kiadóhivatala

APRÓ HIRDETÉSEK.

(E rovatban minden egyes szó 3 korona, a legkisebb hirdetés 30 korona. A hirdetésre vonatkozó mindenféle felvilágosítás — a hirdetés számára való hivatkozás mellett — megfordható a kiadóhivatalban).

FALBA építeni való takaréktűzhely 2 sütővel és vizes tartóval teljesen jó állapotban eladó 1

JELZÁLOGOS kölcsönöket folyósítok gyorsan és kedvező feltételek mellett. 3

VESZÉK jó karban levő használt írógépet. 5

EGERSZEGHEGYEN eladó 1390 [] öl nyugotti fekvésű üres szőlőföld, gyümölcsfákkal és kaszával. Ár 250 dollár. 4

PATKÓSZEG-DAMASZ-ból való két csővű tizenhatos Lankaszter vadászfegyver és kiváló jó minőségű vadásztársírnya eladó

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarku és hornyolt cement-tetőcserép, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajtón), műmárványlap, csömöszölt betoncső, beton kerítésoszlop s minden egyéb műkö és betonárúkat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tótfalussy-utca. Telefon 109.

Állandó készbutorraktár!

ISKOLA-KÖZ 2. SZÁM

Butor, épület, üzletberendezést.

TÖMEGMUNKÁT

gyorsan és pontosan végzünk.

FAMEGMUNKÁLÓ TELEP!

Ürményi-utca 7. sz.

Kerti székek keményfából 300 koronáért. Nagyban megrendelésnél 10% engedményt adunk.

Szalay és Dankovits

épület- és
műbutor asztalosok

Zalaegerszeg.

Csak 1 korona

estlegi könyv használatért

1 napra

a KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

Ha venni, eladni

valója van, hirdesse a

Zalavármegye

c. új hetilapban.

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. ZALAEGERSZEG Telefon 54.

ÁLLANDÓ RAKTÁR:

Gazdasághoz és háztartáshoz

Rudvasak, ekerészek, láncok, gazdasági gépek, szerszámok, különféle kovacsészén, zománczott edények, rézárak, konyha és háztartási cikkek, solingeni acélárak. Gazdasági és konyhakerti magvak stb.

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ:

Hydraulikus és portland-cementek, elszigetelő aszfalt és kátrány fedőlemezek, falmastix, carbolineum, kátrányok. Vasalás, festék és olaj.

KÁLYHÁK, TAKARÉKTŰZHELYEK raktára.

EGYÉBB CIKKEK:

Villany felszerelési alkatrészek, KERÉKPÁROK, BESZÉLŐGÉPEK (grammofonok) HARMONIKÁK stb.

VADÁSZATI CIKKEK:

Fegyverek, forgópisztolyok és töltények, serétek stb.

Mindenkinek be kell lépni

KULTURA

kölcsönkönyvtár olvasói számára!

Legolcsóbb

szórákossá! Jelentkezések naponta a Kakas nyomdában

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg Kakas-nyomda. Telefon 131

Tavaszi ujdonságok

PÁL ÉS INDRA HARISNYÁK

DIVATÁRUHAZÁBAN. nagy választékban.

Nyomatott Tahy R. utóda Kakas Ágoston könyvnyomdájában Zalaegerszeg. Telefon 131. szám

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 240 K
Fél évre . . . 120 K
Negyed évre . . . 60 K
Egyre szám . . . 5 K

Hirdetések

milliméter díjazásba
sorint számítottak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség

ZALAEGERSEGI,
Kistaludy-utca 8. sz.
Telefon 55. sz.

Kiadóhivatal:

ZALAEGERSEGI,
Széchenyi-lőr 6. sz.
Telefon 131. sz.

Lapfajtájában: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI ESTILAP Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Házak egy istenben, házak egy hazában
Házak egy isteni örök igazságban,
Házak Magyarország feltámadásában Amen.”

1848 március 15.

1848 március 15-dike a magyar nemzetnek nagy történelmi alkotása, teremtő cselekedete. Ez az alkotás azonban csak részben jelentett valóságot. — nagyobb részben eszmei alkotás volt. Nem csupán megvalósított, hanem épp annyira megvalósítandó ideál. Világító tornyot épített magának a nemzet. Egy új, izzó égi testet tüzött ki bátor kézzel életének egére, mely tiszta fényét a jövő homálya felé vetette, mutatva az utat, amelyen a nemzetnek haladnia kell.

A világháboruban a mi romjainkon mások emeltek emlékoszlopot, a mely a barbárság pillanatnyi diadalát hirdeti. Eddig úgy ünnepeltük március 15-diket mint szabad nép, most úgy ünnepeljük, mint mártírnemzet. Erőnk hétközben, tagjaink levágva. De a szívünk ép maradt s ez a múltba visszatekint; lelünk szeme vissza-vissza néz a márciusi napokra. E visszapillantás fájó is és felemelő is. Felemelő, hogy a nemzet pár évtizeddel ezelőtt erős volt és tudott alkotni. Fájó, hogy mint összeroskadt nép ünnepelünk egy oly napot, amelynek alkotása ma még inkább elérendő eszménynek tűnik fel, mint valaha.

De ünneplünk, mert ma is nemzetnek érezzük magunkat s mert azok a márciusi eszmények ma is eszményeink.

A márciusi nagy nap nem éjszakáról reggelre született meg, — évtizedes vágy, kitartó törekvés, nagy férfiak küzdelme készítette elő. E nagy lelkekben egy eljövendő gyönyörű valóság körvonalai rajzolódtak le: költői álmokképekben, államférfiúi előrelátásban. Profétai szellemek hirdették a közelgő nagy jövőt. A nemzet testének vérkeringése lázasabb lett s az európai népek szabadságvágyának láng hulláma rajta átcsapott. A nemzet ajka Kossuthban megszólalt, lázasan lüktető szíve Petőfi-ben hatalmasan megdobogott. Petőfi szava, mint vihar előtt a viharadár zengett és vijjogott. S a vihar 1848 március 15-dikén érkezett. Nem pusztító vihar, hanem tavaszi öditő zivatar. Egy lélekben megfijult nemzet fiatalága a nemzeti múzeum előtt hir-

dette ki a magyar nemzetnek 12 pontban összefoglalt kívánságát.

A tett merész volt, jöttek ünneprontók és leaktarták dönteni az alkotást. Jött az irtózatoss küzdelem, a mely egy eszendeig dühöngött az alkotás körül. Pusztító vihar zúgott át rajtunk, — a magyarságot letiporták. De az alkotás megmaradt. Ez oly eszmei magasságban állott, hogy kéz el nem érte, s amelyik kéz el is érte, le nem dönthette. Pusztasággá és rommá lett körülötte minden, de a vértengerből, a romok közül kimagaslott és a súlyedő nemzet leike visszatekintett rá s e tekintetből új erőt nyert. A későbbi nemzedék eltakarította a romokat, kikereste a sebeket, a vértengert beitta a föld, a mely szentebbé vált általa. A vihar elvonult s 1848 március 15-nek eszmei alkotása kibontakozott a viharfelhőkből. Haladtunk ismét a békés fejlődés útján. A nemzet visszatért március 15-iki alkotásához s ennek magasságából hidat épített a jövő fejlődés fele. De a magyarságot ismét utolérte tragédiája. Jött a világháború. Erőnk alul került. A fejlődésben nem előre mentünk, de visszavettünk. A sors erősebb volt, mint mi. Mielőtt a hidat megépítettük volna, — lerombolták. Mielőtt az ígért földére értünk volna, dörögve vágódott be előttünk a vaskapu.

A világháború következményei kioltották a magyar szabadság fáklyáját. Szétszakították a nemzet testét, most már nem két, hanem öt részre. S két évtized után némely tekintetben két évtized elé, 1848 elé vettünk vissza. Az ország szabadságát ismét ki kell vívunk s most már nem két, hanem öt hazát kell egyesítenünk. E megpróbáltatásos időben 1848 március 15-re tekint a nemzet szeme szent vágyódással. Kioltott fáklyánkat visszavisszük oda és megmártjuk annak szent tűzében és az lángra gyűl. Lelkünket megfürdetjük annak eszmevilágában és meggazdagodunk, erővel megteljesedünk. A világháborúból kiemelkedik március 15-ének alkotása és mint világító torony magaslik fel és fényét a jövő homálya felé löveli, mutatva egy utat, amelyen haladnunk kell.

Kutas Kálmán.

„Csak Magyarország nem ország,
Egész Magyarország Magyarország.”

Királykérdés.

Képviselőválasztásokra készülődik az ország. A készülődés nagyarányú és lázas, mert mindenki tudatában van, hogy a választások eredménye fogja eldönteni Magyarország sorsát és legközelebbi jövőjét.

Az ország népességének zömét tevő kisgazda és földmives tábor a választások küszöbén kezét fogott az úri magyar középosztállyal, hogy közös lobogó alatt vegye fel a küzdelmet az alkotmányos rend ellenségeivel, a visszavonást szító, álarcos felforgatókkal. Az egységes pártba tömörült józan és okos magyar hazafiak tekintélyt, súlyt és értéket jelentő serege szilárd és valóban egységes falanxként áll szemben a lelkiismeretlen politikai kalandorokkal, akik önös érdekeikért könnyelműen és megfontolatlanul ismét bele akarják sodorni a magyar nemzetet és a lábbadozó országot a legostobább kalandba, mely az ezeréves hazát most már könnyen az egykori Lengyelország sorsára juttathatná. A tetszetős és hangzatos jelszavak mögött, mellyel a nemzet túlnyomó többségének akaratából trónjavesztett király visszahozatala mellett próbálnak hangulatot csinálni, láthatóan kilóg a rosszul palástolt anyagi érdekek lólába. Tíz- és százezerholdas birtokaikat féltik az urak a földtűró magyar néptől. Ha van király — az ő akaratukból való király — akkor nincs földreform. És legyen inkább háború, vérezzen el a nemzet, vesszen az ország, de a latifundiumok csorbítatlanok maradjanak. Ebben áll a nagyurak legitimizmusa, a pörére vetköztetett meztelen valóságban.

És a legitimitás hirdetői nem válogatnak az eszközökben, melyek a kitűzött cél előmozdítására szolgálhatnak. Keresztény zászló mögé hújva kotyvasztanak közös politikát a nagytökésekkel, fegyverbarátságban állnak a bankfejedelmekkel. A nagybirtok, bank és nagyipar egymás kehlére simul az anyagi legitimizmus megengestelő, szent érdekközösségében.

A Friedrich- és Haller-párt egymással és a liberális-demokratákkal szövetkezve többséget akar szerezni a választásokon, hogy az 1920: I. és az 1921: XLVII. törvénycikkben alapuló alkotmányos jogrendet megdöntve kormányra jusson, a királyt a nemzet és a diktáló kölföld együttes és kifejezett akarata ellenére, — ha kell: újabb puccs árán — visszahozza és így a királykérdésben mindenképpen kész és befejezett helyzetet teremtsen. Mézes madzágként szerepeltetik a legitimista vezérek a nemzet közvélemény előtt, hogy a Habsburg-király restaurálása egyben az ország területi integritását is jelentené, illetve meghozná. Ez a legvakmerőbb játék a magyar nemzet egyetemes érdekével és szent törekvésével. Hazug délibábpolitika, melyre építeni nem lehet.

Az országot illúziókban ringatni nem szabad. A novemberi szomorú események szétfújták ezt a színes szappanbuborék-teóriát. A király megjelent Magyarországon és az elszakított területek magyarsága — nem mozdult meg. De megmozdult a nagy és kis ántánt és elsöpréssel lenyegette a kormányt és a mara-

dékországot, ha nem tartaná meg a trianoni béke határozmányait. És ahhoz még nem vagyunk elég erősek, hogy újat húzassunk a félvilággal.

A magyarság nem akar tejjel rohanni a falnak, különösen nem Habsburg Károly főrangú magyar hívei személyes érdekeiért. A négyszáz éves osztrák átok emléke még megáll a magyar lelkeket és a nemzet nem felejtette el Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos glóriás nevét s ma is gyászszünettel adózik az aradi tizenhárom emlékének.

Az egyetemes nemzeti és keresztény érdekeket egyedül az a politikai párt képviseli, amely Bethlen István gróf és nagyatádi Szabó István vezérlete alatt magába foglalja a királykérdés-kikapcsolásában egyetértő magyar hazafiak hatalmas és becsületos táborát.

Az igazság ezen az oldalon van és az igazságnak győzni kell! *Körfy József Lajos.*

A szép a mindennapi életben.

(Részlet egy szabadlicédli előadásból.)

A tárgy, melyről itt néhány szót elmondani vállalkoztam, még olyan tág keretekben is mozogva, mint azt megérdemelné, csaknem kimeríthetetlen.

Valószínű, hogy sokan lennének, ha véleményüket kérném, akik azt mondanák, hogy ma esztétikáról — művészetről felesleges beszélni, mert ha szegény az eklézsia, a pap sem ehetik mindennap pecsenyét. A mai szegényes mindennapi életben bizony épen azok, akiknek szükséglet az esztétikai érzék kielégítése — ezt nem tehetik meg. Akik pedig anyagiakkal győzik — nem érzik hiányát — vagy nem is akarnak vele törődni. Nem neveltek esztétikai életre.

Ezzel szemben azt mondhatom, hogy tévedés a művészettel és az esztétikai érzék kielégítésével nem törődni, még akkor is, ha a vele törődés esetleg áldozattal jár is, mert ezzel úgy vagyunk, mint a műveltség egyéb tényezőjével.

Nem elvont dolgokról fogok szólni, hanem tisztán gyakorlati dolgokról, olyanokról, melyeket mindenikünk tapasztalt, de nem mindenikünk szerzett a tapasztalás révén okulást és nem hasznosította a maga szűkebbkörű életében a maga részére.

Előadásom címe: Gyakorlati esztetika vagy mondjuk „esztetika a gyakorlatban” v. a mindennapi életben.

Diakszerelem.

Ha az iskola padjai beszélni tudnának!

... Szeptemberben megnyílik a nehéz kapu s örökké kócos ifjak zsidongása árulja el, hogy új élet költözött a kéthónapos csendesség helyébe.

A tudomány ifju bajnoka irdatlan nagy könyvcsomóval indul el mindennap hazulról, hogy a tudományt magábaszívja. S minden nap azzal a komoly elhatározással megy haza, hogy no, máától kezdve szorgalmas leszek, tanulok sokat, nagyon sokat. En leszek az első tanuló! Hogy szeret majd akkor a Magduska! Még jobban, mint eddig.

Igen, a Magduska, vagy a Manci, vagy az Ilonka, vagy nem tudom én még ki. Mert hiszen a lány a végső oka mindennek.

S aztán otthon kezébe veszi a könyvet, olvas, olvas, egyszerre csak nem lát mást, csak két szót: Horváth Magda. S ezt a két szót elolvassa estig. Akkor leteszi a könyvet. Eleget tanult. Eleget? Sokat! Nagyon sokat!

S másnap újra nem tud felelni. Mindegy! A Magdus azért mégis csak szereti. Nagyon.

Miután ösidőktől fogva bentünk van az östönyszerű vagy arra, hogy a bennünket körülvevő dolgokat a szemünknek kellemes formában alakítsuk, mindenekelőtt a ruháról és a lakásról fogok egyetmást elmondani, úgy hogy a példák során az okulás is önként fog következni.

A ruha.

Az őszember azért vett magára vadbőrt, hogy ezzel az időjárás viszontagságai ellen védekezék. Hosszú évszázadok folyamán a vadbőrt úgy, amint azt természetes alakjában kapta, egyszerűen magára erősítette, később összevarrta stb. megszületett a kabát, a nadrág, a csizma. Szőrével be vagy kitordiva. Szóval alkalmazkodott.

Az őszember ruházódása tehát csak alkalmazkodás a testi szükséglethez. A kultúremler nemcsak a testéhez, hanem a lelkéhez is alkalmazkodik.

Balzac azt mondja, hogy: „Az állat ruházatával védekezik, — a parventü vagy a tökfilkó felcicomázza magát, az elegáns ember pedig feltöltözködik.” Ez az öltözködés művészete. A divat pedig: „az öltözködésbeli jó modor”, vagyis a művészete annak, hogy miképen kell a kor gondolkodásához mértén egyéniségünket az öltözködésben is kifejeznünk. A ruházat csak az ember-állatot takarja el — az elegáns ruha egyúttal úgy takar, hogy fellelji a kultúremlert is. Tehát „az ember teszi a ruhát”!

Elegáns öltözködés az, amikor a divatból csak annyit veszünk át, amennyi egyéniségünknek megfelel, annak arisztikus kifejezésére szükséges. Az elegáns ember mindig divatos, viszont a divatos öltözés nem mindig elegancia. Divatos öltözéshez elég a pénz, de elegáns öltözéshez sokkal több kell: egyéni műveltség! Épen ezért a divathajhászt könnyű felismerni, azt mindenki felismeri, de az elegáns embert csak a hozzá hasonlók! Ez pedig azért van, mert a divatot lehet utánozni, de az eleganciát sohasem. Ebből ismét az következik, hogy mindjárt több lenne az elegáns ember, ha kevesebben érnék be az utánzással!

Az elegáns ember helyesen öltözködik! Az alkalomhoz mértén. Izlésesen, tisztán és takarosan olcsón is lehet öltözködni, csak kultúra kell hozzá (Varni tudás stb.)

Nagy általánosságban irányításul azt mondhatjuk, hogy a nő ruházódásában mindig egyéniségére jellemző természet, mozgásra és temperamentumra legyen figyelemmel. Ezzel

szemben azt kell látnunk, hogy nagyon sokan meggondolás nélkül utánakészítetnek már másokon látott ruhát, vagy a divatlapban tetsző valamely ruhát (tisztelt a kivételnek). Fel-említhetem itt a közel mult évtized furcsa kokottszerű divatát, ami a szolgálai utánzás következménye volt. Párisból jött, ott a félvilági hölgyek és kokottok világában megfelelt, mert feltűnő akart lenni — míg a párisi előkelő hölgyek bizony mindig distingváltan járnak.

A természet befolyásolja a szint és általános formát. — Kövér nő világos szintől tartózkodjék, viszont vékonyabbnak minden illik.

A kor is fontos a szín és forma választásnál. Általában divat szempontjából véve a ruházódás az egyéniségnek a korról járó több kevesebb módosulásához simuljon.

Divat.

A divat a kor gondolkozásmódjának kifejezése. Visszatükrözi az emberek életmódját, szokásait, kifejezheti a szertelen életkedvet és a nyárs polgáriás józanságot. Ma már a legelőkelőbbek sem öltöznek oly drágán, mint pl. a feudális korban. Általában már nem olyan a fényűzés, mint azelőtt.

A divat demokratizálódott.

A XIX. századig a férfiak épúgy hajhászták a pompázatos öltözködést, mint a nők.

A mai divat a célszerűséget tartja szem előtt. Utalok a fűzőre, ma már letűnt . . .

Szépségápolás.

A modern szépségápolás a hygieniát tartja szem előtt. Sok szabad levegő.

Jelentkező szépséghibákat nem eltakarni kell, hanem keletkezésüket lehetőleg megakadályozni.

Legkitűnőbb szépségápolás a meglegedettség és a boldogság. *Göbel Arpad.*

BELPOLITIKA.

A szavazókörök. — Hamis hírek a jelölésekről.

Haller és Friedrich együttműködése. — Az egységes kormányzópart Hódmezővásárhelyen.

A magyar munkások gyűlése.

A szavazókörök. A belügyminiszter rendelete, mely a szavazókörök megalakításáról szól, megjelent. E rendelet értelmében Budapesten 410, Baján 10, Debrecenben 32, Győrött 17, Hódmezővásárhelyen 17, Kecskeméten 22, Komáromban 8, Miskolcon 20, Pécsen 22, Sopronban 13, Szabadkán 2, Szegeden 36 és Székes-

Béla azután sem tanult. Mindig Magda járt az eszébe. Vajjon, mit csinál ő most? Talán éppen felel! (Mert Magda a polgáriban járt.) Hát ő tudja a leckéjét? Ha tudja, akkor nem szereti, mert ha szeretné, mindig rá gondolna. Ha pedig rá gondol, nem tud tanulni.

Hát nem született filozófus a diák!

És Magda is — sokat gondolt Bélára. Mindig. Mint Béla órá. Tehát a leckét ő sem tudta . . . soha.

Minek is az az ostobaság, hogy der, die, das; hát veszi ő ennek hasznát valamikor? S elkecsereedésében százszor leírta egy papirosra: Béla.

Béla ugyancsak ostobaságnak tartotta, hogy der, die, das-sal ölik agyon a diákot és ezen való elkecsereedésében bicskájával művésziesen bevészte a padba, Isten tudja hányszor és hányadszor: Magda.

Ha tanulni nem tudott is, de faragni! . . . Művész volt! Olyan lágyan, finoman faragta tele padját imádottjának nevével, mintha őt simogatná, az ő puha, szőke haját.

Hát nem művész a diák! . . .

És Béla év végén belepillantva az értesítőbe, ott három darab kövér elégtelen látott diszelegni. Azt tudta, hogy nagyon szereti Magdát, de ennyire! Hogy háromból bukják!

Béla papája nem szólt semmit, mikor a bizonyítványt meglátta, csak annyit dörmögött, azt is inkább csak magában:

— Legalább suszter is lesz a családban.

Béla fejbeütötték az ellopott szavak. Hát ilyen sors vár rá? Mi lesz akkor Magdával? És vajjon, neki milyen a bizonyítványa?

És nem volt nyugta. Meg kell tudnia, még ma, hogy szereti-e őt Magda s ha igen, nagyon-e? Három elégtelen erejéig.

Kezébe vett egy könyvet, olvasott, olvasott, de nem látott mást, csak egy arcot. Magda arcát. Hirtelen felvette kalapját és sietett Magdához.

Igaz, most jut csak eszembe, Magdus ma délután egyedül van otthon s azzal, mint a mesebeli itt legyek, ott legyek cipő, Magdánál termett.

Halkan kopogott, félt, hogy felébreszti álmodozásából a leányt, ki talán most éppen órála álmodozik.

fejérváron 14 szavazókört alakítanak. A vármegyei törvényhatóságok területén az egyes városokban, illetve községekben a felsorolás szerint 2--24 szavazókör fog alakulni.

Hamis hírek a jelölésekről. Néhány fővárosi lap az egységes kormányzópart egyik ülésével kapcsolatban névsort közölt, mint akiket a párt hivatalosan jelölt. Gömbös Gyula, az egységes kormányzópart ügyvezető elnöke erről a következőket mondotta:

„A lista, amely néhány reggeli lapban megjelent, teljesen valótlan adatokat tartalmaz. Mint a párt részéről megállapítottuk, az ellenzék sajtója minden alkalmat felhasznál arra, hogy úgy a párt egységét, mint a választóknak a párttal szemben táplált bizalmát megrontsa. Az intézőbizottság foglalkozott ugyan jelölésekkel, azonban, ezek nem véglegesek és éppen ezért nem is publikáltattak.”

Haller és Friedrich együttműködése. Az egyik budapesti kerület választói megjelentek Haller István előtt azzal a kérelemmel, hogy Friedrich-párti jelöltjüket a kereszténypárt is fogadja el jelöltjének. Haller a kívánsághoz hozzájárult és kijelentette, hogy a budapesti választásokon közös, megegyezéssel fog résztvenni.

Az egységes kormányzópart Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhely állást foglalt az egységes kormányzópart mellett és elhatározta, hogy felekezeti és osztálykülömbőség nélkül csatlakoznak Bethlen István gróf pártjához. A város polgársága szívvel-lélekkel várja az egységes kormányzópart március 19-i zászlóbontó nagygyűlését.

A magyar munkások gyűlése. Az Országos Magyar Nemzeti Szocialista Párt a régi ország-házban irredenta nagygyűlést tartott. A Himnus eléneklése után Persay Ferenc dr. menekült alispán tette szóvá a trianoni „béke” igazságtalanságait. Majd a munkásság nevében Lengyel Károly beszélt, ki a többi között a következőket mondotta: „Az irredenta harcban mindenkinek részt kell venni. A katolikusok Szűz Máriás zászlóval, a protestánsok pedig buzogánnyal menjenek a küzdelembe, csak szét-húzás ne legyen. Gyermekünk szívébe, vérebe fajtékzó irredentizmust kell oltani s ha kell, legyen minden gyermek Horthy katonája. (Fel-

kiáltások: Éljen Horthy kormányzó!) A királykérdés csak a területi integritás visszaszerzése után lesz aktuális, de mindenesetre független magyar nemzeti királyt akarunk. Nekünk magyar munkásoknak a piros-fehér-zöld lobogó kell.” A gyűlés a Szózzattal végződött.

Szakadás a keresztény pártban. A keresztény nemzeti egyesülés pártjában megtörtént, aminek meg kellett történie, szakadás állott be. Haller István és hat társa ellenzékbe ment, míg a párt többi része megmaradt eredeti programjánál. A párt a kormányt támogatja mindazon kérdésekben, melyek programjával megegyeznek és amelyek a keresztény irányzatot, a nemzeti konszolidációt, az ország nyugodt fejlődését és békés megerősödését szolgálják. A párt nem csatlakozik azonban egyik párthoz sem, önálló marad.

Belépés az egységes pártba. A keresztény-párti képviselők megbeszélésén Pekár Gyula államtitkár bejelentette, hogy kiválik a kereszténypártból és belép az egységes kormányzópártba.

Az egységes párti jelölések. Az egységes kormányzópart képviselőjelölések még nincsenek lezárva. Addig az egyes kerületekben csupán kombinációként vetettek föl egyes neveket.

A polgári iskolai tanárok szövetsége csatlakozott az egységes párthoz. A polgári iskolai tanárok országos szövetségének népes küldöttsége kereste fel Gömbös Gyulát, a kormányzópart ügyvezető alelnökét és bejelentette az országos szövetség egész szervezetének csatlakozását az egységes párthoz. Ugyancsak bejelentette csatlakozását a Magyarországi Jegyzők Egyesülete is.

KÜLPOLITIKA.

Jugoszláv kikötő az Adria partján. — Fiume ügye. — Lengyelország bekebelezte Vilmát. — Németország fizetésképtelenség előtt áll.

Jugoszláv kikötő az Adria partján. A belgrádi minisztertanács egyik ülésén foglalkozott egy angol-amerikai konzorciumnak azzal a tervével, hogy Belgrádot és az Adriai tengert vasúttal köti össze és a tengerparton jugoszláv kikötőt

önkéntes óráját nézegetve sétálgatott az árnyékban.

Magda leejtette a horgolótűt. Béla felugrott, hogy felvegye, de már akkor a leány lehajolt érte és — kiesett blúzából egy fénykép.

Béla felkapta és az ablak felé ugrott vele.

— Ki ez? kérdezte magába fojtott hangon.

A lány csak néz és sikolt egyet. Béla ebben a pillanatban, amint kitekintett az ablakon, ott látta a kép élőmását!

Az önkéntes!

Tehát nem őt szereti. És nem is szerette.

Csak hazudta a szereimet.

Fogta kalapját és szó nélkül elsietett.

A leány csak nézett, nézett utána. Lehajtotta fejét és csak annyit mondott:

— Szegény fiú.

Béla pedig ment, ment, nem látott senkit és semmit . . .

. . . Ugy fogták ki másnap a Tiszából.

Torontály Gyula.

épit, mely célra a konzorcium 200 millió dinárral rendelkezik. A tervet a minisztertanács elvben elfogadta.

Fiume ügye. Fiume, a nagy Magyarország gyöngye ügylátszik meglakol hűtlenségéért. A legutóbbi napokban ismét viharos események játszódtak le a Quarnero gyöngyében, melyek még nem tudni, hol és hogy végződnek. A fascisták erős utcai harcok árán elfoglalták a várost és forradalmi kormányt alakítottak, melynek tagjai fascisták és D'Annunzio volt legionáriusai. A fiumei kormányzó, Zanella, elmenekült a városból, miután a forradalmi kormány három tagjának jelenlétében lemondási nyilatkozatot írt alá. A városban a nyugalom nagynehezen helyreállott. Olaszország arra fog törekedni, hogy Fiumét visszavezesse a normális körülmények közé.

Lengyelország bekebelezte Vilmát. A lengyel kormány Vilmát bekebelezte a lengyel köztársaság birtokába. Az entente képviselői felhívták a lengyel kormány figyelmét arra, hogy a legkedvezőtlenebb benyomást keltene az a határozat, hogy Lengyelország egyszerűen anektálás formájában birtokába venné a vilnai területet.

Egyiptom királya. Az új egyiptomi alkotmánynak az angol parlamentben való ratifikálása után Egyiptom királya, angol hír szerint, Faud szultán lesz.

Németország fizetésképtelenség előtt áll. Párisi híradás szerint, amikor Hermes német birodalmi pénzügyminiszter legutóbb lefizette Németország nevében a 31 millió aranymárkányi törlesztést, a jóvátételi bizottság berlini képviselőjének kijelentette, hogy a német kormány hamarosan képtelen lesz ezeket a fizetéseket tovább fizetni. Ujból nyomtatékosan hangsúlyozta a pénzügyminiszter, hogy azonnali moratóriumot kellene adni.

A lengyel kormányválság. A lengyel kormány a pártok bizalmatlansága következtében lemondott. A kormány lemondását Pilsudszki államfő elfogadta.

Sztrájk fenyegeti Portugáliát. Portugáliában, onnan érkező utasok szerint, a kereskedelmi flotta tisztikara és legénysége sztrájkba lépett. Lisszabonban komoly események várhatók.

Az osztrák kormány tiltakozása. Az osztrák kormány tiltakozott a magyar követelések ellen, melyeket állítólag Magyarországtól a Nyugatmagyarországi kérdésben. Az osztrák tiltakozás megemlíti, hogy Magyarország már egyszer a szerződés ellen járt el, amikor a Nyugatmagyarországi területet két zónára osztotta. Sérelmesnek találják továbbá a brennbergi szénbányák kettéosztását, ugyanis a hányából két akna Magyarországnak került. Mindezek ellen Ausztria tiltakozik a legfelsőbb tanácsnál.

Olvasóinkhoz!

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik a mutatványszámot nem küldötték vissza, az előfizetési díjat szíveskedjenek befizetni.

Előfizetési árak:

1 évre 240 K. 1/2 évre 120 K.
1/4 évre 60 K. 1 óra 20 K.

Egyes szám ára 5 korona.

A „Zalavármegye” kiadóhivatala.

A bátorosan szabadra belépett.

A kis leánypalántának kézimunka volt a kezében s mikor belépett a fiú, éppen akkor dugott el valamit nagy gyorsan blúzába és zavart arccal fogadta a féltéken belépő Bélát.

Nagynehezen megindult a beszélgetés s aztán beszéltek sok mindenről: Az időjárásról (hálás téma szerelmesek számára), az iskoláról, a csillagokról és meg ki tudná megmondani miről. Béla csak ült-hatott, végre előhuzta a bizonyítványt és szó nélkül Magda elé terítette.

A leány nagy, csillogó szemével felnézelt a fiúra s végigfutott a papíron. Ő is elővette az övét. Néma nagy csend . . . Béla ette a betűket és szédülő fejjel toltta félre a papírost. Magda nem bukott meg. Tehát nem is szereti, mert sose is gondolt őrre, csak tanult, tanult. S most még szégyenlenie is kell magát. Háromból bukott. Magda egyből se.

Szédült.

Magda zavartan sötételte le szemét. Kezébe vette ujhól kézimunkáját és horgolt. A fiú csak ült, ült, akart valamit mondani, de nem tudott. Kinézett az ablakon. Virágos, pompázó nyár. Minden csupa illat volt, fény és boldogság. Egy

— Március 15-ike a kereskedelmi iskolában. A zalaegerszegi in. kir. áll. négyévfolyamu fiú felső kereskedelmi iskola március 15-én délelőtt 10 órakor a saját intézetében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Hiszek egy Istenben. Éneklő az ifjusági énekkar. 2. Ünnepi beszéd. Elmondja: Tarnóczy Endre IV. évf. tanuló. 3. Talpra magyar! Szavalja: Sándor István IV. évf. tanuló. 4. Kuruc dalok. Éneklő az ifjusági énekkar. 5. Székely tavasz. Irta: Szilágyi Béla, szavalja: Ádám Imre IV. évf. tanuló. 6. Lavotta szerelme. Előadják harmoniumon: Takács Elek I., hegedűn: Molnár Károly II. és Péntek Zoltán III. évf. tanulók. 7. Hess! Ez az én földem! Irta: Dr. Pólya László, szavalja: Fülöp József I. évf. tanuló. 8. Hymusz. Éneklő az ifjusági énekkar.

— A polgári leányiskola ünnepélye. A helybeli polgári leányiskola márciusi ünnepélyét 13-án (hétfőn) tartja az Edison-mozgóban, délután 4 órakor az ifjuság, 8 órai kezdettel pedig a felnőttek részére. Műsor: 1. Hiszekegy... Éneklő az intézet énekara. 2. Testvérszó a menekültekhez. Irta: Gáspár Jenő. Szavalja: Rozsnyay Kató II. o. t. 3. Kovalcsik Trovalore. Előadja: Fridrik Magda III. o. t. 4. Toborzó. Szereplők: Németh Margit, Szántó Márta, Zsomboly Jolán, Hajba Ilona, Miklós Erzsébet, Schmidt Jolán, Wölfer Julia IV. o. t., Lakatos Vilma, Villányi Kató, Büchler Klára, Lónyai Mária, Sitkei Ilona, Ujlaki Magda, Sanits Margit, Saly Margit, Komlós Ilona, Neumark Kata, Vadnai Franciska, Pintér Etelka, Fridrik Magda III. o. t., Martincsevics Elvira, Molnár Irén, Kresznár Róza, Haris Málvin II. o. t. Tuboly Mária III. o. t. (Toborzótiszt). Szalay Mária IV. o. t. (Cigány). 5. Magyar dalegyveleg... Éneklő az intézet énekara. 6. Melodráma. Mi a haza? Szövegét írta: Ábrányi Emil, zenéjét szerzte dr. Horváth Ákos. Előadja: Németh Margit IV. o. t. 7. Ablakos Böske, írta: Csába László. Előadják: Baján Boriska, Szántó Márta IV. o. t., Lónyai Mária II. o. t. 8. Stilizált magyar soló-tánc. Előadja: Herbst Márta. 9. Éldképek: a) a leányaival bálba induló mostoha Hamupipókat a konyhába küldi lencsét válogatni. Szereplők: Hlavács Mária, Komlós Ilona III. o. t., Kakas Szidonia, Kócián Etelka IV. o. t., b) Hamupipóke lencsét válogat: Hlavács Mária, c) Cipőpróba. Előbbiek és Dancs Mária IV. o. t., d) Hófehérke és a szép gonosz mostohája: Kadák Márta II. o. t., Sitkei Ilona III. o. t., e) A gonosz mostoha álruhában almát vetet Hófehérkével: Horváth Boriska IV. o. t., Kadák Márta II. o. t., f) Hófehérke felbredése: Kadák Márta. Királyfi: Rédei Zsuzsi IV. o. t. Törpék: Anlos Mária, Hozbor Krisztina I. o. t., Fülöp Gizzi, Sándor Julia, Bita Mária, Juhász Anna II. o. t. Gombás Juliska IV. o. t. 10. Hunnia gyászja. Szereplők: Kovács Irén IV. o. t. (Hunnia). Magyar csoportban: Baranyai Margit, Müller Juliska, Toriszai Anna, Rosenkrancz Anna I. o. t., Braun Ilona, Mandler Kata, Hirsch Ilona II. o. t., Gombás Lenke, Kovács Mariska, Schön Zóra, Paraitz Erzsébet, Riedlmayer Margit, Galgóczy Mária és Juliska III. o. t., Szabó Gizella IV. o. t. Székely csoportban: Kulcsár Anna, Ungár Róza, Weizenstern Erzsébet, Tornajos Erzsébet, Vida Piroška II. o. t., Hozbor Mária IV. o. t. Tót csoportban: Boszkovics Ella, Habacher Frida I. o. t., Bita Ilona, Németh Matild IV. o. t. Horvát csoportban: Sándor Lenke, Zsovár Margit II. o. t., Braun Vilma, Singer Teréz, Vertetics Mária III. o. t. 11. Himnusz... Éneklő az intézet énekara.

— Aranylakodalmom. Fenyvesi Miksa és neje, szül. Ragendorfer Fáni 12-én ünneplik házasságuk 50 éves évfordulóját.

— Az Ipartestület közgyűlése. A Zalaegerszegi Ipartestület 5-én tartotta évi közgyűlését, melyen a hatóság képviselőjében jelen volt Czobor Mátyás polgármester és Hollós Ferenc dr. ügyész is. A közgyűlés megnyitása után megállapítják a határozatképességet, majd az elnök terjeszti elő az évi jelentést, melyből megállapítható, hogy az Ipartestület múlt évi működése jelentős eredményeket hozott. Az elmúlt esztendő eredményeit eléggé tanúsítja a január-február hóban rendezett szabóipari tanfolyam és a július hóban tartott cipész-mesteri szaktanfolyam. Az előbbi Jádó Károly, az Ipartestület elnöke, az utóbbit Juhász Imre tatatóvárosi cipész-mester tartotta. Szeptember hó 1-től kezdve az iparos tanulók szabó- és cipészi szakoktatásban részesülnek. A zárószámadásokat és az 1922. évi költségvetést a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. Egy számvizsgáló és 8 előjárósági tag megválasztása után Czobor Mátyás polgármester buzdította az iparosságot a további munkára és a vezetőség működéséért elismerését fejezte ki. Elnök zárószavában kérte a további támogatást, mellyel a közgyűlés véget ért.

— Göbel Árpád felolvasása. A vasárnapi szabadliceális előadások keretében tartotta felolvasását Göbel Árpád a szép gyakorlati alkalmazásáról. Az időszerű és érdekes tárgy lekötötte a hallgatóság figyelmét. Az előadás egy részét lapunk más helyén találja az olvasó, míg a többi részét lapunk következő számaiban hozzuk. Felhívjuk olvasóink figyelmét Göbel Árpád cikkére.

— Az iparképzés jövője. A zalaegerszegi iparosság karácsonyi kiállításának és vásárjának jövedelme 34.278 koronát tesz ki. Ez összegből 10.000 koronát iparfejlesztésre, az összeg többi részét pedig az elaggott iparos-alapra fordítja az Ipartestület.

— Esperantó-kabaré. Zamenhof Lajos dr. varsói szemorvos nemzetközi segédnyelve, az Esperantó, (remény) mind jobban és jobban terjed. Ha a világháború meg nem akasztja útjában, ma már széles körben beszélnek az Esperantót. A viszonyok javulásával az esperantisták ismét megkezdték működésüket. Az elmúlt napokban a budapesti esperantisták kabarét is tartottak Esperantó nyelven, az előadást nagyszámú közönség nézte végig és lelkesen tapsolt a szereplőknek.

— Új bélyegek készülnek. Az új postai díj-szabás új bélyegek előállítását teszi szükségessé. A bélyegek már készülnek is és a mai levélhelyegysorozatból a 10, 50 és 100 koronások kivételével egy bélyeg sem marad meg.

— A rokkantak segítése. A rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaokról szóló törvényjavaslatban foglalt rendelkezéseket rendeleti úton léptetik életbe, mivel a volt nemzetgyűlés a javaslatot az ellenzék obstrukciója következtében nem tárgyalhatta le.

— Sümeg gyászgyűlése. Sümeg nagyközség Lukonich Gábor dr. járási főorvos elhalálása alkalmával gyászgyűlésen róna le a kegyelet háláját a nagy halott iránt. A közgyűlés elfogadta Havas Béla dr. indítványát, hogy Lukonich dr. arcképét a tárgyalási terem számára festessék meg.

— Irodalmi és művészeti művek védelme. A hivatalos lapban megjelent az 1922. évi XIII. törvény cikk Magyarország belépéséről az irodalmi és művészeti művek védelmére alakult berni nemzetközi Unióba. Ezen Unió célja a szerzői jogok lehető leghatásosabb és legegyszerűbb módon való védelme.

— Az elemi iskolák március 15-én reggel 8 órakor szent misét hallgatnak. Istentisztelet után az egyes osztályok tantermeikbe vonulnak, hol az osztálytanítók méltatják a nap jelentőségét.

— Építkezés — Szombathelyen. Szombathely város versenytárgyalási hirdetményt irt ki nyolcvan lakást magukban foglaló lakóházak felépítésére. A házaknak folyó évi augusztus 1-ig el kell készülni. Hát Zalaegerszeg?

— Napfogyatkozás. Március 28-án gyűrűs napfogyatkozás lesz, mely nálunk részleges napfogyatkozás formájában lesz megfigyelhető. A hold csaknem felét fogja elfődni a napnak. A tűnemény március 28-án délután fél három órakor kezdődik és háromnegyed öt óráig fog tartani.

— A cukor ára. A Közélmézési Tanács a gyárosokkal és a termelőkkel újabb tárgyalásokat kezdett a cukorárak megállapítása céljából, s így kilátás van arra, hogy a cukorárát egyelőre nem emelik.

— Hivatalvizsgálat. Csór Gáspár miniszteri biztos vizsgálatot tartott a gabonakormánybiztosi kirendeltség malomosztályában és ott az ügyeket a legnagyobb rendben találta, elismerését nyilvánította Wirtschafter osztályvezetőnek.

— Az árak feltűntetése a kirakatokban. Kaptuk a következő levelet: Mélyen Tisztelt Szerkesztőség! A kereskedelemügyi ministerium elrendelte a kirakatokban lévő tárgyak árának feltűntetését. A kereskedők nagy része végre is hajtotta a rendeletet, azonban nincs köszönet benne. Ugyanis ilyenek olvashatók: ingek 450 koronától 1200 koronáig. A kirakatban lévő vagy 5-6 féle ing mind elsőrangú, s ha vevésre kerül a sor és a vevő kéri a 450 koronás inget, elmegy a kedve a vásárlástól, oly rossz minőségű. Miért nem teszik ki azt az inget a kirakatba és miért nem írják arra, hogy ára 450 K? Ily összegért elismerem, jó árut nem lehet venni, de akkor miért írják ki a kirakatban lévő jó ingekre ezt az árat? Nem lehetne minden áru értékét külön-külön feltűntetni? Tisztelettel: *aldírás.*

— Az izraelita szent egyesület (Chevra Kadisa) f. hó 7-én tartotta évi rendes közgyűlését. Az elhalt Rosenberger Zsigmond helyébe egyhangúlag elnökké választotta a közgyűlés Rosenthal Jenő dr. orvos, egészségügyi tanácsost, aki emelkedett hangú székfoglaló beszédében a jótékonyaságról, mint az emberszeretet melegéből fakadó legnemesebb emberi tulajdonságról emlékezett meg. A közgyűlés tagjai ezután a zsinagógába vonultak, ahol Junger Mózes főrabbi méltatta az ünnep jelentőségét. Ünnepi szónoklata keretében megemlékezett Goldzieher Ignác dr. a jeles orientalista és Kiss József ballada költő elhalálzásáról is, akiknek nemes egyéniségében egyforma fényrel ragyogott úgy a hitfelekezettükhöz, mint magyar hazájukhoz való ragaszkodásuk. Ez ünnep alkalmából Rosenthal Jenő dr. elhalt neje emlékére 10.000 koronás alapítványt is tett. (—i—y)

— Felemelték a szeszadót. A pénzügyminiszter egy legutóbbi rendeletével a kincstári szesz-eladási árrészesedést felemelte. Az árrészesedés hektóliterenként K. 111-60, kültőléről behozott égetett szesz folyadék után 11.000 korona, a termelési adó alá eső szeszfőzők a szeszadón kívül hektóliterfokként 110 koronát fizetnek. A március 15-én tárolt készletek után hektóliterfokként 10 korona pótrészesedés jár.

— Közvetlen forgalom Romániával. A M. Á. V. Biharkeresztes és Nyirábrány ideiglenes határállomásokon át a román vasutakkal a közvetlen személy, podgyász és áruforgalmat felvette.

— Közgyűlés. A Katholikus Legényegylet folyó hó 25-én 16 órai kezdettel tartja évi közgyűlését.

— Rajztanárok kiállítás. A Magyar Rajztanárok és Rajztanítók Országos Egyesülete huszonöt éves fennállásának emlékére május hónapban Budapesten, a Nemzeti Szalon helyiségében, képző- és iparművészeti kiállítást rendez. A kiállításon minden rajztanár részt vehet. Felvilágosítással szolgál Mátray Vilmos festőművész (Budapest, Csehréthy-utca 43.)

— Kényszerépítkezést tervez a kormány. A lakásinséget semmiféle kormány- és más hatósági intézkedés sem tudta megszüntetni. A lakásinségen csak építkezéssel lehet segíteni, a mai körülmények között azonban azok sem építenek, akiknek módjában lenne. A kormány a lakásinségen segitendő, kényszerépítkezést tervez oly formában, hogy kötelezni akar minden nagybankot, vállalatot, hogy irodáik, hivatalnokaik és munkásaik számára megfelelő helyiséget építsenek. Ez ügyben a tárgyalások folynak s a kormány még ez évben nagyarányú építkezéseket akar elrendelni.

— A Csehországba szóló levélküldeményeket csak akkor továbbítja a posta, ha azokat a feladó a díjszahás szerint teljesen bérmentesíti.

MŰVELŐDÉS.

....

Az Iparoskör Irodalmi Szakosztálya. A nemzetek nagyságának fokmérője a kultúra, magyarán műveltség. A magyar nemzet féltett kincse a magyar műveltség. Minden munkánkat a magyar művelődés szolgálatába kell állítanunk, minden megnyilvánulásunkban a magyar műveltséget kell támogatnunk, hogy naggyá téve a műveltséget, naggyá tegyük a hazát. Ebből a munkából vegyük ki mindannyian a részünket, hordjunk egy-egy téglát a műveltség kunyhójához, hogy palota épülhessen a kaliba helyén.

A helybeli Iparoskör szorgalmas munkása akar lenni ennek az építésnek, amikor elhatározta, hogy a Kör Irodalmi Szakosztályának működését megindítja. Matiné, szórakozó estek keretében előadások, estek, ünnepélyek, felolvasások, mind, mind ezt a célt fogják szolgálni. Az Iparos Kör ezen előadások legnagyobb részét házi előadás keretében tartja meg, célja a tagok művelődése. A nyilvános előadásokon pedig mindenki meggyőződhet a haladásról.

Kísérje a Kör nemes munkáját az Isten áldása.

Az Iparos Kör könyvtára. Az Iparos Kör legutóbb Jókai Mór összes munkáit beszerezte. A 110 kötetes Jókai tízezer koronába került. A Kör könyvtárára a mai nehéz körülmények között is ily nagy összegeket költ, nem a legszebb bizonyossága ez az iparosság nemes törekvéseinek?

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

....

Lyka Károly: A táblabíró világ művészete és a képrás újabb irányai. (Singer és Wolfner kiadása. Budapest 1922.) Lyka Károly régebben megjelent könyvével (*Kis könyv a művészetéről*) meghódította nemcsak a szakembereket, hanem a laikusok szívét is. E hézagpótló munkáját örömmel vette a művészet iránt érdeklődő közönség és élvezettel olvasta az „író” Lykának minden sorát. A mester úgy látszik érzi könyveinek szükségességét, mert újabban ismét két könyve jelent meg: *A táblabíró-világ művészete és a képrás újabb irányai*. Aki e könyveket

olvassa, nemcsak tanul, hanem szórakozik is. Hisszük, hogy a közönség ép oly örömmel veszi ezen újabb könyveit is, mint a régit. Mindkét könyv kapható Kakas Ágoston könyvkereskedésében.

FILMSZÍNHÁZ.

Lavina. (Filmszkeccs 4 felvonásban. Irt: Lampérth Géza, zenéjét szerelte: Kacsóh Pongrác dr. Bemutatta a helybeli Edisonmozgósínház.) Lampérth Géza és Kacsóh Pongrác darabját, a Lavinát, mindenkinek meg kellett volna nézni. Sajnos, a második napon kongott a terem az ürességtől. Bezzeg, ha kalandorfilmeket adtak volna! — Kisírt a daraból a hontalan, előzőtt magyarok fájdalma, beledörgött tunya magyar lelkünkbe az igazság: Mindent a saját erőnkől. Ha mindannyian összefogunk, akaratunk tett lesz, mely, mint a lavina, elsöpri belyéről a bitortókat és ismét magyar zene, magyar nóta, magyar szó hangzik a Kárpátokban és az Adria táján. Kacsóh Pongrác kedves zenéjét sűrűn tapsolta a közönség.

CSERKÉSZET.

....

A Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség feloszlása. A Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség, melynek hatásköre alá Vas-, Sopron-, Moson- és Zala megye tartozik, legközelebb tartandó közgyűlésén kimondja feloszlását, illetve belépését a Magyar Cserkész Szövetségbe. Az 1920. év nyarán megalakult Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség, élén Schelken Oszkár ügyvezető elnökkel kivette részét az ifjúság neveléséből és ezért mindannyiunk örök háláira tarthat számot. A négy megyében egymásután alakultak meg a cserkészcsapatok és kezdtek meg működésüket. A vidéki cserkészlet megszervezése, a nyári nagytáborozás megvalósítása, cserkészlet tanfolyamok rendezése mind a Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség érdeme. Amennyiben minden törekvése nem valósulhatott meg, az a közönség szűkölkütségének tudható be, mert a cserkészlet állami támogatásban nem részesült, pénz nélkül pedig ily nagyarányú mozgalom megindítása és fenntartása nem lehetséges. Most, hogy a Szövetség belép a Magyar Cserkész Szövetség kötelékébe, mint ennek III. kerülete, nem mulaszthatjuk el, hogy Schelken Oszkár szövetségi ügyvezető elnöknek, Pásztor Imre zalamegyei főtitkárnak, mint megyei cserkészletünk vezetőjének, meg ne köszönjük fáradozását. Reméljük, hogy az országos szervezet kebelében a munkából ép úgy kiveszi a részét a III. kerület, mint eddig, mikor még Szövetség volt a neve.

A zalai cserkészcsapatok. A helybeli 71. sz. Zrinyi cserkészcsapat parancsnok hiányában csak műhelyi munkára szorítkozik. A többi megyei csapatok az otthonokban dolgoznak. A zalaszentgróti 77. számú Csokonai csapat működését beszünteti és feloszlik, mivel tagjai, középiskolai magántanulók, legnagyobb részét ellávoztak Zalaszentgrótról.

Cserkészalbum. A Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség albumot fog kiadni, melyben a cserkészlet munkáiban résztvevők neveit örökíti meg, úgyszintén elismerő oklevelek kiadása is tervbe van véve.

A cserkészlet irodalmi kiadásainak egy részét a jövőben a vallás- és közoktatásügyi minisztérium fogja fedezni.

TESTNEVELÉS.

....

Testnevelési értekezlet. A Zalaegerszegi Ifjúsági Testnevelési Bizottság csütörtökön ülést tartott, mely alkalommal az új vármegyei testnevelő is bemutatkozott. Megbeszélés tárgyát képezte az évi munkatervet, a testnevelés felkarolása és a szükséges anyagiak előállítása. A Bizottság rendelkezésére csak pár ezer korona áll, pedig a szervezéshez és a munkálatok megindításához nagyobb összegre volna szükség. Ezért a Vármegyei Bizottság lépéseket fog tenni, hogy a vigalmi adók egy része sportcélokra felhasználható legyen. E téren talán több megértéssel fog találkozni a Bizottság mint eddig, ugyanis még a múlt évben ez irányú kérését nem teljesítették. Az idei atletikai versenyt Nagykanizsán fogják megtartani. A munkatervet kiterjeszkedik a vidéki sportegyesületek megszervezésére is, azonkívül az iskolán kívüli sportegyesületek számára oktatók kiképzését is tervbe vették. A kiképző tanfolyamot a nyár folyamán fogják arra alkalmas helyen megtartani. A zalaegerszegi nyári fürdő és lövőde ügyét is tárgyalták, reméljük, hogy az idén valóra válik a szándék, ami tavaly a kedvezőtlen viszonyok miatt nem sikerült.

Sporteszközök kiosztása. Az Országos Testnevelési Tanács február hónapban 20 ifjúsági testnedző egyesületet látott el sporteszközökkel.

Irányelvek az iskolán kívüli ifjúsági testnevelésről. Berli László ezredes könyvet írt az iskolán kívüli ifjúság testneveléséről. A kiváló szakember munkáját az érdeklődők az Országos Testnevelési Tanácstól (Budapest, Eszterházy-utca 4) megrendelhetik.

SPORT.

....

Keszthelyi football bajnoksága. A keszthelyi KGAAC kezdeményezésére a tavaszi időnyben tartják Keszthelyi football bajnokságát. Ebben az ügyben a tárgyalások a keszthelyi összes sportegyletek bevonásával már megkezdődtek.

Felfüggesztették az SzSE játékjogát. A kerületi tanács a Szombathelyi Sport Egylet játékjogát további intézkedésig felfüggesztette, mert többszöri felszólítás ellenére sem fizette meg egy győri footballbírónak a tanács által jogerősen megítélt követelését.

Új sportlap. Hauzinger Sándor bajnokvezetőnk szerkesztésében *Vízisport* címen új sportlap indult meg. Az új lap az *Arboc* című hajózási szaklappal együtt jelenik meg.

GAZDASÁG.

....

Birtokosok figyelmébe.

Ésszerű gazdálkodás. — Az Ergon R. T. útjása.

Irt: Vida János.

(Folytatás.)

A gazdaságok ma búzatermésüket vagy közvetlenül malinoknak, vagy gyakrabban közvetítőknak adják el. Mindkettő a megvásárolt búzán nyerni akar, tehát olcsóbban igyekszik a gazdától vásárolni. Egyes gazdaságok, még nagy birtokok is, ez ellen nem igen tehetnek semmit, de vajjon, ha — ami biztos — a kezelésünkben egyesült gazdaságokban lesz olyan, amelyen malom is van, nem lehet-e azt megcsinálni, hogy a birtokon termelt búzát a jószágkezelőség mint lisztet hozza forgalomba? Nem lehet-e esetleg még tovább menni és legalább egy részét, mint kenyeret adni közvetlenül a fogyasztónak? Milyen szép áron értékesíthetné a gazda a búzáját kenyér alakjában. Ez nem légvár, ez keresztül vihető. Ilyen közvetlen kapcsolat a termelő és fogyasztó között a termelés legtöbb ágában eszközölhető abban a percben, mikor ilyen nagy üzembről van szó,

A gazdaságok géplettára is lerongyolódott. Javitásuk óriási összegekbe kerül. A gazdának a javítás keresztülvételére több mód áll rendelkezésre, vagy felküldi javítás céljából gépelt Budapestre, megfelelő gépgyárba, mely esetben hatalmas összeget fizet szállítás címén, vagy a gyárból hozat szerelőt, ami ismét aránytalan összegeket emészt fel, vagy otthon javíttat saját gépészeivel, vagy kovácsával, ami ritka esetben megfelelő és rendszeren többet árt, mint használ a gépnek. Lássuk, hogyan alakul a javítás kérdése az Ergon kezelésében egyesült birtoknál? Az Ergon érdekkörében van megfelelő javítóüzem, technikai osztálya megfelelő szakemberekkel rendelkezik és a javítások eszközésére repülőműhelyt szándékozik felállítani, amely autókra szerelve sorba veszi a gazdaságokat s jól és olcsón elvégzi az összes javításokat.

Ugyanilyen alapon végezhető az épületjavítások is, állandó szakember állván rendelkezésre, az több évre beosztatja a javítást, anélkül, hogy az épület ezáltal szenvedne.

A legtöbb gazdaság termel bort, amelyet ma rendszeren közvetlő kereskedelem útján értékesít, mivel legtöbb gazdaság nincs abban a helyzetben, hogy szakértő borászt tartson és teljesen modern pinczekezelést állítson fel. A nagy hasznot természetesen a közvetlőkereskedelem vágja zsebre. Tudunk esetet, ahol egy elsőrangú „márka” bor héttized literenként 400 koronáért jut a fogyasztónak, holott a termelő tisztán alig kap 100 koronát a boráért.

Nyilvánvaló, hogy eme különbség a jószágekkezelésünk kebelébe tartozó gazdaságok részére megmenthető. Egyszerűen központosítja az Ergon a borkezelést, elsőrangú szakember vezetése alatt „márka” borokat állít elő és ezekkel jön piacra a sok közvetlő kizárásával.

A legtöbb gazdaság hizlal is. Sok termény van a gazdaságokban, amelyek hizlalásra bizonyos átalakítás után igen jól felhasználhatók. (Vadgesztenye, konkoly stb.)

Ezen termények ma nagy részt elkallódnak, mivel az egyes gazda nincs abban a helyzetben, hogy a szakszerű átalakításhoz szükséges berendezéseket beszerezhesse és megfelelő szakembert alkalmazhasson.

A központi jószágigazgatóság minden további nélkül megetheti azt. Képessé teszi ezáltal a gazdaságokat arra, hogy olcsón hizlaljanak. Az értékesítés szintén könnyen megy, mivel az Ergon-nak hűsüzeme közvetlenül a fogyasztókhoz juttatja a hizlalt állatok húsát itt is kikerülhet a közvetlőkereskedelem, ami természetesen a termelőre nézve jelentékeny anyagi haszonnal jár.

De menjük tovább. Hizlalás, kivált serteshizlalás, elhullás nélkül alig képzelhető el. Az elhullott állat teljesen elvesz. Az Ergon jószágkezeléshez tartozó hizlalásnál ez nem fordulhat elő, mivel szappangyára révén az elhullott állat elég jól értékesíthető lesz. Mesze vezetne, ha minden egyes esetre kiterjednénk és kimutatnók a központi jószágkezelőség által nyújtandó előnyöket de felesleges is, hiszen minden ember beláthatja azt

Sok birtokos van, aki tudja, hogy bizonyos befektetésre okvetlenül szüksége van, de az erre szükséges pénzt előteremtteni nem tudja. A jószágigazgatóság, ha a befektetés szükségeségéről meggyőződik a sokoldalú bel- és külföldi összeköttetései révén meg fogja találni a legelőnyösebb finanszírozási lehetőséget.

(Folyt. köv.)

310—1922. sz.

Körrendelet.

Valamennyi zalavármegyei malomtulajdonosnak.

A köztisztaságnak a háboru óta bekövetkezett elhanyagolása miatt a patkányok módfelett elszaporodtak. Eltekintve azoktól a jelentős gazdasági károktól, amelyet ezek az állatok az épületek rongálásával, terményeknek, élelmi szereknek megrágásával és bepiszkításával, baromtiak pusztításával stb. okoznak, elszaporodásuk a közegészséget is veszélyezteti, mert igen veszedelmes emberi és állati betegségek-

nek (pestis, bányaféreg stb) hordozói és terjesztői.

Ezen betegségek legveszedelmesebbike a pestis, a közelmúltban Európa több országában szörványosan jelentkezett és joggal lehet tartani attól, hogy hazánkba is behurcoltalik és itt a tömegesen élő patkányok útján könnyen elterjedhet.

A m. kir. munkaügyi és népjóléti miniszter úr e veszedelem kikérülhetése céljából 3040-922. III. számú rendeletével elrendelte a patkányok kötelező irtását és a rendelet végrehajtását a közig. hatóságok hatáskörébe utalta.

Tekintettel arra, hogy a patkányok tömegesebben a malomtelepeken tanyáznak, a hivatkozott rendelet alapján felhívom, hogy az irtási eljárást azonnal tegye folyamatba és minden lehető kövessen el, hogy az teljes eredménnyel végződjék.

Amennyiben az irtás módozatairól nem bírna kellő tájékozottsággal, forduljon közvetlenül a m. kir. állami rovarügyi állomáshoz (Budapest, II. ker. Kitaibel Pál u. 1.), ahonnan a megfelelő utbaigazítást tartalmazó utasítást 5 korona előzetes beküldése mellett készséggel megküldik.

Elvárom, hogy ezen közgazdasági és közegészségügyi tekintetben egyaránt rendkívül fontos rendelkezést pontosan végrehajtsa, mi által a közegészségügyi hatóságoknak segítségére lesz a fenyegető pestis veszedelem elhárításában.

Amennyiben pedig a rendelkezés pontos végrehajtását elmulasztja, az 1879. évi XI. t.-c. 16., illetve az 1921. évi XXVIII. t.-c. 4. §-a alapján kihágási eljárás alá fog vonatni.

Zalaegerszeg, 1922 március 22.

A gabonakormánybiztosi kirendeltség.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

....

Budapest, 1922 március 11.

A korona Zürichben: 0.65, Osztrák korona: 0.12, osztrák bélyegzett bankjegy: 0.09.

Budapesti tőzsde.

Valuták:

Napoleon	2800	Lira	40
Font	3050	Leu	5 95
Dollár	805	Cseh korona	13 30
Francia frank	6465	Dinár	10 41
Lengyel márka	19	Korona dinár	---
Márka	3 30	Svájci frank	156
		Osztrák kor.	11

Devizák:

Amsterdam	---	Prága	13 50
London	---	Stokholm 18600-19200	---
Newyork	---	Zürich	15800
Berlin	320	Bécs	10-50
Milano	41	Zágráb	225
Páris	6465		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	2800	Ezüst forint	117
Ezüst korona	43	Ezüst 5 K-ás	225

Terményjelenlet.

Budapest, 1922 március 11.

Búza	2671	Tengeri	2150
Rozs	1940	Köles	1900
Árpa	2000	Repce	---
Zab	1900	Korpa	1450

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 március 11.

Marhahús	56	Sertészszir	170
Borjúhús	68-77	Burgonya kg	6.70
Sertéshús	76	Csirke, rántani való	65
Tojás	8	Csirke, sütni való	80
Tej	13	Levestyuk	100

Nemzetközi gabonapiac A gabonáarak emelkedése a világpiacn még egyre tart. Ausztriában és Amerikában a termésjelölések nem biztatók. Európában a helyzet némileg megváltozott, a gazdasági tudósítások ugyanis megállapítják, hogy a fagykár lényegesen kisebb, amint azt gondolták.

Idegen pénzek átszámítása. Az örökösödési illeték kiszámításánál, továbbá a március hónap esedékes fényüzési és forgalmi adók megállapításánál az idegen államok pénzneimeiben megállapított értékeket a következő kulcs szerint kell átszámítani koronaértékre: angol font 2865 korona, dollár 665, lira 30.71, leu 5.10, cseh korona 12.52, svájci frank 130.41, korona, és frankdinár 8.45, osztrák korona ---.09 lengyel márka 20

Zalaegerszegi vasúti menetrend.

Óra	Perc	ÉRKEZÉS	Perc	Óra	INDULÁS
7	04	Zalalövő*	3	40	Zalalövő*
7	05	Zalaszentiván	4	15	Sárvár
7	37	Rédics	5	33	Zalaszentiván
8	34	Zalaszentiván	6	30	Celldömölk
9	40	Celldömölk	7	11	Zalaszentiván
17	09	Zalaszentiván	13	30	Rédics
19	24	Zalaszentiván	15	10	Celldömölk
19	59	Sárvár	15	20	Zalalövő*
19	15	Zalalövő*	15	45	Zalaszentiván
20	45	Celldömölk	17	45	Zalaszentiván

*Vasárnap kivételével naponta.

Ha utazik, váltsa meg menetjegyét a menetjegyirodában. Ugyanott külföldi közvetlen jegyek beszerezhetőek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

(E rovatban minden egyes szó 3 korona, a legkisebb hirdetés 30 korona. A hirdetésekre vonatkozó mindeneml felvilágosítás — a hirdetés számára való hivatalos közlés mellett — megtudható a kiadóhivatalban).

A ZALAEGERSEGEI Méhészeti Egyesület: 1. viaszt saját gépen műléppé való feldolgozásra elfogad. A viasz átvételével Havas Kristóf van megbízva. 2. Jókarban levő kaptárokat elad, esetleg rajokért elcserél. Brenn Zoltán al-elnök.

HÁZI VARRÓNÓT keresek, aki jól varr és per-fektül szab.

JÓIFORGALMU vendéglő és szállodához üzlettárs vagy csapos kerestetik.

JELZALOGOS kölesönket folyósítok gyorsan és kedvező feltételek mellett. 3

Gyimesi vadvirág
Magyar népszimű
Énekbetéttel és zenekísérettel
Jön az Edison Mozgósínházba

NŐI KALAPOK
átformálása és vasalása legdivatosabb formában gyorsan és jutányosan eszközöltetik
Németh Mariska
divatüzletében.

Pályázati hirdetemény.
A „Zalaegerszegi Daloskör”-ezennel pályázatot hirdet egy **KARMESTERI ÁLLÁSRA.**
Azok az urak, akik erre az állásra pályázni óhajtának, ajánlatukat részletes feltételek megjelölésével a Daloskör elnökségéhez nyújtsák be. A „Zalaegerszegi Daloskör” Elnöksége.

Eladó ház

Zalabérben a Fő-utca 42. sz. alatti ház teljes üzleti berendezéssel, vagyis vas-, bőr- és fűszerárak részére való felszereléssel együtt eladó, hozzávaló lakás is elfoglalható. — Érdeklődők forduljanak Reisinger Pálhoz Pápa, Széchenyi-u. 14.

Eladó! Egy 134 holdas kis birtok a várostól 9 km-re, ebből 90 hold szántó, 25 hold erdő, 15 hold rét és 4 hold gyümölcsös. Megfelelő gazdasági épületekkel együtt, felszerelés vagy felszerelés nélkül azonnal átveendő: — Bővebb felvilágosítás: Vörösmarty-u. 20. sz. alatt nyerhető. 1-2

FIGYELMES
KISZOLGÁLÁS!

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

**A legizlésebb választék
küli- és belföldi férfiszöve-
lakban. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.**

SZOLID ÁRAK!

**Elpusztulhat minden,
csak a jó beton nem!**

Üreges betonkö, hódfarku és hornyolt cement tetőcserep, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajton), mármárványlap, csőműszőlő betoncső, beton kerítésoszlop s minden egyéb műkö és betonárakat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóthossy-utca. Telefon 109.

Csak 1 korona

csik egy könyv használatáért

1 napra

a KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

**la venni,
eladni**

valója van,
hirdesse a

Zalavármegye

c. új hetilapban.

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KEREKPÁR, VADÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. ZALAEGERSZEG Telefon 54.

ÁLLANDÓ RAKTÁR:

Gazdasághoz és háztartáshoz
Rudvasak, ekerészek, láncok, gazdasági gépek, szerszámok, kitűnő kovácsszén, zománczott edények, rézárak, konyha és háztartási cikkek, solingeni acélárak. Gazdasági és konyhakerti magvak stb.

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ:

Hydraulikus és portland-cementek, elszigetelő aszfalt és kátrány fedőlemezek, falmastix, carbolineum, kátrányok. Vasalás, festék és olaj.
KÁLYHÁK, TAKARÉK-TŰZHELYEK raktára.

EGYÉBB CIKKEK:

Villany felszerelési alkatrészek, KEREKPÁROK, BESZÉLŐGÉPEK (gramafonok) HARMONIKÁK stb.
VADÁSZATI CIKKEK:
Fegyverek, forgópisztolyok és lötlények, serétek stb.

**Mindenkinek
be kell lépni**

KULTURA

kölcsönkönyvtár
olvasói sorába!

**Legolcsóbb
szórakozás!** Jelentkezések
naponta a Kakas nyomdában

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg
Kakas-nyomda. Telefon 131

FEHÉR HÉT a SCHÜTZ-áruházban FEHÉR HÉT

1922 március 13-tól 19-ig

Tekintettel arra, hogy a fehéreneműek árai napról-napra emelkednek, ezen a héten alkalmat akarunk adni t. vevőinknek, hogy még előnyösen beszerzett készletünkből mindenféle fehérenemű szükségletét a legolcsóbb szabott áron módjában legyen kielégíteni.

Fehér erős szálú chifon mindenféle fehéreneműre alkalmas,	80 cm. széles	130 korona
Fehér finom szálú chifon	80 cm. széles	150 korona
Fehér legjobb lilium chifon	80 cm. széles	180 korona
Fehér erős szálú vászon	80 cm. széles	140 korona
Fehér legvastagabb takács vászon	80 cm. széles	200 korona
Fehér Stefánia vászon legjobb gyártmány	80 cm. széles	220 korona
Fehér inlett tolltartó	80 cm. széles	150 korona
Fehér lilium vászon, finom szálú	80 cm. széles	180 korona
Fehér lilium vászon különlegesség	80 cm. széles	200 korona
Fehér dupla széles legjobb minőségű lepedő-vászon	156 cm. széles	400 korona
Fehér dupla széles Schroll-chifon paplanlepedőre	170 cm. széles	500 korona

Fehér legfinomabb francia grenadin	110 cm. széles	400 korona
Fehér Rips ruhavászon aljakra és kostümre	75 cm. széles	280 korona
Fehér duplaszéles virágos himzett batiszt	140 cm. széles	320 korona
Fehér selymfényű nehéz m. panamavászon	80 cm. széles	320 korona
Fehér japán pongé tiszta selyem	90 cm. széles	850 korona
Fehér női ing szegélyezve		darabja 280 korona

Fehér 6 személyes lilium damaszt abrosz	darabja	720 korona
Fehér lilium damaszt szalvéta	darabja	150 korona
Fehér sávolyos szalvéta	darabja	120 korona
Fehér dízstörülködő diszes rojtjal	darabja	150 korona
Fehér lilium damaszt törülködő legnehezebb m.	darabja	280 korona
Fehér jó minőségű chifon zsebkendő	darabja	70 korona
Fehér alapu divatos batiszt zsebkendő	darabja	60 korona
Fehér alapu színes szélű jó mosó férfi zsebkendő	darabja	100 korona

3% forgalmi adó külön felszámítatik

Ezenkívül nagy választék az összes tavaszi idény cikkekben, mosó és gyapjn delainek, divat- és rózsás kartonok, francia selyembatiszték, opál és grenadinok, férfi ruhavásznak, divatöltöny és felöltő szövetek, női ruha és kosztümekelmék és minden színű selymekben. Ezen a héten az összes cikkeket mérsékelt áron számítottuk.

! Kérjük saját érdekében, feltétlenül a tekintse meg ma este kirakatalinkat !

Schütz Sándor és Fla

Előfizetési ár:

Egész évre . 240 K
Fél évre . . 120 K
Negyed évre . 60 K
Egyes szám . 5 K

Hirdetések
milliméter díjazás
szertől számítanak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSZEG,
Helyi-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSZEG,
Közös-utca 5. sz.
Telefon 131 sz.

Lapkiadó: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI ESTILAP

Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

Az egység akadályai.

Turáni atoknak mondják, hogy a magyar soha sincs egy akaraton s benne mindig a visszavonás, széthúzás sötét szelleme dül.

Fájó szívvel, de meg kell állapítanunk, mint annyiszor a történelmi időben, ma is úr — s talán még soha nem tapasztalt mértékben — a turáni átok.

Most is, amikor minden magyarnak össze kellene forni s minden egyesnek nemes versenyre kelni a haza szeretetében, amikor minden magyarnak egy-egy sebet kellene behegeszteni, begyógyítani a vérevesztett haza testén, amikor mindenkinek ebben a hazában egy kötelességet kellene ismerni, azt és egyedül csak azt tenni, cselekedni, amit az ország érdeke kíván, parancsol, a közélet fórumán orkán dühöng, a széthúzás, a jelszavas politikától inficiált lelkek pusztító vihara, mely megbontani akarja azok sorait, akik egy akarattal, együttes munkával igyekeznek talpraállítani a beteg országot.

Végzetünknek látszik, hogy amikor legnagyobb szüksége van az országnak az egyetértésre, az egy emberként való cselekvésre, mindig felvetődik egy rendszeren időszerűtlen jelszó, mely a nehezen elért egységet megbontja, vagy az egység létrejöttét megakadályozza.

Egy példa a legközelebbi múltból:

A világháború közepén túl, amikor az erők kifejtése a csúcspontot már túlhaladta, a nemzet akkori nagy vezére kiadta a jelszót: kitartani becsülettel a vállalt kötelezettség mellett. S ekkor jön egy ember s beledobja a politikába az általános titkos választójog kérdését, mint olyan követelést, amely a háború vérzivatarára között egyedül képes boldoggá tenni az országot.

Milyen rettenetes lelkiismeretlenség, elvetemült gonoszlelkűség felizgatni, örületbe kergetni a háború szenvedéseitől, nélkülözéseitől már úgyszólván nehezen tűrő tömeget egy időszerűtlen jelszóval, az általános, titkos választójoggal, akkor, amikor az éhezett és kenyér után áhítozott. De az eredmény bekövetkezett: az egység megbomlott, egymásután jöttek

az októberi forradalom, a kommunizmus s Trianon.

Most újra olyan időket élünk, amikor — inkább mint valaha — szükségünk van az egy akaratra, az egy emberként való cselekvésre úgy és aként, ahogy azt az ország és integritásunk visszaszerzésének gondolata parancsolja.

S ma újra itt van egy időszerűtlen s az eredményt tekintve az előbbivel azonos lehetőségekkel terhelt jelszó: a királykérdés.

Minden józanul gondolkodó ember előtt világos, hogy mindaddig, amíg a mai európai politikai viszonyok nem változnak, nekünk a királykérdést — kedvünk szerint — megoldani nem lehet. Ami kísérlet erre nézve a múltban történt, — ezt az álláspontot eléggé bizonyítja E kérdés erőszakos előráncigálása eddig csak újabb megpróbáltatást hozott erre a szerencsétlen országra, de a kérdés teljes megoldásának lehetőségét nem csak elő nem mozdította, de még időben inkább kitolta.

Ezen kérdés teljes megoldásának az ideje meggyőződésünk szerint — előbb-utóbb el fog jönni, addig azonban egyszerűen nem aktuális. Felszínen, napirinden tartása csak gátja, akadályja az erők egyesítésének, a nagy beteg ország talpraállításának, a teremtő munka megkezdésének.

Akik ma ezt a kérdést — a már történetek után — tovább feszegetik s minden áron királyt akarnak látni, azok nem csak hogy az ország érdeke ellen cselekednek, hanem könnyen odajuttatják az országot, ahova juttatta 1918-ban az előbbi jelszó.

Egyedüli akadályai ma az erők egyesítésének, a békés, közös, együttes munkának: a királykérdés. Az ország érdeke parancsolja: kapcsoljuk ki ezt a kérdést a napi politikából és hagyjuk pihenni addig, míg a cselekvés lehetősége és ideje e kérdés teljes megoldására elérkezik.

Egy akarat, 8 millió magyar ember egy akarata s közös vállalt munkája állítja talpra az országot, ez hozza vissza az integritást.

S majd ha itt tartunk: jöhet a királykérdés. — II.

Zsidókérdés.

A magyar nemzeti lét legégetőbb proalémája a zsidókérdés, amelynek szerencsés megoldása nagy mértékben elősegítené Magyarország külső és belső, politikai és gazdasági konszolidációját, a termelés megindulását és a forrongó társadalmi erők lehiggadását. A zsidókérdésnek minden vonatkozásában leendő megoldása azonban Csonkamagyarország mai, adott helyzetében szinte elháríthatatlan akadályokba ütközik. Az Ébredő Magyarok Egyesülete által követelt és hangoztatott, túlzóan radikális módon, máriól-holnapra ezt a kérdést elintézni nem lehet és nem is szabad, mert ez sokkal többet árthatna az országnak, mint amennyit használna az ügynek. Ezzel minden józanul gondolkodó politikus és a hazának minden értelmes polgára tisztában van.

Az elmúlt nemzetgyűlés bátor kézzel hozzájárult ehhez a nehéz dióhoz, de feltörnie nem sikerült. A forradalmak keserű tanulságainak hatása alatt álló nemzeti közvélemény sürgetésére, hosszas vajadás után megszületett a *numerus clausus*, a *botbüntetés* és a *mozirevizió*. Törvényes úton igyekezett a nemzet törvényes képviselete gátat emelni a zsidóság intellektuális és illegitim gazdasági terjeszkedésének. A szándék kétségtelenül hazafias és becsületos volt, de a tapasztalat szerint célra nem vezetett. Igaz, hogy a főiskolákról kiszorult az idegen fajhoz tartozó ifjúság, de a keresztény egyetemi hallgatók sorsán ez a tény nem segített. Az egyetemi ifjúság nyomorog s tanulmányait elhanyagolva, *kenyérkeresettel* kénytelen bibelődni. Az alapjaiban lerombolt Magyarországnak nincsen szüksége félművelt, rosszul képzett szellemi vezetőkre, mert az újjáépítés korszakos munkáját csak tökéletesen képzett, alapos tudású szakemberek véggezhetik sikerrel. Ezért jelent félmegoldást a *numerus clausus* — kellő *gazdasági alátámasztás* nélkül.

Szóról-szóra ez a helyzet a mozirevizió dolgában. Elvették a mózist a tökéletes zsidóságtól és odaadták a tökével és szak tudással nem rendelkező keresztény reflektánsoknak, akik e két döntő tényező hiányában nyillegyenes irányban rohannak a biztos bukás felé. Ezzel nemcsak hogy nem segítettek azokon, akiken segíteni akartak, hanem tönkretették a hatalmas lendülettel fejlődő, virágzó magyar mozivállalkozást. A mozirevizióból szintén hiányzik a jó törvény lényeges alkotó eleme: a *cui prodest?*

A botbüntetés ugyancsak nem érte el a célját. A siberek, láncosok, árdragítók tábora, — akikre a *tisztességes* zsidóságnak van oka haragudni, mert ennek a töredéknek az ódiáját nyögi az egész

zsidóság —, a botbüntetés hatályának egyéves tartama alatt jöttányival sem csökkent, sőt inkább növekedett. Növekedett pedig a munkanélküli, keresztény elemekkel, akik minden kereseti lehetőség hiányában, *szükségképpen* rávetették magukat az áruláncolás jövedelmező és jól kifejtett iparágára. Tehették ezt nyugodtan és bántódás nélkül, mert a botbüntetés írott malaszt maradt: a független magyar bíróság csak a legkritikább esetben alkalmazta.

A kétéves nemzetgyűlés ezirányú munkásságának kétségtelen tanúsága ebből folyóan, hogy a zsidókérdést sem bottal, sem paragrafusokkal megoldani nem lehet. *A zsidókérdést egyedül gyakorlati és elméleti ráneveléssel, a magyar faj versenyképességének fokozásával, a munkakedv, munkaszeretet fejlesztésével és ébrentartásával, a kereskedelmi pályák megkedveltetésével lehet eredményesen és jogszerűen megoldani.* És éppen ezért nem is zsidókérdés a zsidókérdés, hanem elsősorban és kizárólagosan *magyarkérdés*: a magyar nemzet fennmaradásának kérdése, a magyar faj égető problémája.

Ránk, magyarokra a második ezredév küszöbén egy hivatás vár: *dolgozni!* Dolgozni, hogy megálljuk helyünket az idegen népek, a külső és a belső ellenség fojtogató gazdasági versenyében, az eljövendő kor gigászi világháborújában.

Körffy József Lajos.

A szép a mindennapi életben.

(Részlet egy szabadkiedlés előadásból.)

Folytatás

A bútor.

A bútorról már sokat írtak és így csak a legszembeütőbb jelenségekről fogunk néhány szóban megemlékezni.

Lyka Károly érdekes fejtegetésben tárgyalja a bútor célját. Magamégyá teszem a fejtegetés bevezetését:

„Szerencsésen eljutottunk odáig, hogy némely szoba kidobja a gazdáját. Tudniliuk, ha a gazda finom izlésű, vagy egyáltalán hangulattól befolyásolható ember. Ilyenkor a szoba hosszú falpikát tart a gazdájának tele szemrehányással és ellenséges éllel.”

Körülbéli ezt a beszédet sugják a hátorok gazdájuk kúlébe:

Mit keressz te itt köztünk, te modern gondolatokkal teli, mai fajta életel élő ember? A mi régi tagjainkat akarod megbámulni? Menj a muzeumba, ott jelesebb darabokat találsz! Házi-
asan akarsz közöttünk élni? Minő gondolat? Nem érzed-e, hogy mi, kiknek formáját ezeltől száz, kétszáz esztendővel komponálta meg valamely művész, nem lehetünk bú lakótársaid? Mi egészen más világban születünk. Mit akarsz ebben a környezetben te huszadik századbeli mérnök vagy orvos, fiskális, tanár vagy hivatalnok? Miért kvártélyozod be magad régi, megholt stílusok halottas kamrájába? Mert mi muzeum vagyunk, életre képtelen alkotmányok, ellenzői, tagadói minden gondolatnak, s veled, óh, XX. századbeli ember, nem tudunk összebarátkozni sohasem, mert mi a XV. és XVI. a XVII. és XVIII. század gondolatai vagyunk.

A szobának, butornak, mely így beszél igaza van! Tesznek a szobába reneszánsz, barok, rokoko, empire-stíliú bútorokat, régi módú-holmival tömik meg a modern élet házi fészket. Nem sok ideje, hogy a modern bútor végre utat tört magauak.

A mi korunk életviszonyai gyökeresen átalakultak. A mai ember számára új butort kellett kitalálni, amely megfelel életviszonyainak és izlésének is, egyéniségének!

A praktikus angol készített először a maga képére és hasonlatosságára bútor — és tőle szinte villámgyorsan eltanulta az egész művelt világ is.

A széket, szekrényt, asztalt, ágyat, minden egyes darabot, a világosan logikus, legegyszerűbb elemekből szerkesztették meg, tehát nemcsak a bútor dekorációját változtatták meg.

A környezetünkben levő használati tárgyak, tehát a bútoraink és a lakás berendezéséhez való egyéb ingóságaink alakjukkal és díszítésükkel olyanok legyenek, hogy kényelmünket, testünk és szellemünk nyugalmát, egészségét, jólétét és munkabírását elősegítsék és növeljék, vagyis elsősorban e célnak feleljenek meg. Tehát amikor a bútor szerkezetét kidolgozták, nem azt nezték, hogy megfelel-e valami stílusnak, hanem azt, vajjon megfelel-e a fenti követelményeknek. Kényelmes ülést nyújt-e a szék, könnyen mozdítható-e, nem zavar-e támaszkodás közben a lámla faragása stb.

A modern bútor egyik fő jellemvonása az anyaghoz való hűség. Tehát a fabútor nem mutat olyan formát, mintha vasból volna. A forma híven kövesse az anyag sajátosságait, tehát csakis olyan formát használjunk a fabútor készítésnél, amit csakis fából lehet előállítani.

A modern művészi stílus becsültelesen ragaszkodik ehhez a fontos elvhez. A modern tervelők ezt egybekapcsolják a cél elvével.

Lyka ezt írja példa gyanánt: „Ézideig a leghasználatosabb világító eszköz a petróleumlámpa volt. Az iparművészek megkomponálták ennek legjobb formát: szerkesztettek edényt, mely a petróleumot tartalmazza, ernyőt, mely a fényt veti, talpat, amelyen a lámpa áll. A technika haladása folytán a villanyvilágítás mind nagyobb teret hódít, szerkeszteni kellett tehát új világító test számára új formát. És mi történt? sokan egyszerűen átvették a petróleumlámpa formáit és belevezették a villanydrótot, eszközbe sem jutott, hogy az olajtartó öblös forma már fölösleges és hogy a könnyű üvegkörtét nem kell többé oly inassziv talpra állítani, mint a régi lámpát. Ezek utánzók voltak, sablonemberek, gépiesen utánzózták az egészen más szükségleteknek megfelelő formát.

Regék.

Írta: N. Szabó Gyula

A legnagyobb poéta a nép. Fantáziáját izgatja a régi várrom, az összedült templom, a lakatlan úri kastély s a természetnek valamely csudája, tüneménye. Sohasem pihecs, a régi várat benépesíti. Megteremti a szenvedő várkisasszony s a kegyetlen várúr alakját. Találgatja, ki építette a várat s a romokba dült templomot. Nagyon sokszor a történelmi magból szines, dúslombozatú mesefát nővel. És terem, terem a rege, mint a vadvirág a réten. Regét sző a keresztútról, a kegyetlen várúrról, a régi templomról, a várépítésről, a szikláról, a pataxról és a barlangról. És megteremnek a költészet édes, naiv vadvirágai.

Egy csokorra valót én összeszedtem a magam, és hiszem, a mások öröme is.

I.

A tatárok a Sághegy tövében elhagyták IV. Béla királyunkat.

Elkészült a legkegyetlenebb halálra. A tatárok lófarokra akarták kötni, de a kán rútul vigyorgott és így szólt:

JEGYZET. A Ság egyike a világ legérdekesebb hegyeinek. Vas megyében áll egyedül, árva a komanaljal lensikon. Mintha egy kerek asztalra fűvel hintették és arra egy két csonkakaput tennék. Sejnő, a kép már csorba. Beleharapott a kőtörő. Ha enyém volna, nem tudna ott gyár, nem ijesztené el a dalos pacairtál a dinamit. A tetőn várfa! Csakány nem bír vele. Csak az idő vasúgnának engedelmességek. Némelyek szerint az avarok, mások szerint a rómaiak építették. Mind a két eset lehetséges. Találtak a Ságon és környékén római és avar emlékeket is.

— Ha térdén körülmaszod ezt a hegyet, megkegyelmezek életednek.

A nagy király mikorra teljesítette a röhögő tatár állatias kívánságát, térdéről lemállott a hus. Elalált.

Csak nagy sokára nyerte vissza eszméletét s a kán intett: mehetsz... A kuály maradt.

— Miért nem mész?

IV. Béla méltóságteljesen felelt!

— Király vagyok! Egy szerencsétlen hős nemzet királya. Mi is napkeletről jöttünk. Népeket hajtottunk igánkba, de senkit meg nem aláztunk. Te győztél kan es megaláztál. Népemért elszenvedtem azt is. És még kétszer körülcsúsztam a hegyet, ha tovább nem gyilkolod azt a népet, mely talán néked testvéred, de erényekben, nemességben, kegyelemben gazdagabb.

A kán intett. Ez annyit jelentett — rajtál. És a király tiszter alélt el az első és huszszor a második körben. Akkor már csontjai is megkoptak.

Még a vad tatárt is megatotta a király önfeláldozó hazaszeretete és elhagyta az országot.

IV. Béla ennek emlékezetére építette a nép szerint — azt a várat a tájon, amelynek falai még ma is láthatók.

Szép és naiv rege, de kifejezi azt a gigantikus munkát, amellyel a hazát újra megmentette. Azután az tény, hogy IV. Béla idejében kezdtek építeni azon várak nagyrészét, amelyek oly sok édes-bús regéket őriznek, ahol most a tatárnál vadabb hiénák, a sakalok lanyáznak.

II.

Egy másik rege szerint a régi várat Vak Béla kezdte építeni, de befejezni nem tudta.

Egyszer már türelmetlenül kérdezte főembereitől:

— Mikor lesz készen?

— Nehezen halad az építkezés Nagyméltóságú Uram, mert a hegy igen magas.

Az ok azonban egészen más volt: az építésre kapott aranyakat elherdálták.

Vak Béla meg akart győződni. Az urak azonban nem vezették egyenesen fel a hegyre a világtalan uralkodót, hanem körbe-körbe...

— Ugye, hogy magas?

Tovább!

Újból csak körbe vezették. Végre a király elhitte, hogy igen magas a hegy és a várépítés lehetetlen.

— Messze van még a tető?

— Féluton sem vagyunk királyom.

Pedig akkor már fent voltak...

Ez is jellemző az akkori viszonyokra és Vak Bélu erélyére, akiben a magyar nagy uralkodót vesztett, mert világtalan volt.

III.

Egy rege pedig egyenesen azt állítja, hogy magát a Ságot egyenesen az ördög építette...

...Valami nagy-nagy gonoszságot követettek el az ördögök, mert vígan áldomásoztak a pokolban. A legöregebb ördög pont akkor érkezett haza, mikor az utolsó kertyórt is megitták.

Fújta a tüzet haragjában, amiért neki nem jutott. Összeszedte a fiait. Mergében elhatározta,

A modern bútor dizstéac természetesen a szerkezet megváltozása, egyszerűsödése folytán szintén nem lehet olyan, mint a régi díszítés. Az anyaghoz való hűség megkívánja, hogy a díszítés is szerves része legyen az anyagnak, a formához illő, vele egyező legyen. Tehát a díszítmény is olyan legyen, mint amely csakis olyan anyagból olyan formára illő, — miből a díszítendő tárgy készült. *Egy reneszánsz stíli eklektika a modern bútoron úgy hatna, mint ha pl. rózsát tűznénk a tölgyfa lombjait közé. Nem udvaló, nem belőle nőtt ki, nem egy vele.*

Eltökélő fontos dolog, hogy a bútor legyen mindenekelőtt őszinte, a tenyészokrény ne kendőztesse magát mahagóninak, a gipszornamentum ne hazudjon aranyat, a vasakosvasak ne mutasson kőformát, a papírmasé ne viselkedjen úgy, mintha drága bronz volna.

„Pedig az átlagos lakásberendezések java része tele van ilyen hazugságokkal. Értékien anyagokkal tömik tele a szobát, csak a rájuk kent máz mutatja, hogy voltaképen porit akar hinteni az emberek szemébe. Hazugságokkal teljesek csak a szobák, nemcsak anyagban, hanem színben, formában, hangulatban is.”

Aki helyesen lát és akinek lelése is van, minden bizonytal módját tudja ejteni annak, hogy az elmondottak alapján — a szépek megfelelően fogja bútorait megválogalni.

(Jóbel Árpád)

BELPOLITIKA.

Az egységes kormányzópart miskolci zászlóbohtása. — Erős állambatalom, erős ország, nemzeti demokrácia. — Először ország, aztan király.

Az egységes kormányzópart miskolci zászlóbohtásán Bethlen István gróf miniszterelnök beszédében rámutatott arra, hogy erős állami hatalomra van szükség, mely biztos kezekkel vezesse ki az országot szomorú helyzetéből. A megerősödött és szabad ország élen pedig

hogy majd épít ő magának hegyet és lesz neki bora elég. A Ság helyét választotta, hogy messziről észrevehesse, ha valami őrdög arra ólalkodik szőlőlöpés végett. A fiait hordták nagy kőtenyűben, az öreg őrdög pedig igazgatta, formálta. Messze, nagy hegyekbe mentek el kőért. Ahonnét hozták, ott egy-egy tengerszem keletkezett. Mikor már a kő elég volt, homokot, agyagot, kavicsot hordtatt a vén sátn.

Ahban az időben ezen a vidéken egy deték öreg király uralkodott. A Nagysomlyón volt neki a vára. Vitézei ott őrködtek, vigyáztak. Nem is tudta ellenség meglepni az országát.

Egyszer csak jelentették neki, hogy lú a Marcalon egy hegyet építenek. A bölcs király azt mondta: helyes, az is az enyém lesz.

— Igen ám, uram királyom, de az őrdög gonoszokodik ott! — szólt egy vitéze.

— Egy király még az őrdögnek is tud parancsolni — felelt. És hagyta az őrdögnek dolgozni.

Másnap magához rendelte tizenkét legjobb vitézét.

— Látjátok, ott a sátn egy hegyet épít, nekem arra szűkaegem van.

Azok csak annyit szóltak, hogy királyuk kívánságára még a poklot is megosztomokk.

— Jól van derék vitézeim, de az őrdög ravasz és nagyon, tehát mi is azok kezében. Tudjátok, mindezeket a sajtát legyverével... Itt van egy sajtár, egy edény méz, mag két félsék lódarása egy kis homlóban. Ezeket vigyáztok megakasztani. Majd megmagyarázta, hogy mit csináljanak azokkal.

álljon nemzeti király, aki hatalmát a nemzet nagyságában látja és dicsőségét a nemzet nagyságában keresi s akinek szíve együtt dobban a nemzet salvével. A miniszterelnök többek között a következőket mondta:

„Emlékeztetem Önöket egy nagy embernek, Tisza István grófnak egy mondása, aki azt mondta, hogy: *ahányszor karomat a cselekvésre, a produktív cselekvésre emeltem fel, mindannyiszor megfogta karomat gróf Andrássy Gyula.* (Felkiáltások: Le vele!)

Most arra van szükség, hogy együttes akarráttal elhárítsuk az útból azokat az akadályokat, melyeket a nemzet elé a forradalmak, továbbá a végzetes háború következtében ránk diktált béke vetettek.

Ma, amikor névleg nem vagyunk ugyan háborúban, de lényeg nehezebb küzdelmet vivunk, mint a háború sok percében, nehezebb küzdelmet vivunk a megélhetésnek nehézségeivel, az állam fennmaradásának nehézségeivel, *nehezebb küzdelmet vív a magyar az ő nemzeti létéért.* Elérkezett tehát az ideje annak, hogy kiküszöböljük sorainkból azokat az osztályellenléteket, amelyek mindig alkalmat adtak és fognak is adni ellenségeinknek, hogy belemarkolva közügyeinkbe, saját magunkkal töressék le a magyar érdekeket, magunknak adjanak fegyvert a magyar haza ellen, hogy magyar magyar ellen támadjon. Már pedig ebben az országban mindenkinek egytörmen érdeke az, hogy legyen itt megint egy erős állami hatalom, legyen megint egy erős ország.

A mi kötelességünk tehát az, hogy osztálykülönbség nélkül megteremtjük azt az egységes partit, amely hivatva lesz ebben az országban újból egy erős kormányzatot úrrá tenni. Nekünk hivatásunk az, hogy félretelve minden osztálykülönbséget, meghívjuk ebbe a pártba azokat, kik szegények és gazdagok, meghívjuk a mezőgazdát, az iparost, a kereskedőt, a falu lakóját és a város lakóját egytörmen.

Mi az erkölcsi világné ideáljai által irányi-

tott nemzeti demokráciát akarunk teremteni. Államunkat, országunkat, kulturánkat, gazdaságunkat nemzeti alapon akarjuk kiépíteni. Mi demokráciát akarunk, de nem a nyers tömegek uralmát.

Magyarország független állam és a fejlődés iránya csak az lehet, hogy *függetlenségünket, önállóságunkat megőrizve, nagyvá és erőssé tegyék ezt az országot.*

Mi is a királyság álláspontján állunk, azonban a nemzeti királyság álláspontján, mi is a jogfolytonosságot óhajtjuk, azonban nem a bibáknak, nem a armaletlenségnek, nem azoknak az intézményeknek a jogfolytonosságát, amiknek siralmas következményeit négytíz évben kezeztől kellett keservesen tapasztalnunk.

A jogfolytonosságot nem felülről, hanem alulról akarjuk újból helyreállítani, mert mi nem azt mondjuk, hogy

legyen király, mert akkor lesz újból ország, hanem azt, hogy legyen először ország, mert ha lesz ország, akkor majd lesz olyan király ennek a nemzetnek, mint amilyent követel.

Keresztényszocialista politikai párt. A keresztényszocialista szakszervezetek vezetősége elhatározta a teljesen független és önálló keresztényszocialista politikai párt megalakítását. A zászlóbohtó nagygyűlést Budapesten, március 19-ére tervezik.

Az ellenzék kiáltványa. Az ellenzék kiáltványt akar kibocsátani, amellyel tiltakozik a kormány „abszolútizmusa” ellen és törvénytelennek tekinti az előjövendő nemzetgyűlést. Az ellenzék nem riad vissza ugylátszik semmiféle eszköztől, hogy mandátumokhoz jusson. Ha ők Andrássyék törvénytelennek tekintik az előjövendő nemzetgyűlést, minek tekintsek akkor ellenségeink?

Az őrdög engedte őket jönni. Egy sziklát fogott a kezébe óntosságból. Azok tisztes távolból így hízelegtek.

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

— Azert jöttünk, hogy te légy a királyunk. Elfogadod-e?

figyelle az olvasást. Egyszer csak észrevette, hogy azok nem számolnak.

— Hát mért hallgatok?

— Olvasd csak vérdőrdög magad a darazsaklat.

Megjött az őrdög, mintha a villám csapott volna melléje. Lekapta a sajtárt a fejéről. Na hiszen lett erre nemulassa. A lódarász nem fél az őrdögtől. Hátha még dühös. És ha bántják.

Azt pedig azok sértésnek vették ám, mikor a sajtárt ledobta, felugrott és ijedt mozdulatával parat agyonszakított. Hurrá! neki estek arcának, fejének, egész testének... Elordította magát az őrdög és szaladt egyenesen a Balaton felé, ha ugyan odaért.

Szörnyű jajgatására megrémültek a fia-őrdögök. Kőtenyűkből ledobták a kavicsot, homokot és rohantak vissza a pokolba. Sok föld lehetett egy-egy kőtenyűben, mert azok a kis halmok, amelyek elszortan a mesterii, intai, jánsházai baktárban vannak, abból keletkeztek. Ugyan azt is beszéltek, hogy azok a sírok tömegsírok.

Hogy valamikor nagy csaták voltak erre és bosók porait takarják. Meglehet.

Az ősz király megdicsérte vitézeit, a Ságot birodalmához csatolta és arra is épített egy várat.

Ebből is lehet okulni. Ha az uralkodó bölcs és az alattvalók bátrak és engedelmesek, még a poklot is le lehet győzni.

(Folytatón)

— A káltezmiszter Nagykanizsán. Vann Jósef vallás és köznevelési miniszter a nagykanizsai keresztény tisztviselők diszkögyűléstére Nagykanizsára érkezett, ahol az iskolákba is meglátogatta.

— A káltezmiszter Nagykanizsán. Vann Jósef vallás és köznevelési miniszter a nagykanizsai keresztény tisztviselők diszkögyűléstére Nagykanizsára érkezett, ahol az iskolákba is meglátogatta.

— A káltezmiszter Nagykanizsán. Vann Jósef vallás és köznevelési miniszter a nagykanizsai keresztény tisztviselők diszkögyűléstére Nagykanizsára érkezett, ahol az iskolákba is meglátogatta.

— A káltezmiszter Nagykanizsán. Vann Jósef vallás és köznevelési miniszter a nagykanizsai keresztény tisztviselők diszkögyűléstére Nagykanizsára érkezett, ahol az iskolákba is meglátogatta.

Az ellenzéki volt képviselők legnagyobb része nem a régi kerületében lép fel. Végre talán ők is észrevették, hogy már jó lesz odább állni, nagyon ismeri őket a régi kerület.

KÜLPOLITIKA.

Magyar-ukrán szövetség lehetősége.

Beszélgetés az ukrán hadsereg egy tábornokával. — Lengyel-ukrán ellentét. — Magyar-ukrán szövetség lehetősége és kilátásai.

— A „Zalavármegye” munkatársától

(Zalaegerszeg, 1922 március 17.) A nagy világváradásban magunkra maradtunk barát és segítő nélkül. Mint kis apró sziget a végtelen óceánban, állunk egyedül. Két szoros (ma még legalább az!) gyűrű vesz körül bennünket: a „nagy”-entente és a kis-entente, a kardcsörtető.

Minden állam igyekszik barátot keresni és találni, minden állam igyekszik oda húzódni, ahol érdekei megegyeznek a szövetségesül hívott érdekeivel. Hogy tovább is így, egyedül álljunk, körülvéve morc és barátságos-képti ellenségektől, — legalább is vétkes könnyelműség.

Szövetségekre van szükség.

Hallottunk román és lengyel szövetségről; a románból eddig semmi sincs, a lengyelek pedig Csehország fényében sűtkéreznek. Tehát másfelé kell tájékozódunk.

Lapunk munkatársának alkalmá volt beszélgetni az ukrán hadsereg egy tekintélyes tábornokával, aki az esetleges magyar-ukrán szövetségről és annak lehetőségéről a következő szenzációs kijelentést tette.

Lengyelország cserbenhagyta Magyarországot, mellyel a múltban oly szoros barátságban volt és Magyarország legnagyobb ellenségének, a csehoknak lett szövetségese. Ugyanígy tett Lengyelország Ukrajnával is, u. i. az ukrán lakosságú Kelet-Galiciát megszállva tartja és hihetetlenül érezteti hatalmát az ukrán lakossággal. A legkisebb politikai bűnért egész családot kiirtanak a lengyelek.

Amíg egy ukrán él, az örökké ellensége lesz Lengyelországnak, mint a magyar a cseheknek — mondja a tábornok.

Mivel Magyarország Kelet-Galiciára nézve nincs érdekelve, továbbá, mivel a lengyelek a csehekkel Magyarország ellen szövetséget kötöttek, a régi magyar szövetséget felrúgták, így Magyarországnak természetesen

a 43 milliós Ukrajna felé kell tájékozódni.

Ukrajnának elsőrendű érdeke, hogy az a bizonyos emeltyű, melynek egyik vége Magyarország, másik vége Ukrajna, a csehet délről alátámassza, hogy az ukránoknak a lengyelek elleni esetleges operációja alkalmával Magyarország Csehországot sakkban tartana, azon az alapon, hogy Ukrajna Csehországgal szemben érdektelenséget jelentene be.

Ha Ukrajnának sikerülne Kelet-Galiciát visszaszereznie, a magyar szövetséget készséggel támogatná a Tótföld visszaszerzésében.

Ez annál fontosabb volna, mivel Ruszka-Krajnán keresztül

Magyarország és Ukrajna között a természetes korridor létrejönne.

A terv megvalósulása hatalmas kilátásokat nyújtana, ugyanis megvalósulhatna az érintkezés egyrészt: Törökországgal, Bulgáriával, másrészt az így alátámasztott Magyarország Horvátország, Románia és Albánia segítségét nyerhetné meg, mely mögött továbbá Olaszország állana.

Románia, mint latin faj, feltétlenül ehhez a szövetséghez csatlakozna. Ezzel a gyűrűvel ellensúlyozva volna a kis-entente.

Megemlítette még a tábornok, hogy Ukrajnát bolsevikinek tartják, pedig épp úgy gyűlölik a „mindent megváltó” vörös eszmét, mint a lengyeleket, vagy mint mi a cseheket.

A román képviselőválasztások. Romániában lezajlottak a képviselőválasztások Romániához méltóan. Mint mindenben, a választásokban is egyedüláll Románia, oly erőszakosságok, törvénytelenések fordultak elő a választásoknál, hogy Bratianu miniszterelnök meg lehet magával elégedve. Nagyon „román” volt ő is, a választás is. A kisebbségi jogokat lábbal taposták, a magyarság és a Bánság jelöltjeit visszautasították. Ők, a „felszabadítók”.

Amerika nem vesz részt a genuai konferencián. Amerika az amerikai olasz követnek jegyzéket adott át, melyben bejelenti, hogy nem vesz részt a genuai konferencián. Távolmaradását azzal indokolja meg, hogy a konferenciának nem gazdasági, hanem politikai jellege van. Már pedig Amerika kényszerítő szükség nélkül nem avatkozik bele az európai politikába.

Piume helyzete. A faszisták (olasz ébredők) a nem fiumei Giurati római faszista képviselőt kiáltották ki kormányzóknak. A szerb kormány a dalmát partokon csapatszállításokat eszközöl, bár tagadja, hogy háborús céljai volnának. Olaszország pedig elhatározta, hogy a rapallói szerződést feltétlenül megtartja.

Már megint a kis-entente. A magyar kormánynak a volt nemzetgyűlés elé terjesztett egy javaslata, hogy a közigazgatási hatóságoknak joguk legyen minden 18 és 41 év közötti férfit közmunkára kirendelni, lázba hozta a kis ententot. E javaslatban burkolt militarizmust látnak a mi jó szomszédaink és ezzel kapcsolatban érvényt akarnak szerezni azon követelésüknek, hogy a magyar hadsereg leszerelésénél aktív szerep jusson nekik.

HIREK.

Krónika.

Hej, de messze estünk a márciusi nagy nap verőfényes ragyogásától! Hej, de belehamisítja a történelembe az érvényesülni akarók szürke kis hada a maga szürke kis véleményét. Mintha március idusa csak az ő szópuffogatásuktól kapná a verőfényt.

A kontárok hozzáérnek a nagy naphoz, párhuzamot vonnak közte és a ma között, vak elfogultsággal és személyes akarnoksággal magukat tolják a verőfény ragyogásába és azt hiszik, hogy ők ragyogtatják a napot.

Belepuffogatnak egy-két hetven éves szővirágot a mélyen tisztelt urak és hölgyek fogékony lelkébe és a közönség hallgat és nem háborodik fel és nem kiállja oda a kontároknak: elég!

És a szürke kis ember, aki lapos szavakkal belehamisítja a március jelentőségébe négyszázéves átkunk dicsőítését, azzal a boldog tudattal hajlong a tapsolók sora előtt, hogy no, ez a beszédem már csak felemel majd a polcra.

Hej, de belehamisítja a történelembe az érvényesülni akarók szürke kis hada a maga szürke kis véleményét.

— Kinevezés. Oriás János állampénztári tanácsost a pénzügyminiszter a gyönki állampénztár főnökévé nevezte ki.

A középponti választmány megválasztása. Szombaton tartotta Zalavármegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlését, melynek tárgya a középponti választmány megválasztása volt. A választmány elnöke Bódy Zoltán, az alispáni teendőket végző főispán, tagjai pedig a következők lettek: Eitner Zsigmond Sümeg, Szűcs Zsigmond Sümeg, Bosnyák Géza Mikesfa, Rónay Pál Zalahaláp, Persay Gyula Nova, Malatinszky Ferenc Keszthely, Józsa Fábán Gelse, Csóthy Géza Murakeresztur, Dervarics Ákos Ormándlak, dr. Thassy Gábor Zalaegerszeg, dr. Udvardy Jenő Zalaegerszeg, Eitner Sándor Zalaegerszeg, dr. Thassy Kristóf Zalaegerszeg, Gyömöre Sándor Ukk, Szentmihályi Dezső Pacsa, Olty Gyidó Szentgyörgyvár, Reischl Richard Keszthely, Stromszky Ernő Pola, Bedegi Gábor Balatonfüred, Baka Pál Zalaegerszeg, Farkas Gábor Alsóbogod, Handlery Gusztáv Tapolca, Stadel János Zalatárnok, Czobor Mátyás Zalaegerszeg, Szűcs Andor Hagyáros, dr. Takács Jenő Sümeg, ifj. Thassy Imre Alsórajk, Tanczos Lajos Nemesrád, Csigó Ferenc, Ódor Géza Zalaegerszeg, Csertán Elek Duzsnak, Klosovszky Ernő Zalaegerszeg, Csertán Ferenc Alsóbogod, Tóth Sándor Lenti, Jakabffy János Zalaegerszeg, Mihályi Gyula Zalaegerszeg, dr. Beöthy István Sümeg, és Tóth János Letye. A választmány előkészíti a választók névjegyzékét, azt évenként kiigazítja és előkészíti a képviselőválasztásokat.

A MANSZ közgyűlése. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének zalaegerszegi csoportja 19-én 16 órakor tartja közgyűlését hivatalos helyiségében. (A városi kisdudóvóban.)

— A megüresedett alispáni szék betöltése valószínűleg a májusi megyei közgyűlésen fog megtörténni.

— Fridrich István váltotta a jelölést. Múlt számunkban megemlékeztünk már arról, hogy a zalaegerszegi választókerület Fridrich István jelöltje képviselőnek. Fridrich a jelölést elfogadta.

— Kállay pénzügyminiszter jelölése. Nagykanizsa választóinak harminckét tagu küldöttsége tisztelgett Kállay pénzügyminiszter előtt és felajánlotta Nagykanizsa képviselőjelöltiségét. A pénzügyminiszter a jelölést elfogadta.

— A szociáldemokrata párt nagykanizsai csoportja működését újra megkezdte. Ejnye ejnye...

— Vitézek Zalában. Zalában a következő vitézek kaptak eddig vitézi telket. Bedenek József tiszthelyettes, (Szeptenek) Takács István tiszthelyettes, (Szeptenek) és Zalai János tizedes, (Szeptenek). Eddig összesen tizenhét legényeségi állománybeli kapott vitézi telket.

— Nári Szabó Gyula előadása. A szabad lyceumban vasárnap este tartotta előadását Nári Szabó Gyula „Kemenesalja regéi” címen. Az előadó illatozó bokretába kötötte a Ság környékén élő regéket, hogy gyönyörködjünk benne. És a közönség gyönyörködött. Ez előadás méltó befejezése volt annak a sorozatnak, melyet a szabadoktatási bizottság rendezett. Most, hogy az előadások megszűnnek, kérjük a szabadoktatási bizottságot, hogy alkalmas időben rendezzen ismét sorozatos előadást, hogy teljes legyen a bokréta.

— Hatóságihűszerek. A mészárosok legutóbbi aremelésével kapcsolatban felmerült az a terv, hogy állítson fel a város hatósági hűsklímérőt. Az árvizsgáló bizottság így értelemben most kéri a várostól a hatósági hűsklímérő felállítását.

— A Balatonfüredi Járás Vitézek hadnagyi tisztségével ideiglenesen Kleinhempel Ede elvredeszt biztá meg a vitézi rendszert.

— Hegedűs Elek tanító ellen a proletár diktatura alatt tanúsított viselkedése miatt folyamatra lett fegyelmi eljárást a vármegyei közgazgatósági bizottság fegyelmi választmánya, miután terhelő adatok egyáltalán nem merültek fel, a vádindítvány elrejtése folytán jogerősen megszüntette. Szomorú vigasztalás a hosszas és méltatlan szenvedések után!

— A zalaegerszegi méhészeti egyesület. f. hó 25-én d. e. 10 órakor a városháza nagytermében tartja évi rendes közgyűlését

Szabad dohányt termelni. A kormány megengedte, hogy a mezőgazdák 200 drb. dohánypalántát ültessenek. A palánták ára darabonként 6 korona.

Felére csökkentik az adódektívok számát. Az adódektív osztályt a közel jövőben alaposan átszervezik és az adódektívok számát csökkentik, mivel beigazolást nyert, hogy működésük nem járt a kívánt eredménnyel.

— A mosoni községek követelik a visszacsatolást. Az entente határt megállapító bizottsága Mosonvármegyében megkezdte munkáját. Ez alkalommal a vármegye elszakított községei hazafias ünnepélyt rendeztek, melyen a lakosság nemzeti ruhában jelent meg és követelte a visszacsatolást.

— A Zalai Közlöny új szerkesztője. A Magyaroknál megjelenő Zalai Közlöny c. politikai napilap szerkesztését Benedek Rezső, a Zalaegerszegi Ujság volt felelős szerkesztője vette át.

Március 15-iki ünnepélyek. Március 15-ikét szépen sikerült ünnepélytelül ülte meg Zalaegerszegen a polgári leányiskola, a főgimnázium, a felső kereskedelmi iskola, az iparosság és a város.

A polgári leányiskola 13-án rendezett irredenta este minden tekintetben fényesen sikerült. Az igazgató és a tanári kar fáradságot nem ismerve igyekeztek mintáünnepélyt rendezni, ami sikerült is. Az ünnepélyt a Hiszekegy nyitotta meg, mely után Rozsnyai Kata szavalt nagyon ügyesen. Fridrich Magda szép zongorajátékában sokan gyönyörködtek. A toborzó ügyes és fürgé előadásáról csak jót mondhatunk, éppugy az élőképéről is. Németh Margit igaz átérzéssel szavalt a „Mi a haza” című melodramát. Az „Ablakos Böske” jelenet szereplői: Baján Boriska, Szántó Márta, Lónyai Mária megállták helyüket. Herbst Márta soltánca sok tapsot kapott. Az énekszámok igen finom betanítása ügyes kezekre vall. Az énekszámokat Kovács Józsefné doktorné tanította be s ő látta el a zongorakiséretet is. A táncok betanítása Villányi Ambrusné doktorne érdeme, míg az élőképek rendezésében Fatér Endréné doktornét illeti a babér. Sokat fáradtak a siker érdekében Balogh Miklósné és Zsuppán József tanárok. A főrészt a fáradozásból s a megillető sikerből Grész Irma igazgató vette ki. Sokat fáradott, de fáradozásának meg volt a gyümölcse. Meg kell emlékeznünk az Edison mozgósínház gépészeréről is, aki a színes világlátással hozzájárult az est sikeréhez.

A főgimnázium ünnepélye nagyszámu közönség jelenlétében folyt le. A Himnusz után Suszter Oszkár tanár tartott egy remekbekészült beszédet. Biloveszky Rózsika szavalt, mint mindig, ezuttal is kitűnő volt. Kiemelkedő szám volt Sándor Ervin és Sándor István zeneszáma. Tivolt Elemér felolvasást tartott, Bódy Zoltán és Turcsányi Sáros József pedig szavaltak. Az intézet ének- és zenekara a „Talpra magyar”-t adta elő Winkler István vezetésével. A kurucnótákat az énekkar jó betanítással adta elő. Az ünnepély a Szózat eléneklésével végződött. A felsőkereskedelmi iskola márciusi ünnepélye

csak elismerésre tarthat számot. A Hiszekegy után Tarnóczy Endre IV. évf. tanuló mondotta el tartalmas ünnepi beszédjét. Sándor István, Ádám Imre és Fülöp József szavaltai és a „Lavotta szerelme” c. zeneszám előadása után az ünnepély a Himnusz éneklésével végződött.

Az Iparos Kör ünnepélyén szépszámu közönség vett részt. Schmidt Magdus, Zsely Miklós és ifj. Vámosy István ügyes szavaltai után Laky Lajos és Duzár Imre énekeltek szebbnél-szebb irredenta dalokat. Az ünnepi beszédet a Kör titkára, Lendvay János tartotta. Az énekszámokat Kakas Margitka kísérte nagyon ügyesen zongorán. A szép ünnepély a Szózzattal végződött.

A Csány-szoborbizottság ünnepélyén Vörös Györgytől hallottunk egy terjengős és lapos felolvasást. A szóvirágok özőnével pufogtak és a párhuzamvonás a régi és mai március között nem sikerült. Egyáltalán a felolvasás nem egyeztethető össze a márciusi gondolatokkal. Nagyon csodáljuk a rendezőségtől, hogy műsorába ilyen, nem odavaló, számot illesztett be.

— Mese délután. A Mansz rendezte mesedélutánok mellán megérdemlik, hogy érdeklődésre tarthat számot. Vasárnap Horváth Józsefné urhölgy mesélt a csillogó szemű kicsinyeknek.

— Iskolai ünnepélyek. Április 2-án az ország összes középfokú intézetében Magyar Jövő napot fognak tartani. A zalaegerszegi főgimnázium és felsőkereskedelmi iskola már meg is lette az előkészületeket.

— Az ukrán követ a kormányzónál. Az ukrán követet a kormányzó kihallgatáson fogadta. Ez alkalommal közöljük az ukrán hadsereg egy tekintélyes tábornokának nyilatkozatát a magyar-ukrán szövetség lehetőségéről, melyet lapunk más helyén talál az olvasó.

A kormánypárt jelöltje Zalabaksán. A zalabaksai választókerületben a kormánypárt hivatalos jelöltje Hajós Kálmán.

— Mi van a „Göcsej”-tel? Még ez év januárjában megindult Zalaegerszegen Hortobágyi Ágost szerkesztésében egy szépirodalmi és népművelődési heti folyóirat, a „Göcsej”. A lap szép és valóban szükséges célok megvalósítását tűzte ki célul, de a második szám már nem jelent meg. Amint értesülünk, talán még e hóban meg fog jelenni ismét a „Göcsej”, hogy megvalósítsa kitűzött céljait.

x Megveszerte nagy érdeklődés nyilvánul a Schütz áruház „Fehér hete” iránt. A diszesen rendezett kiállítás már eddig is nagy közönséget vonzott, de a vidékre való tekintettel a cég meghosszabbította egy héttel. Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk hátlapján levő hirdetésre.

Hetenként.

— Új főispán.

A sokáig üresedésben levő főispáni széket betöltötték. A napokban nevezték ki Zalavármegye főispánjának Kolbenschlag Béla volt alispánt.

Az új főispánt a hivatalok is, a nagyközönség is megnyugvással, sőt szeretettel látják e méltóságában. Mert Kolbenschlag Béla rokonszenves ember. A hivatal emberét nagy megelégedés, sőt öröm fogja el, amikor látja, hogy az ő sorából jutott egyik kollegája ebbe a diszes állásba, melyben a kormány kiküldötteként ezt a kormányt képviseli. Mert Kolbenschlag Béla végigjárta a tisztviselés iskoláit. Előbb csáktornyai főtisztviselő volt. Rátermettségénél fogva megválasztották Zalavármegye főjegyzőjének, s nemsokára alispánnak. Alispánja alatti igen értékes munkásságot fejtett ki a

Balaton-kultusz érdekében. Méltán megilleti most ez a választékos kitüntetés, melyben a magas kormány az érdemet koszorúzza meg. De megelégedéssel és örömmel látja diszes székében őt másfelől a nagyközönség is, már az érintett értékessége miatt is és azért is, mert általában rokonszenves az egész vármegyében. Egy életet töltött el Zalamegyében s ez alatt az idő alatt soha senkitől sem lehetett hallani, hogy bár a legkisebb vonatkozásban is ellenszenvet keltett volna bárkiben is.

A szép múlt szép jövőt biztosít. Tudniillik mi hírlapírók úgy értjük ezt, hogy a közönség számára, a közügy érdekében biztosít szép jövőt. Kolbenschlag Béla, a főispán nem fog ellentmondani a főtisztviselőnek, a főjegyzőnek és az alispánnak.

A közönségnek, vagyis a közügynek az érdeke az első és mindenekelőtt áll. S a közönségnek van arra reménye és kívánja is, hogy a főispán, aki a kormánynak megbízottja, a vármegye közönségével közvetlenségben éljen és maradjon. Voltak itt főispánok, akik helyesen fogták fel hivatásukat s a megye székhelyén lakván, mindennapi érintkezésben voltak a néppel, részt vettek a társadalmi mozgalmakban s nemcsak ellenőrizték és megakadályozták a rosszat, hanem elősegítették a jót, ellátogattak a kultúrának: a tanúgynek, vallásos és hazafias intézményeknek a műhelyeibe s vagy kalácsal vagy tanáccsal lendítettek a haladáson; egyszerűen: mint az orvos a beteget, úgy figyelték ők is a közönséget. De voltak olyan főispánok is, akik a gyűléseken egypár órát elnököltek többet aztán nem látta őket sem a székes város, sem a vármegye közönsége. Így is tehet bürokratikus jelentést a főispán a kormánynak a közönség állapotáról; de abban a jelentésben én nem tudnék bizni.

Kolbenschlag Béla főispán az elsőrendű főispánok sorába tartozik. b. gy.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Szabó Dezső: Mesék a kacagó emberről (Táltos kiadása, Budapest 1920) Szabó Dezső munkáiból valami nagy egyetemesen emberi vigasztalanság lopakodik lelkünkbe. Minden sorából kikörog a vér- és husember jajgatása, a lelkek eltávolodása az eseménytől, az erkölcsőtől, eltávolodása a maga lelkétől. Az ő meséi nem mesék, de nagy emberi meglátások és az ő mesélő szavaiból a való világ feketedik elénk. Az ő nevető embere, Capricció, csupa nyugtalanság és fájdalom. Az ő lizenhatéves Tintinellájára azonnal ráismerünk, nagyon sokan vannak. Eladják magukat és akkor kisír belőlük a fehér tisztaság. Délelőttjük fehér lelkük, piros arcuk, nappaluk a festett arc és hazug nevetés, a vett ölelés és az eladott fiataltság, estjük kéregetés a templom előtt és éjjelük a fehérség vágyakozása.

Szabó Dezső munkái tájadalmas igazságok, lányok kezébe éppen ezért nem való. De aki erzi az Életet és látja, élvezettel olvashatja munkáit. „Mesék a kacagó emberről” c. könyve megtalálható a Kultura költészkönyvtárban, a Kakas-nyomdában. (-la)

FILMSZINHÁZ.

Gyimesi vadvirág (Géczy Istvan pályadínyertes népszínműve a filmen. Bemutatta a zalaegerszegi Edison-mozgósínház.) A forradalmak megtépázta Magyarországnak megerősödése a munkában rejlik, legyen ez a munka szellemi, vagy fizikai, gazdasági, művészi, ipari, vagy kereskedelmi. Ennek az újból meginduló nemzeti munkának mű harcosai lettek a magyar filmgyárak is, szebbnél-szebb filmekkel mutatn

meg az egész világon a magyar műveltség hatáskörét, a magyar föld, a magyar nép szépségeit és kiválóságait. Újczy István pályadíjnyertes népszínművének, a (Halmesi vadonágnak, megfőrtessése szerencsés gondolat volt. Bár nem hallottuk a zamatos, magyar beszédet, de láttuk rajtuk, magyar rajonk elsőbbségét és a magyar föld gazdag virulását. Minél több magyar művel, és minél többet külföldre is.

TESTNEVELÉS.

Testnevelés Balatonfüreden. Balatonfüreden Babits Tivadar főszolgabíró elnöklésével értekezlet volt a testnevelés megszervezése ügyében. Az értekezlet egy szűkebb bizottságot küldött ki kebeléből, melynek feladata a testnevelési egyesület megalakítása, a pálya, helység megszerzése. A szűkebb összeget gyűjtés útján fogják előteremteni.

A Testnevelési Tanács munkaterve. Az Országos Testnevelési Tanács 3. szakosztályának, mely az iskolán kívüli ifjúság ügyeit intézi, 1922. évi munkaterve bejeleni engedni, hogy még ez évben élénk munkára van kilátás. A munkaterv a következőkre terjed ki: tavaszi és őszi tanfolyamon 80 testnevelő kiképzése, a már beosztott testnevelők tevékenységének megkezdése, az ifjúság megmozdítása, a testgyakorlási oktatás ellenőrzése, illetőleg ellátása. A munkaterv kilátásba helyezi továbbá Szent István napján sportünnepélyek és versenyek tartását azon helyeken, ahol tanfolyamokat tartottak. Az újonnan alakult ifjúsági testnevelő egyesületeket pedig megfelelő sporteszközökkel fogják ellátni. A Testnevelési Tanács súlyt helyez arra, hogy az ifjúság általános testnevelésben részesüljön, s ne csak egyedül egy sportágban képezze ki magát.

SPORT.

NTE-ZIE 2:1 (Féldő 1:1.) A tavaszi idény első labdarúgó mérkőzése a Nagykanizsai Torna Egylet és a Zalaegerszegi Torna Egylet csapatai között vasárnap folyt le Nagykanizsán. A csapatokon észrevehető volt a kellő gyakorlás hiánya. A Nagykanizsai Torna Egylet jóval alul játszott tavalyi formáján. A játék rendben folyt le és 2:1 eredménnyel végződött a nagykanizsaiak javára.

Az 1924 évi olimpiai játék. Az 1924 évi olimpiai versenyeket Párizsban fogják megtartani.

A Move Zalaegerszegi Sport Egylet választmányi ülése. A Move ZSE. 11-én tartotta záró ülését. A választmány elhatározta, hogy amatőr football-tréninget fog szerződtetni, továbbá, hogy a football-pályát kiépítik. A régóta huzódó tennis-pálya ügye is előkerült, a választmány elhatározta a két pálya felépítését. Mozgalmat indít a Sport Egylet abban az irányban, hogy a Honvéd-emléket a Horthy-téren állítsák fel, ez utóbbi esetben úgy az emlék, mint a park állandó gondozásai elválnak. Ily értelemben a városhoz fognak fordulni.

A választmány a Move Labdarúgó Szövetsége Dunántúli kerületének megszervezését tudomásul vette. A kerület székhelye Győr lesz.

A stockholmi birkózó verseny. A stockholmi birkózó világbajnoki versenyből a magyar birkózók közül Kadványi (KÖM) (BAK) ért el eredményt, amennyiben könnyűsúlyban második lett. A pálmát egyedül és mind birkózóknak vitték el.

Szalagy-zalai lótenyésztő és lovasport egyesület néven Keszthelyen lótenyésztési egyesület alakult. Díszelnökké Festetics Taszón herceget választották meg. Az egyesület első versenyét még ez év júliusában tartja meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

Zilahi István főtárgyalása.

Az elmúlt héten tárgyalta a zalaegerszegi kir. büntető törvényszék Zilahi Istvánnak, városunk volt rendőrkapitányának s a vörös hadsereg dandárparancsnokának büntető ügyét. Zilahi hivatali sikkasztás büntetvével és zsarolás vétségével volt vádolva.

A bíróság elnöke Skóday Aurél táblabíró, szavazóbírák Pásztor Géza és Gyöngyössy József dr. törvényszéki bírák voltak. A vádat Still Ernő dr. kir. ügyész képviselte a védelmet Gerencsér Lajos dr. ügyvéd látta el.

Vádolt az általános kérdésekre előadta, hogy budapesti születésű, 37 éves, r. kath. vallású, vagyontalan, beszél magyarul, németül és szerbül, ezidőszert négy évi fegyházbüntetését szenvedte el, melyet a zalaegerszegi kir. törvényszék ítélete szabott ki ellene lázadás, többrendbeli személyes szabadság megsértése, magánokrok elleni erőszak és zsarolás bűntette miatt.

A vád tárgyát az képezi, hogy mint volt rendőrkapitány a kezelése alatt volt különböző általányokból összesen 5883 korona 04 fillért közhivatalnokai minőségben saját céljaira fordított, vagyis elikkasztott, továbbá abból a céhből, hogy magának jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, azzal a fenyegetéssel, hogy ellenkező esetben meglátják következményeit, több zalaegerszegi kereskedőt arra kényszerített, hogy neki 25.000 koronát adjanak.

Zilahi István a vádat megértette; büntetésnek nem érzi magát. Elmondja, hogy 1912 július 27-től a kommunizmus kitöréséig, vagyis 1919 március 21-ig volt Zalaegerszeg város rendőrkapitánya, mikor is a vármegye direktoriumánál nyert alkalmazást. Hivatalát eltávozásakor másnak át nem adta, a pénztár kulcsait is magával vitte. Többször felszólították a pénztár átadására, de ő azt válaszolta, hogy a pénztárt csak jogeszerű utódjának adja át. Állítja, hogy a pénztárban nem hiány, inkább túlkiadás mutatkozott, de a pénztárvizsgáló bizottság okmányait nem fogadta el a számadás alapjául. Amint egy állalánya kimerült, az ennek terhét felmerült kiadásokat a másik általányból fizette ki.

Tagadja, hogy az 1919. július 7-én megtartott pénztár átadás alkalmával — amelyre őt úgy vezették elő — a pénztárba pénzt csempészett volna be. Erre neki semmi szüksége nem volt, hiszen neki volt mintegy 6000 korona követelése a pénztárral szemben. Ő a saját céljaira semmit sem fordított. A pénztár átadásával azért kétfeltekedett, mert „szovjet szempontból is” szabálytalannak tartotta, hogy őt a pénztár átadására az akkori városparancsnok szólította fel, akit ő jogeszerű utódjának nem tekintett.

Ellmeri, hogy 1918 nyarán Löwenstein Ignáctól, akivel ő benső barátságban volt, pénzt kért kölcsön. Ezt azonban nem azért tette, hogy a hadi szolgálat alól felmentetteket megszarntja. A felmentési javaslatokat ugyanis a főispán és nem ő — a rendőrkapitány — tette. Ő csak az adatokat szerezte be. Mikor a felmentéseket meghosszabbították, az mindig az előző iratok alapján történt. Löwenstein Ignác nem a rendőrkapitányság útján lett felmentve. Ha a felmentettektől azért volna pénzt

kapni, akkor közvetlenül ezekhez fordult volna és nem közvetítőhöz. Ő csak Löwenstein Ignáctól kért 10.000 koronát. Reisinger Rudolfnak 400 koronával tartozott. Ugyanannyival Fenyvesinek. Schütz Frigyesnek 7000 koronával. Ezeket mind kifizette.

Elnök: A Schütz-től számlát úgy ímette ki, hogy száldirozott számlát kért, de nem ímette. Mikor ezt a száldirozott számlát megmutatta a feleségének, ez nem hitte el. Elkérte Schützöt a számlabeli összeget és ezt fizette le újból az üzleti személyzet előtt.

Vádolt: Erről nincs tudomásom.

Elnök: Mit ígért ön Löwensteinnek a 10000 korona ellenében?

Vádolt: Semmit.

Elnök: Nem azon a címen kérte ön a kölcsönt, hogy különben a felmentetteket be fogja hivni?

Vádolt: Semmi körülmények között ilyen nem mondom.

Zorubay Andor számtanácsos tanuként kihallgatván, előadja:

Nem emlékszik az 1919 március 6-án megtartott pénztárvizsgálatra. Arra emlékszik, hogy a pénztári okmányok elfogadhatók nem voltak. A vizsgálatok alkalmával mindig eltérést tapasztalt a napló és a pénztár állománya között. Többször megterítést hozott javaslatba. Kilátásba helyezte a helyelmi feljelentés megküldését. További eljárásra azonban az alispántól utasítást nem kapott s hallotta, hogy Zilahi a pénztár rendbehozatalára halasztást kapott. Tudja, hogy a rendőrhajtány bulárokat szerzett be, amikhez nem volt joga. Ily módon állapítottam meg 5000 korona hiányt.

Fendrik József városi számvevő, mint tanu, előadja:

Amikor az 1919. évi július 5-iki penztár átadás volt, láttn, amikor Zilahi a pénztárba pénzt tett le. Megállapítás nyert, hogy a pénzesomagban volt 16 darab 200 koronás szovjetpénz, amelyek eddig még Zalaegerszegen forgalomban nem voltak és amelyeknek sorszáma közvetlenül egymásután következett. Ezeket a pénzeket tehát a pénztári naplóban megnevezett egyének a fizetés idejében át nem adhatták. Még így is mutatkozott mintegy 200 korona hiány, amit Zilahi egy gazdasági tisztótól kért kölcsön. Ezek a körülmények jegyzőkönyvbe vettek. Zilahi előzetesen 7-8 ízben lett felszólítva a pénztár átadására. Végre is a szombathelyi csendőrküldeti parancsnokság állította elő. A pénztári hiány megállapítása után állott elő Zilahi lótarítás iránti követelésével.

Löwenstein Ignác kereskedő, mint tanu, előadta:

Zilahival baráti viszonyban volt. Többször kért tőle 5—10—15.000 koronát, de ezeket az összegeket mindig megtérítette. 1918 évben is kért tőle Zilahi 15.000 koronát, mondván, hogy fürdőre kell mennie. Ezt az összeget kölcsön kérte a tanu barátaitól, Reisinger, Fenyvesi, Schütz és Komlóstól, kiknek megmondta, hogy ezt az összeget Zilahinak adja kölcsön. Később Zilahi ezt az összeget vissza is fizette. Ő a hadi szolgálat alól a Haditermény közbenjárására mentenek fel.

Komlós Miksa kereskedő, tanuként kihallgatván, előadta:

Homályosan emlékszik, hogy Löwenstein Ignác azt mondta neki, hogy Zilahi tőle 10—12.000 koronát kért kölcsön, de ő kért előt nem akart pénzt kivenni a kasszából. Kért tőle 2000 koronát, amit tanu neki át is adott. Ugy emlékszik, hogy Löwenstein Ignác neki ez összeget vissza is fizette. Ő tehát nem Zilahinak, hanem Löwenstein Ignácnak adott

kölcsönt. Zilahival közvetlenül nem érintkezett.

Reisinger Rudolf kereskedő valija:

Ő Löwenstein Ignácnak adott kölcsön 1500 koronát, tudva, hogy ez összeg Zilahinak lesz átadva. Ezt a kölcsönt vissza is kapta. Nem emlékszik, hogy Zilahi ellen panaszkodott volna **Bosnyák Géza** főispánnál, ellenben **Ódor Géza** pénzügyigazgatónál tényleg járt. Zilahi adása volt neki részben készpénz kölcsön, részben áruk vételára címén. Követeléséhez peres uton jutott.

Schütz Frigyes kereskedő, mint tanu előadta:

Őt Löwenstein Ignác szólította fel, hogy adjanak Zilahi részére pénzt. Amit ő adott, azt vissza is kapta. A rendőrkapitány jóindulata javára szolgált. Ő, mint sógorának gazdasági kezelője lett felmentve. Zilahi neki áruk vételárában is tartozott, de ezt is visszafizette. Hogy Zilahi tőle milyen címen kért pénzt, arra már nem emlékszik.

Fenyvesi Simon mint tanu előadta:

Zilahi többször kért tőle pénzt, de ezeket a kölcsönöket visszakapta, részben Löwenstein Ignác útján, részben peres uton. Egy alkalommal Löwenstein kért tőle Zilahi részére pénzt, akkor adott is e célra 2800 koronát. Zilahi tőle 30 pár cipőt vásárolt a cigányok részére; ki is átrított neki azok áráról egy számlázott számlát, de hogy a cipők vételárát megkapta-e, arra nem emlékszik. A Károlyi forradalom idejében a rendőrség tőle is kért vagyonvédelem címén 10.000 koronát. Emiatt panaszkodott **Bosnyák főispánnak** és **Ódor pénzügyigazgatónak**.

Ódor Géza nyugalmazott kir. pénzügyigazgató tanuvallomása:

1918-ban Fenyvesi Simon és Reisinger Rudolf hivatalában felkeresték és több visszaélésekről panaszkodtak, amit velük szemben Zilahi elkövetett. Kérték közbenjárását, hogy Zilahi állásából elmozdíttassék. Elmondták, hogy Löwenstein Ignác összehívta a felmentetteket és közölte velük, hogy Zilahinak szüksége van 25.000 koronára, mely összegnek vasárnap délelőtt 11 órára együtt kell lenni. Komlós Miksa nem akarta megfizetni a rá eső 2700 koronát, mire Löwenstein Ignác azt izente neki hogy ha másnap délelőtt 11 óráig nem lesz meg a pénz, látni fogja a következményeket.

Reisinger Rudolf előtte úgy nyilatkozott, hogy Zilahi körülbelül fél millió korona erejéig megszarolta a kereskedőket.

Panaszkodtak, hogy nem bírják tovább a zsarolást és mivel a főispán panaszok folytán — semmi intézkedést nem tett, azért fordultak a tanuhoz.

A kir. ügyész ezután a vizsgálat kiegészítését indítványozza abban az irányban, hogy miután a számadási okmányokul szereplő nyugták eddigéig csak számszerűség szempontjából lettek megvizsgálva, állapíttassék meg, hogy ezeknek a nyugtáknak a tartalma mennyiben felel meg a valóságnak. A vizsgálat során állapíttassék meg továbbá az is, hogy azok a szovjet pénzek, amelyeket vádlott a pénztárba utólag elhelyezett, mikor lettek kibocsátva.

A kir. törvényszék az ügyész indítványának megfelelően halározott. (Rip.)

GAZDASÁG.

Birtokosok figyelmébe.

Ésszerű gazdálkodás. — Az Ergon R. T. útján.

Írta: Vida János.

(Folytatás.)

A vagyonváltság keresztülvitele, a földbirtok-reform, elsősorban a gazdát sújtja, mivel ennek vagyona fogható meg leginkább. Mindeu egyes eset végeredményben a fővárosban dől el. Mindenki tudja, hogy milyen nekézkés ma a hatóságok előtti eljárás, mennyi időbe, utánjárásba, tehát pénzbe kerül ez. A jószágigazgatóságokhoz tartozó birtokoknak rendelkezésére áll a jószágigazgatóság ügyésze, ki alaposan tájékozódva és állandóan Budapesten lévén, sokkal biztosabban, gyorsabban és olcsóbban intézheti ezen ügyeket.

Esetleges visszaéléseket azonnal az OMGE tudtára adhat, melynek súlyos szava okvetlen nyom a latba.

A középponti jószágigazgatóság természetesen minden gazdaság részére rendes számadást vezet, amit ma a legtöbb gazdaság nem képes vezetni — kellő szakember hiányában. Rendes számvitel nélkül pedig, a mai nehéz viszonyok között okszerűen és haszonnal gazdálkodni lehetetlenség, sőtéthen való tapogatódzás ez, semmi egyéb.

Jelenleg a gazdaságok számvitele a pénzforgalom körül csoportosul, de ennek a könyvvitelnek nem az a célja, hogy üzemszisztiikai és számítási adatokat adjon, hanem az, hogy lehetségessé tegye az ellenőrzést. Ez mindenestre fontos, de nem minden. Vajjon hány gazdaság jegyzi föl a mezőgazdasági főerőforrásnak, az igásállományának évi költségét, teljesítményét és üzemszerű hatásfokát? Pedig egy — mondjuk — háromezer holdas birtok igáserejének fenntartása jó pár százezer koronába kerül évente. A gazdaságok nagy részben ezt a kiadást helyes üzemszervezet mellett felére lehetne csökkenteni, ami azt teszi, hogy ennyivel lehetne a birtok jövedelmét minden további nélkül növelni. Az adók kirovásnál már most is fontos és bizonyító szerepe van a rendes számvitelnek és a modern adózásnál még fokozottabb mértékben fogja azt az adókövető hatóság igénybevenni. A rendes számvitel alapján mindig módjában lesz a jószágigazgatóságnak a kirovás hibáit bizonyítani és orvoslást követelni.

Az, hogy jószágigazgatóság rendes üzemszervet készít és annak alapján fog gazdálkodni, az természetes.

Sok, kivált középbirtokos lesz, aki belátja a fentiekben vázoltak igazságát, de maga kíván gazdálkodni, azt hiszi, hogy a jószágigazgatóság működésével ez össze nem egyeztethető.

A birtokosokat közelről érinti az, hogy nem fog-e a központi kezelés olyan sokba kerülni, hogy ez a nyújtott hasznot, sőt esetleg még többet is felemészít. Nagy általánosságban a költség kérdésére választ adni nem lehet, mivel az a birtok fekvésétől és nagyságától is függ. De miután azt nagyrészt a tiszta jövedelem százaléka képezi, ez újabb megterhelést a birtokra nem jelent — míg a fixum a tisztli személyzet apasztása következtében okvetlen megtérül.

Még egy különösen fontos tényezőre kell a birtokosok figyelmét felhívni. A gazdaságnak ma anyoi ágazata van, hogy a legjobb gazdasági intéző sem lehet minden ágazatban szakember. Egyik kiváló juhász, de gyenge ménestester, a másik kiváló marhatenyésztő, de gyenge magtermelő. Ebből természetesen a birtokosnak hátrányai származnak. A jószágigazgatóság kezelése alatt levő birtokok ezen hátrányok következményeitől mentesíthetők azáltal, hogy a jószágigazgatóság specialistákat alkalmazhat anélkül, hogy a birtok kezelése ezáltal drágulna.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Nadissarc előleg. Magyarországnak három hónap alatt a hadisarc törlesztésre egy milliárd korona értékű élőállatot kell kiadni a különböző „győztes” államoknak.

Budapest, 1922 március 18.

Zürichben:

	Március 11.	Március 18.
a magyar korona	0.65	0.63
az osztrák korona	0.12	0.7 1/2
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.09	0.7 1/2

Budapesti Műzsde.

Valuták:	Március 11.		Március 18.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	2800	—	2850	—
Font	3050	—	3000	—
Dollár	805	—	796	—
Francia frank	64	65	63	—
Lengyel márka	—	19	—	19
Márka	3	20	2	92
Lira	40	—	39	75
Leu	5	95	5	95
Cseh korona	13	30	13	65
Dínár	10	41	9	30
Svájci frank	156	—	154	—
Osztrák kor.	—	11	—	10

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1390
London	—	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	15800
Berlin	200	Bécs	1050
Milano	39 1/2	Zágráb	210
Páris	6250		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	2800	Ezüst forint	121
Ezüst korona	46	Ezüst 5 K-ás	230

Terményjelentés.

Budapest, 1922 március 18.

	Március 11.		Március 18.	
	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
Búza	2671	2850		
Rozs	1940	2000		
Árpa	2000	2000		
Zab	1900	1950		
Tengeri	2150	2300		
Köles	1900	2000		
Repce	—	—		
Korpa	1450	1450		

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 március 18.

	Március 11.		Március 18.	
	korona	korona	korona	korona
Marhahús	56	56		
Borjúhús	68	76		
Sertésahús	76	76		
Tojás	8	6		
Tej	13	13		
ertészsir	170	170		
Burgonya kg.	6.70	10		
Csirke, rántani való	65	—		
Csirke, sülti való	80	—		
Levestyuk	100	100		

Szerkesztői Üzenetek.

Mindazoknak, akik megjelenésünk alkalmával üdvözlő-tek bennünk, ezúton mondunk köszönetet.

Lady. Az egyik legközelebb jön Addig szives türel-
mét kérjük.

Dr. Sz. Nova. Felhasználtuk. Köszönet.

Uj. B. J. Lenti. Mivel lapunk hetilap, így csak nagyobb jelentőségű, fontosabb hírek közlésére szorítkozhatunk. Egyebekben szívesen vesszük, ha írásával felkeres ben-nünket.

V. Gy. Zalaegerszeg. Nem közölhető.

Többeknek. Előfizetések nyugtázását a rendes hirdeté-
si díjazás szerint számítjuk.

Pályázati hirdetés.

A „Zalaegerszegi Daloskör” ezennel pályázatot hirdet egy **KARMESTERI ÁLLÁSRA.**

Azok az urak, akik erre az állásra pályázni óhajtának, ajánlataikat részletes feltételek megjelölésével a Daloskör elnökségéhez nyújtják be.

A „Zalaegerszegi Daloskör” Elnöksége.

Olvasóinkhoz!

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik a mutatószámot nem küldték vissza, az előfizetési díjat szíveskedjenek befizetni.

A „Zalavármegye” kiadóhivatala.

Nem hirdetek árakat megtévesztés végett!

ahol még olcsó árban kaphatók férfi és női gyapjuszövetek, vásznak, ingzefi-
festők, valamint nagy választékban férfi és női harisnyák, nyakkendők és minden e szakmához tartozó áruk. Kérem címemre ügynöki! Siessen bevásárolni!

Saját érdekében mielőbb tekintse meg a Bolla-áruházaát,

Kereskedelmi gyakorlattal

női munkaerőt

keresek teljes ellátással, fizetéssel. Német tudás, gyorsírás előny. -- Würzburger Sándor rüszkerkereskedő, Sümeg. 1-2

Eladó! Egy 134 holdas kis birtok a várostól 9 km-re, ebből 90 hold szántó, 25 hold erdő, 15 hold rét és 4 hold gyümölcsös. Megfelelő gazdasági épületekkel együtt, felszerelés vagy felszerelés nélkül azonnal átveendő. -- Bővebb felvilágosítás Vörösmarty-u. 26. sz. alatt nyerhető. 1-2

FIGYELMES
KISZOLGÁLÁS!

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

A legizlésebb választék
küi- és belföldi férfiszöve-
tekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.

SZOLID ÁRAK!

Elpusztulhat minden,
csak a jó beton nem!

Üreges betonkő, hódfarkú és hornyolt cement telőcserep, mozaik és terrazo-
lapok minden színben (hydr. sajton),
müarmványlap, csömöszölt heloncsó,
beton kerítésoszlop s minden egyéb műkő
és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN
cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tüftöszy-utca. Telefon 109.

Csak 1 korona

csak egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA költőakönyv-
tárban. Bővebb felvilágosi-
tást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VÁDÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. ZALAEGERSZEG Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg.
Kakas-nyomda. Telefon 131

FEHÉR HÉT a SCHÜTZ-áruházban FEHÉR HÉT

meghosszabbítva március hó 25-ig

Mintán vevőink nagy részének, különösen a vidékieknek nem volt még alkalmak a ren-
dezett Fehér hétben az olcsó árakon megszabott cikkekben bevásárolni habár időközben
az árak ismét emelkedtek -- egy héttig még a volt árakon adjuk a meglévő cikkeket.

Fehér erős szálú chiflon minden-
féle fehéreműre alkalmas, 75 cm. széles 130 korona
Fehér finom szálú chiflon 80 cm. széles 150 korona
Fehér legjobb lilium chiflon 80 cm. széles 180 korona
Fehér erős szálú vászon 80 cm. széles 140 korona
Fehér legvastagabb takács vászon 80 cm. széles 200 korona
Fehér Stefánia vászon legjobb gyártmány 80 cm. széles 220 korona
Fehér inlett tolltartó 80 cm. széles 150 korona
Fehér lilium vászon, finom szálú 80 cm. széles 180 korona
Fehér dupla széles legjobb minő-
ségű Stefánia-vászon 175 cm. széles 600 korona
Fehér dupla széles Schroll-chiflon
paplanlepedőre 170 cm. széles 500 korona
Fehér amerikai vékonyszálú vászon 82 cm. széles 150 korona

Fehér legfinomabb francia grenadin 120 cm. széles 400 korona
Fehér Rips ruhavászon aljakra és kosztümre 75 cm. széles 280 korona
Fehér duplaszéles virágos himzett batiszt 140 cm. széles 320 korona
Fehér selymfényű nehéz m. panamavászon 80 cm. széles 320 korona
Fehér japán pongé tiszta selyem 90 cm. széles 850 korona
Fehér női ing szegélyezve darabja 280 korona

Fehér 6 személyes lilium damaszt abrosz darabja 720 korona
Fehér sávolyos szalvéta darabja 120 korona
Fehér dörzstörülköző diszes rojtal darabja 150 korona
Fehér lilium damaszt törülköző legnehezebb m. drbja 280 korona
Fehér jó minőségű chiflon zsebkendő darabja 70 korona
Fehér alapu divatos batiszt zsebkendő darabja 60 korona
Fehér alapu szélű jó mosó férfi zsebkendő drbja 100 korona

3% forgalmi adó külön felszámítottik

Ezenkívül nagy választék az összes tavaszi idény cikkekben, mosó és gyapjú delainek, divat-
és rózsás karionok, francia selyembatiszték, opál és grenadinok, férfi ruhavásznak, divat-
öltöny és felöltő szövetek, női ruha és kosztümek és minden szintű selymekben.
Ezen a héten az összes cikkeket mérsékelt árakon számítjuk.

**! Kérjük saját érdekében, feltétlen!
! tekintse meg ma este kirakatainkat !**

Schütz Sándor és Fia

Előfizetési ár:

Egyes évre . . . 600 K
Fél évre 320 K
Hegyed évre . . . 90 K
Egyes szám 5 K

Hirdetések

milliméter díjazás és
szociál. eszméitől

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség

ZALAEGERSEGES,
Kisfaludy-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:

ZALAEGERSEGES,
Széchenyi-tér 9. sz.
Telefon 131 sz.

Lapkiadóháza: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI ESTILAP Felelős szerkesztő: KORBAI KAROLY dr.

Hírek egy lapon, hírek egy hazában
Hírek egy letartó örök igazságban.
Hírek Magyarországért lelkemében

Friedrich István

25-én programbeszédet mond a türelmes zalaegerszegi választópolgárok. Plakátok hirdetik utcahosszat a nagy eseményt. A snáidig *karlistavezér* különbeszél a férfiaknak, külön a nőknek. Mindenesetre győzi hanggal és temperamentummal. Politikai agilitása kétségvonhatatlan: hiszen ennek, a lefolyt gyászos esztendő alatt számos, keserves tanubizonyosságát adta.

Ott láttuk őt 1918 októberében a Károlyi-pártkör kivilágított ablakaiban, az Astória erkélyén s mindenütt, ahol szítani lehetett a háborús elkeseredést, elhinteni a lázadás magvait. Károlyi Mihállyal, Hock Jánossal, Fényes Lászlóval, Kéri Páltal, Kútt Zsigmonddal egy vonalban küzdött a későbbi *fehér* miniszterelnök, aki versenyt hirdetett dicsőítette, magasztalta a hazátlan gyűlölet szennyes forradalmát. Csatára vezényelte az elkábitott pesti utca népet és a hirhedt lánchidi ütközetnél maga is megsebesült. Fédemeit megjutalmazták: hadügyi államtitkár lett Károlyi Mihály *népközlársasági* kormányában és *Friedrich István ekkor megfellebbezett Károly királyról.*

Az események tovább dühöngtek és a forradalom vörös szekere keresztül-gázolt Friedrich István politikai hulláján is. Évezredes forradalmi recept: a gyepő kiesik a demagóg néptribun kezéből és a csócselék úrrá lesz a nemzetben.

A várható események és a sértett hitiség ekkor *más* orientációt követeltek. Az európai politikai helyzet a kommün közeli bukását jósolta: aki szerepet szánt magának az új Magyarország történetében, annak a *restauráció* jegyében kellett elhelyezkednie. Friedrich István ebben az időben *ellenforradalmosdit* játszott. Sikertült a kommunisták börtönébe jutnia és ezzel megalapozta további karrierjét.

A vörösök bukása után a hősi fehér vérről öntözött habékoszort erőszakosan a saját fejére illesztve kinevezte magát Magyarország miniszterelnökévé és *József főherceg protektorátusa* alatt kormányt alakított. *Friedrich István ekkor másodízben feledkezett meg — Károly királyról.*

A szabadkőműves forradalmár felcsapott kereszties lovagnak, de egyelőre még mindig *közlársasági alapon*. A torlódó események és a józan magyar nép magáraocsúdása azonban csakhamar ismét félreállították legújabbkori történelmünknek ezt a tipikus kalandoralakját és Friedrich szerencsecsillaga leáldozóban volt. Jött a Tisza-pör és a forradalom legpiszkosabb szennyes napfényre került. Úgy látszott, a veszett háború kohójában felszínre vetett salak a nagy pör moeskos nullámaiban végleg alámerül. De nem így történt. Friedrich István politikai szennyesét tisztára mostak. És Friedrich most már — *bosszúvagytól sarkalva* — Károly király híveinek táborába szegődött. Buzgalmában természetesen túlesz a leghangsabb karlista vigécen és *törhetetlen* elvei mellett bizonyára életre-halálra kitart — a legközelebbi pálfordulásáig.

Az elővendő Magyarországnak nincs és nem is lehet szüksége *ilyen* politikai vezérekre és az öntudatra ébredt zalaegerszegi választó közönség minden bizonnyal megadja a méltó feleletet Friedrich István holnapi bemutatkozására. Itt nem terem mandátum a Friedrich Istvánoknak!
Körfly József Lajos.

A cél felé.

A 48-as forradalom szabadságharc volt, Kossuth Lajos izzó magyarságának lüktetése, madalmas és felenelő; elbancolt ugyan, de evszázados dicső emléket emelt a magyar hőstességeknek.

A 918-as forradalom, az forradalom volt, a nemzetközi banto erők legáljasabb támadása a magyar Genius ellen, mely evszázados szégyentablat állított nemzetünknek.

A magyar nemzet évezredes történelmének útja egy diadalút, telve a legfényesebb tettekkel, világraszóló példakkal, a legragyogóbb nevekkel és épen a mi korunknak kellett megérni ezt, hogy romba dőljön a magyar dicsőség és megtorpanjon a lábunk történelmünk útján és bekövetkezzen a szégyen, a hazaárulás, az oktoberi forradalom és a kommün. Károlyiék és Kunék sötét árnyékait már-már elhessgettük, Horthy Miklós acélos keze már eltakarította a borzalmas nyomokat és úgy éreztük, hogy helyrehoztuk a csorbát és elindulhatunk ismét régi dicsőségünk kipróbált útján.

De hiába. A sötét erők újra dolgozni kezdtek és labancok alakjában lepték el az ezersehtől vérző és lassan lábadozó országot.

De elég volt. Felre a forradalmi kísérletekkel. A kuruc magyarok elszánt tábora tömörül,

vezéreket választ. Bethlen Nagyatádi, Gombos útmutatása mellett zárt sorokba felvonul, hív mindenkit, a labancokat is, építeni, alkotni, összetartani, eltakarítani a forradalmi romokat. Hirdet szeretetet, felkezeseti békét, kér munkát, megértést, követel rendet, integer országot és érvényt is fog mindennek szerezni becsületes magyar elszántsággal. De el fog söpörni mindenkit, aki inégegyszer fel meri emelni kezét a Nemzet fölsége ellen.

Bőjti időket élünk, itt van a magabaszállás ideje és ez alkalommal szeretném, vajna leszállana közénk István királyunk szervező erejével. Mátyás az ő igazságosságával, Pázmány az ő ékesszólásával. Rákóczi tántoríthatatlan hátorságával, megszállana bennünket Kossuth lánglelke, Széchenyi higgadsága és Deák bölcsessége és ezeknek az ősöknek kifogyhatatlan erőforrásai belesorognának a mi tespedt lelkeinkbe, a turáni atoktól nyomott lelkünkbe. Felrisszítenek elernyedett vérünket, megacéloznák sziveinket és észrelérintenek minket ebben az utolsó órákban, amikor, mint Priamus az oltárhoz, úgy futok az ősök emlékéhez, amely halhatatlan emlékek világosan mutatják az utat, az egyetlen és utolsó kivezető utat, mely a nemzet feltámadásához, az oszthatatlan és csorbítatlan integer Magyarországhoz vezet.

Szálljunk magunkba, gondolkozzunk, imádkozzunk és talán megsegít a magyarok listene!
Farkas Géza dr.

Ifjusági előadások.

Február és március hónapokban a zalaegerszegi három középiskolának ifjusága külön-külön egy-egy nyilvános előadást tartott. Az ify ifjusági kulturmozgalmak joggal igénylik, hogy figyelmünkre méltassuk s itt Zalaegerszegen különös jelentőséget tulajdonítsunk azoknak Nálunk — mint más megyei székhelyeken — nincsen céltudatosan és állandóan működő városi kulturszerv, amelynek pedig a mai időkben különös fontossága volna a nemzet irrodalom ápolása, a nemzeti öntudat növelése és erősítése, a széperék fejlesztése, a lelkesedés felkeltése és ébereu tartása tekintetében. Így különös örömmel üdvözlöm a középiskolákat, hogy vállalták ezt a nemes munkát, amelynek az ifjuságra mindig áldásos hatása van, s örömmel tölt el, hogy némiképen pótolták a városunk életében meglévő kulturhézagot.

Mindhárom iskola előadása szép volt s megérdemli őszinte dicséretünket, elismerésünket; művelt izlés is élvezettel nézhette végig azokat. Amit azonban — kivéve a polgári leányiskola előadását — hiányul éreztem, az a magyar léleknek az egész előadáson kezdettől végig való megnyilvánulása. Bár mindegyik előadásnak voltak igen valódi magyaros számai, a magyar specifikum nem domborodott ki eléggé. Az ifjuságnak előadásain mindenkor vissza kellene nyúlni a magyarság klasszikus költőéhez, ott is van irredentizmus épp úgy, mint ahogy március 15-öt Petőfi „Nemzeti dal”-ának elszavalása nélkül nem volna szabad megtartani.

utazott át egy milliomos kereskedő. S azóta a legelőkelőbb amerikai missék kedvence.

Jelenleg Szontágh Aranka (Budapest, Baross-utca 77) ezen háziipar vezetője. Tömegesen szállítja a gyöngye női kezek munkáit Páris, London, Amerika, Berlin, sőt - Brüsszelbe is.

Nálunk különösen Csetneken, Kecskeméten és a fővárosban készítenek sok csetnekit. De ismerik máshol is. Zalaegerszegen Fazekas Lajosné ért el vele gyönyörű eredményeket és tanítja hévvel, lelkesedéssel. Jelenleg hat tanítványa van. Felkerestük az urinőt lakásán, aki valószínű művésze ennek a szép magyar háziiparnak.

— Ez az ipar — mondja kedvesen kérdésünkre — a művelőjének nyugodt és független megélhetést nyújt. Egy ügyes kis lány is elsajátíthatja 9—10 nap alatt. A mi művelt leányaink a hivatalokat népesítik be. Mit keresnek ott? Havi ezer, ezernégyszáz koronát. Az én csetneki csipkéimmel könnyen megkereshetnének 800—900 koronát egy héten. Az én egészen speciális mintáimat Szontágh Arankától kapom. A munkáimat mind ő veszi át. Csak annak szabad ezen minták után dolgozni, akit felkér rá és csak rajzai utáni csipkét szabad eladni. Szívesen megtanítok bárkit is. Mint mondtam könnyen elsajátítható. És aki megtanulja szenvedélyesen szereti. Én csak pár órát dolgozhatom most naponta, de mégis többet keresek, mint férjem, aki igazgató-tanító. Szeretnék egy termet, ahol rendszeres iskolát állíthatnék fel. De lehet-e? Ki törődik ezzel? Pedig de sok családnak nyújthatnék nyugodt életet. Micsoda előny az is, hogy mihelyt a munka kész, már el is van adva. De talán majd kapok egy termet.

Elbucusztunk . . . Vajjon kap-e termet ez a lelkes honleány, aki a gyenge női kezek munkáival már is nagy eredményt ért el és aki általános jólétet akar teremteni. Mi azt hisszük mások is tudják, hogy nemzetgazdasági szempontból mily fontos Fazekasné munkássága és meglesz a terem. A legközelebbi városi tanácsülésnek kellene ezen fontos kérdéssel foglalkozni. Először, mert sok-sok nőnek adna kényelmes megélhetést, másodsor, mert a külföld jobb szereti a csetneki csipkét, mint a brüsszelit, harmadsor, mert a világszabadalom tulajdonosa Szontágh Aranka még akkor sem

tudná a külföldi rendeléseit kielégíteni, ha Csonka-Magyarország nőinek fele csetnekit készítené.

Tehát fontos ez a kérdés nemzetgazdaságilag, de megszívlelendő az a lelki tünet is, hogy a kézimunkázó lány lelke megtelik tiszta álmokkal, nemes gondolatokkal és kis kezei mind süröbben lapozgatják a Bibliát.

Gondolkozzunk ezen. A kormány, a város, a falu hasson oda, hogy ez a világsiker aratott himzés minél nagyobb arányokat öltözzön. Hadd járuljanak hozzá a magyar nők, egy-egy homokszemmel azon épület felépítéséhez, melynek a neve: szabad és boldog Magyarország. Ne jelszavakba öljük energiánkat, hanem segítjük a munkát, amely egyedül képes megőlni a magyarság legkárhózasabb hibáját az — urhatnáságot.

Aki ezen cikk után nem esik gondolkodóba az nem szereti hazáját. Aki pedig ezt a munkát szégyenelné, annak szabad legyen megmondanunk, hogy száműzetésében br. Jósika Miklósné csipkekészítéstől élt Brüsszelben. Szabad legyen azt is megemlíteni, hogy a tevékenységéről közismert Hajel Lajos balatonendrői ref. lelkész már régóta bevezette falujába a magyar kézimunkát és a falu boldog és istenes.

Gondolkozzunk!

N. Sz. Gy

BELPOLITIKA.

A Magyar Vármegyék Országos Bizottsága támogatja a kormányt — Friedrich testőrsége. — Küldöttségek Gömbös Gyulánál. — Andrássyék-nak a király visszahozatála a legfontosabb.

A Magyar Vármegyék Országos Bizottsága Pronay Dezső elnöklésével megtartott közgyűlésén határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a magyar kormányt az ősi alkotmány visszaállítására irányuló törekvéseiben támogatja, a vármegyék törvényhatósági bizottságait ily értelmű állásfoglalásra felkeri.

Friedrich testőrsége. Friedrich István a győri gyűlésre felvonultatta új védőszervezetét. „Darvaknak” hívják ezeket a fiatalembereket, kik, mint valami teljesen megbízható testőrség kísérték Győrbe az ellenzéki képviselőket. A Vazsonyi párt is gondoskodott testőrségről.

kisasszony szemében a szerelem olykor nem titkolható fényt

De szólni nem mert senkinek.

A várkisasszony még csak tizenhatéves bimbó volt, mikor eljött érte nagy pompával a vörösszakállú burkus herceg. A leány arca azelőtt is olyan volt, mint a fehér márvány, de most a félelemtől, a bától olyan lett, mint a szűz hó.

A bátyjának hasztalan sirt, könyörgött, az kérlelhetetlen maradt. De mégis sajnálhatta hugát, mert magához hívatta a javasasszonyt: Csinálj valamit, hogy a vár kisasszonya a burkust szeresse.

Az kimutatta pudvás fogait.

— Egyetlen szert tudok: ölesd meg a hegedűt, mert az tartja fogva hugod lelkét.

Intett. A csorosziya elcsoszogott.

Nemsokára a leány, halálra rémülve, látta szobájából, hogy a hegedűt a legborzasztóbb tömlőc-pincébe vonszolják és hogy a hóhér a bárdot élesíti.

Másnap lett volna a kivégzés.

A lányt félholtan tették fehér ágyába síró szolgálói.

Mikor szeméit felnyitotta, sötét éj takarta a várat, csak a Nagysomlú felett ragyogott egy árva csillag.

— Te vagy az én reménycsillagom.

Felkelt. Hosszu haját levágta. Kilopodzott a várudvarra. Odasurrant a tömlőcökhöz. Aranyhaja egy szálával leresztele a tömlőcről a hatalmas pelét, lakatot.

A hegedűs szabad volt.

— Gyere! Siess! Menekülj!

— Nekem maradnom kell. — Szólt a fiu.

Bajt bajra nem halmozhatok.

A leány hirtelen huzzáugrott, átfonta gyenge karjaival s ajkán érezte a mézek mézét, azt sugta: Megyek!

Ahol legalacsonyabb volt a várfal, odaerősítették az aranykőtelet és az nem szakadt el. Szaladtak azután arra, amerre az a csillag ragyogott.

Hirtelen egy felhő takarta el. A kicsi virág megborzadt:

— Te is kialudtál?

Másnap a kopók felverték az erdőt, a közeli nádasokat, az ingoványok dágványait. A bujdosókat megtalálták.

A hegedűt nyomban felnégyelték a csatlósok. A lány élettelenül esett a vadvirágos fűbe.

Mikor felvitték a várba, felnyitotta szemét s ránézett a hercegre:

— Mégsem vihetsz el . . .

Miért, minek? Azt ők tudják. Minden esetre jó kortes-eszköz ez is.

Küldöttségek Gömbös Gyulánál. Az egységes kormányzópart ügyvezető alelnökénél, Gömbös Gyulánál, az elmúlt héten tisztelt a gyöngyösi keresztény kisgazda-, földmives- és polgári párt, a törökkanizsai választókerület, a budapesti postaegyesület és a Ferenc- és Józsefvárosi polgárság küldöttsége. A postaegyesület és a Ferenc- és Józsefvárosi polgárság küldöttsége csatlakozásukat jelentették be az egységes kormányzóparthoz, a gyöngyösi küldöttség jelöltjüknek hivatalos jelöltül való elfogadását kérte, mit Gömbös kilátásba is helyezett. A törökkanizsai választókerület küldöttségének szónoka kijelentette, hogyha nem az ő jelöltjük lesz a hivatalos jelölt, ő, mint a párt elnöke hátat fordít az egységes pártnak és más pártot fog támogatni. Gömbös Gyula válaszában kijelentette, hogy a pártnak csak olyan emberek támogatására van szüksége, kik a párt programját meggyőződésből szolgálják.

Andrássyék-nak a király visszahozatála a legfontosabb. Andrássy Gyula gróf a győri gyűlésen a következőket mondta többek között:

„Nyiltan kimondjuk, hogy mit akarunk a királykérdésben. Mi hirdetjük, hogy van királyunk. Kinek örökösödési joga van. A mi célunk egy oly nemzetgyűlés, egy olyan kormány, amely lehetővé teszi, hogy őfelsége a legrövidebb idő alatt visszajöjjön Magyarországra és átvegye az uralkodást.

Lehetetlen a királykérdés kikapcsolása, mert lehetetlen kikapcsolni azt, ami ma egyedül érdekli a magyar közvéleményt.”

Hát ez a királykérdés kikapcsolása? És egyedül ez érdekli a magyar közvéleményt? Tévednek jó urak, csak Önöket érdekli.

Friedrich Istvánuk e gyűlésen tartott kortesbeszédéről pedig nincs mit írni. Majd annak idején rátérünk.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának klubavatása. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja Halleréktől való különválás után új klubhelyiséget rendezett be. A felavatási ünnepé-

Mig a szökevényeket keresték, ezer és ezer sohasem látott villogó tollazatu kis madár szállt a várfalra. Csőrükkel kihúztak egy-egy szálát az aranyhajból és elrepültek vele. Egyik csatlós lenyilozott egyet, de az aranyhajszálát nem találták meg, hanem évfordulóra tele volt a Ságtelő egy eddig ismeretlen sárga fűvel. Azt nevezték el árvalányhajnak.

Világos nappal pedig két csillag jelent meg az égen: a hegedűs és a várkisasszony csillagai.

A testvér megrémült, azóta nyugta nem volt. Szolgáit, szolgálóit elűzte. A hegyoldalban volt egy barlang, abban mint remete, fejezte be vezekelő életét.

A Sághegyen újabb időben évről-évre kevesebb az árvalányhaj. Talán amióta idegen országok csillogó pléh és pirosra fényezett virágforma lim-lomjai bitorolják helyét a falusi kalapokon.

A jelen szent feladata, hogy bájos legyen a muskátli, édes a tulipán, ropogós a csárdás és az árvalányhaj újból foglalja el helyét a falusi kalapokon. Talán majd akkor a Ságön ismét több lesz az árvalányhaj. Nem szabad az árvalányhajnak kivészni, mert egy darab magyarság pusztul el-vele. (Folytatom.)

Ilyen felszólalt Huszár Károly és Vass dr. kultuszminiszter. Huszár Károly beszédében a következőket mondotta:

„Amikor egy kereszténypárt vezére azt mondja, hogy a jövőbeni nemzetgyűlést már előre is gyülekezethez minősíti és mindent el fog követni, hogy abban a komoly munkát is megakadályozza, akkor fölvetem a kérdést, mi lesz ebből az országból.”

Majd Vass József dr. miniszter állt szólásra: „A keresztény gondolat radikális megvalósításának hirdetői a királykérdésben azt hirdetik, hogy egy puccs-szerű megismétlés gondolata nem aktuális, ezt a kérdést alkotmányos úton kell megoldani. De akkor miért viszik be ezt a kérdést a választás tengelyébe.

A választójogról azt mondják, hogy arról mindig lehet disputálni, csak ma nem.

Ha valaki a választójogot nem tartja helyesnek, akkor vonja le belőle a konzekvenciákat. Már előre hangoztatják, hogy törvénytelen lesz a nemzetgyűlés, de meg, vagyok róla győződve, hogy egyik ilyen törvénytelen választójog alapján megválasztott képviselő sem fog mandátumáról lemondani.”

A szociáldemokrata párt rész vesz a választásokon. A szociáldemokrata párt kiáltványában bejelenti, hogy részt fog venni a választásokon. A pártválasztmány elfogadott egy javaslatot, melynek értelmében minden munkás fél napi keresetét áldozza a választási költségek céljaira.

KÜLPOLITIKA.

Készülnek a bolsevikiek. — Adóemelés Jugoszláviában. — Ausztria kölcsönt kap. — A rajnamenti amerikai csapatok hazaszállítása.

Készülnek a bolsevikiek. Az orosz szovjet lázasan hozzálatott a vörös hadsereg újjászervezéséhez. Az egész hadsereget rövid időn belül harci készenlétebe helyezik, hogy megkezdhesék a tavasz folyamán a támadásokat. A legfőbb irányítás Trockij kezében van.

Adóemelés Jugoszláviában. A szerb nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága most tárgyalta a pénzügyminiszter azon javaslatát, mely az összes Jugoszláviában levő adók száz százalékos fölemelését tervezi.

Ausztria kölcsönt kap. Ausztria Amerikából újabb 50 millió dollárnyi hitelt kap, s a már kapott 50 millió dollár visszafizetésének határidejét 26 évvel meghosszabbította. E hírre az osztrák korona a zürichi tőzsdén emelkedett.

A rajnamenti amerikai csapatok hazaszállítása. Az Egyesült Államok hadügyi államtitkára elrendelte, hogy a Rajna mentén tartózkodó amerikai csapatokat július hó 1-ig szállítsák haza.

A genovai konferencia előkészületei. A genovai konferenciára nagyban folynak az előkészületek. A különböző államok részéről mintegy ezer delegátus fog részt venni a konferencián, maga Anglia és Olaszország 110—110 kiküldöttel képviselteti magát. Magyarország delegáltjai csak heten lesznek, ennél a számnál csak Ausztria küld kevesebbet, amennyiben csak hat kiküldöttje vesz részt a konferencián.

A pápa nem hagyja el a Vatikánt. A Corriere d'Italia megcáfolja azt a hírt, hogy a pápa az eucharisztikus kongresszus alkalmával tartandó körmeneten részt vesz és ez alkalommal a Péter-téren is megjelenik. A pápa a körmenetet csupán a Vatikánból fogja végignézni és lakosztályából szentatyai áldását osztani.

A cseh—délsláv szerződés megújítása. A kis-entente minisztereinek a genovai konferencia után újból tárgyalni fognak, hogy meghosszabbítsák azt a szerződést, melyet a csehek és délslávok 1920-ban kötöttek egymással. A tanácskozás színhelye Belgrád, majd Prága lesz.

A nyugatmagyarországi választások. A tartományi kormánybizottság elhatározta, hogy a nemzetgyűlési és tartománygyűlési választásokat a községi választások előtt rendezik. A választást május 21-ére tűzték ki. A tartományt négy választókerületre osztják fel: Kismarton, Nagymarton, Felsőőr és Nemetújvár szekhellyel.

Hetenként.

Válasszunk.

Most hordjuk be a hivatalba a minősítő jegyzékeket arra nevezve, hogy kik fognak választani júniusban. Most jelentkeznek a képviselőjelöltek, részint akik csak önként előállnak, részint akiket a bizottságok, pártok, kormányok is felleptetnek. Most van szó arról a bizottságokban, a gyűlekezeteiben, de a társadalmi társaságokban is hogy melyik jelölt milyen ember, hogy milyen az erkölce? mennyi a tudománya és mi az elve?

Szóba jönnek a közelebbi és távolabbi jelöltek. Nagykanizsa? Nem is szükséges gúnyból mondani s irigykedni sem kell: de megtörténhetik, hogy Nagykanizsa még jobban növekedni fog. Megkaphatja a pénzügyigazgatóságot; lehet törvényhatósági város; lehet székesvárosa a megyének, mindez esetekben Zalaegerszegnek a letörésével. Lehet külön kis megyének a székhelye. Mind ez a haladás jó! De szomszédjának, Zalaegerszegnek, a maradványa rossz.

Nagykanizsa pénzügyminisztert választ képviselőjének.

Zalaegerszeg? Azt nem mondja senki, hogy törtessünk, hizelegjünk s rút, önző politikát folytassunk — mondja a társalgó. Mert mindenik képviselőnek egyenlő joga van a nagy Házban és egyenlő kötelessége van a kerületével szemben. És nem is illik, hogy a kormányon levő képviselő nagyobb előnyöket biztosítson az ő választóinak, mint amit tehet egy nem kormányon levő egyszerűbb képviselő az ő választóival szemben.

Igy áll a dolog erkölcsileg. De hogy áll a dolog a valóságban?

A valóságban úgy áll a dolog, hogy Zalaegerszeg és vidéke, és környéke, és a Göcsej, és jóformán egész Zala az ilyen háta mögött van. Elmaradt a világtól, elhagyatott az emberekől és ki van zárva a kultúrából.

Göcsejben még most is vannak középkori emberek és asszonyok, akik nem tudnak sem írni, sem olvasni; Göcsejben még most is 100—150 gyermek szorong egy-egy iskolai tanteremben, mint a hering; onnan ugyan sok tudományt nem hozhat ki egyik sem; az egészséget bizonyosan szereshet mindenik; Göcsejben még most is feneketlen sáros utak vannak és Göcsejből Budapestre, az ország fővá-

rosába utazni, még a vasút áldása mellett is, annyi, mint a világ végére utazni. Kell menni gyalog, lóháton, biciklín, automobilon, szekéren — bivaloktól vontatva — majd vasúton s közben Tapolczán vagy Czellben meg kell hálalni, vagy félnapokig kell várni s a vendéglőkben fizetni, amíg végre Péstre juthat az ember. Mert a magyar vasutak úgy vannak rendezve, hogy az állami vasut kiszállítja pontosan az utasokat a Déli vasut számára, de a saját számára nem tart mindig kapcsolatot s ezért kell, amint említém, itt-ott vesztegelni. Van nagy állomás, csomópont s szemet vizet vesznek Zalaszentivánon, egy kis faluban. Sokáig állanak s vizet szemet vesznek Zalaszentiván-Kisfuludpusztán is, ahol nincs se város, se falu, se tanya, csak ez az egyetlen egy vasuti ház, ez is csak azért van ekkorácskára építve, hogy a homlokára ráférjen ez a hosszú cím.

No hát efféle apróságokkal nem foglalkoznak a zalai képviselők. Hogy mivel foglalkoznak, tudja manó. De hát a zalai képviselők nem foglalkozhatnak zalai dolgokkal. A zalai képviselők többnyire „előkelő idegenek.” Különösen a zalaegerszegiek vannak elragadtatva a külföldiek iránt. S a váci gyárosnak az öccse, vagy a trostyinai kishirtókosnak és nagybirtokosnak a fia, és az árvamegyei főispánnak a sógora hogyan ismerje a zalai viszonyokat és embereket? s ha ismeri is: ugyan mit törje magát ezeknek az érdekekben?

Igaz, hogy semmit sem tesznek érdekünkben, de nekünk megvan az az orkői diadaluitk, hogy nagy emberek, legalább nagy emberek képviselnek minket. Hogy pedig nagyok, azt már bizonyítani sem kell. Nagyok, mert közülünk valók. Megnöveli őket a mi fantáziánk.

Szégyen ugyan, hogy mi olyan kicsinyek vagyunk, hogy közülünk nem tudnak a magunk számára kellő képviselőket választani, de nyugodjunk bele; lám a békák sem szégyeltek, hogy ők olyan alsórendű állatok, hogy egyikök sem okosabb a másiknál; s így kénytelenek voltak a természetnek egy másik világból kérni maguk számukra királyt, habár csak egy fatuskó is az; később a ragadozó állatok közül kaptak királyt. Ez ugyan elbánt, aztán velők. Megette őket.

De milyen kéjes boldogság volt az nekik, hogy előkelő urnak a vezénylete és vezérlete alatt gebbednek meg!

Hát csak válasszunk vezéreket.

b. gy.

HIREK.

Krónika.

Tél apó fülére húzta prémes sapkáját és visszaballagott odujába. Legifjabb unokája, a Tavasz, pedig lassú tipegés-sel elfoglalja nagyapja örökét. Mosolyától bimbóba szökkenek az ágak és ezer virág dugja ki fejcskáját a napfényre.

A föld keménysége felolvad, hogy kicsirázhasson benne a búza, melyből élünk, hogy viruljon a virág, melyet szeretünk.

Hát a szív, az emberi szív felolvad-e? Hát a lélek, az emberi lélek virul-e, mint a virág, mindenki öröme? Mikor leaz már az emberek szívében Tavasz? Mely elfeledteti a Tél zuzmaráját és mindenkire egyformán mosolyog és mindenkinek egyformán termi illatos virágait? Mikor lesz már a magyar emberek szívében magyar Tavasz, melynek ölelésében egyek leszünk. Dolgozó, egymást szerető, a hazáért élő, a hazáért haló magyarok.

Mikor leszünk már magyarok! H—a.

— A főispán beiktatása. Kolbenschlag Béla főispán beiktatása a f. hó 27-i rendkívüli megyegyűlésen fog megtörténni. A program röviden a következő: Hétfőn délelőtt díszközgyűlés a vármegyeházán, amikor a díszközgyűlést megnyitják, a törvényhatósági bizottsági tagok a főispánhoz mennek, honnan vele a kati. plébánia templomban tartandó ünnepélyes istentiszteletre vonulnak, amelyek befejeztével a törvényhatósági bizottsági tagok a vármegyeháza üléstermébe visszatérnek, majd az új főispánt a díszközgyűlésre küldöttség útján meghívják. Akkor újból megnyitják a díszközgyűlést, az új főispán leteszi hivatali esküjét, utána pedig elmondja székfoglalóját. A díszközgyűlés befejezte után a vármegye tisztikara tiszteleg a főispánnal.

— Kinevezés. Magi Imre győri ítélőtáblai bíró a Kormányzó Úr Ó Főmellósága a zalaegerszegi törvényszékhez tanácselnökké kinevezte.

— Halálozás. Egly József főerdőmérnök 10 éves László nevű fiacskája a múlt héten elhunyt. A mélyen süjtött család iránt általános a részvétel.

— A miniszterelnök Nagykanizsán, Bethlen István gróf miniszterelnök Iharosberénybe utaztában rövid ideig a nagykanizsai állomáson tartózkodott. Ez alkalommal a Zalai Közlöny szerkesztője útján a következőket üzenté Nagykanizsa közönségének: „Azt üzenem Nagykanizsa hazafias közönségének, hogy csak tartson ki egységesen, becsülettel Kállay miniszter mellett. Olyan képviselőt, mint Kállay, Nagykanizsa nem igen fog kapni. Kállay nagyon sokat tehet a városért”.

Farkas Tibor dr. a zalaegerszegi kerület Bethlen-párti képviselőjelöltje 25-én tartja programbeszédét Söjtörön.

— Darányi Ferenc dr., a zalabaksai kerület képviselőjelöltje, ki a kerületet néppárti programmal már egyszer képviselte, Zalabaksán és Csésztregén megtartotta programbeszédét. A jelenlévő gyér hallgatóság folytonos közbeszólással zavarta a „Keresztény kigazda”-jelölt beszédét. A kerület erősen áll Hajós Kálmán dr. egységes párti jelölt mellett.

— A Balatoni Társaság közgyűlése. A Balatoni Társaság évi közgyűlését március hó 30-án tartja Budapesten.

— Kiss József emlékűnnep. A Zalaegerszegi Izraelita Hitközség Tanügyi és Kultur Bizottsága f. hó 28-án, kedden, 20 órai kezdettel az Edison-mozgósínházban Kiss József emlékűnnepet rendez. A válogatott és jól összeállított műsorú est iránt nagy az érdeklődés.

— Adventisták Nagykanizsán. Nagykanizsán egy új vallásfelekezettel több van. A napokban ugyanis leérkezett a városba a pesti adventista gyülekezet lelkésze és titkára, hogy az új vallásnak híveket toborozzanak. Az adventista vallás lényege: a felnőt korban való keresztelés, a bibliának a többi felekezetektől eltérő magyarázata és Krisztus újra való eljövételében való hit. Szerintük Krisztus ezer évig fennálló országot alapít a földön, ezer év után az igazak az Úrhoz költöznek, a gonoszok pedig megsemmisülnek. Nagykanizsán ötven már meg is keresztelkedtek, a tavaszra több keresztelés várható.

— Nem engedélyezett gyűlés. A szociáldemokrata párt nagykanizsai csoportja népgyűlés tartására kért engedélyt. A rendőrség azonban a gyűlés megtartását nem engedélyezte, mivel a párt kérelme nyilvános helyre szól, egy kormányrendelet értelmében pedig egy párt sem tarthat gyűlést nyilvános helyen.

— Friedrich István programbeszède Friedrich István keresztény ellenzéki képviselőjelölt 25-én, szombaton tartja programbeszédét. Kisérteiben több ellenzéki volt képviselő is leérkezik.

— Jön a színtársulat. Fehér Vilmos színtársulata április 15-én kezdi meg előadásait az Arany Bányás szálló nagytermében. Az első előadás műsorán az „Offenbach” operett szerepel. A megnyitó előadást rendszerint jobb darabbal szokták kezdeni, az „Offenbach” azonban nagyon a közepes darabok színvonalán áll. No, de majd meglátjuk.

— A katonatiszti etikett. Egyik zalai klerikális-legitimista lap „A katonatiszti etiketről egy eset” című cikkében felháborító stílusban gúnyolja a katonatiszti becsületet. Tiltakozunk az ellen, hogy a honvédség tisztjeiről ilyen hangon írjanak.

— Sok a földigénylő Nagykanizsán. Nagykanizsán már most többen vannak a földigénylők, mint amennyi föld rendelkezésre áll.

A belügyminiszter betiltotta a középiskolai táncmulatságokat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben utasítja a középiskolák vezetőit, hogy ifjúsági táncmulatságok rendezését a jövőben ne engedélyezzék. Megokolja a miniszter ezt a rendeletet azzal, hogy az ifjúság a háború előtti nyugodalmasabb időkben is csak az érettségi vizsgálatok után rendezett táncmulatságokat és így a mai nehéz időkben ennek a szokásnak megváltoztatása kétszeresen káros.

— Napfogyatkozás. Mint már jeleztük, 28-án, kedden napfogyatkozás lesz. A tünemény fél három órakor kezdődik és háromnegyed öt óráig tart.

— A Zalavármegyei Kiszgazdapárt szakított Drózdvyai. A Zalavármegyei Kiszgazdapárt elnöksége működését — eddigi szervezetében nagyatyádi Szabó István vezetete alatt folytatja és a Rassay-Drózdvy-féle független kiszgazda- és polgári párttal az együtt működést megszakította.

— Mi van a „Göcsej”-ben? Tekintetes Szerkesztő Ur! A „Zalavármegye” f. évi márc. hó 19-iki számában a fenti címmel megemlékeani méltóztatott az általam szerkesztett „Göcsej”-ről. Az cím kérdőmondat, hogy tehát a kérdés felelet nélkül ne maradjon, meg adom rá a választ. A „Göcsej” mutatványszáma jan. hó 29-én megjelent a legutóbbi sajtótörvényben előírt módosítók figyelembevételével. Noha ezen lapnak az engedélye régebről megvolt, kiadója a szerkesztőváltást bejelentette, hogy a lap kibocsátása körül valami mulasztás ne legyen. Azt azonban nem tudta, hogy van valami, a sajtótörvényt módosító újabb rendelet, mely a lapok engedélyezését a miniszterelnökségnek tartja fenn. És egy világraszóló nagy baj volt. Ezért a „Göcsej”-t a hatóság betiltotta s ügyét már hónapok óta visszatartja a hivatalos eljárások súlyosbíttában. Nem kutatom, hogy kenyéririgység-e, személyeskedés-e, avagy rosszindulat volt rugója ennek a hajszának, de annyit mégis legyen szabad megjegyezni, hogy egy szépirodalmi, kulturális és politikamentes folyóiratot egy destruktív-revolverlap módjára kezelni talán mégsem való egy kulturállamban. Nézetem szerint, ha kihágás történt is és az folyamatban van is, azért egy puritán és őnzetlen hazafiságot hirdető és szórakoztató folyóiratot megjelenésében megakasztani, nem volt eléggé indokolt. Különbben ezen ügyet bírálja el az elfogulatlan és jóízű közönség. Kiváló tisztelettel vagyok: Salomvár (Göcseji körút) 1922 március 20-án. Hortobágyi Ágost

Villany Sümegen. Sümeg nagyközség megmozdult évszázados fespedéséből. Hosszú huza-vona után végre elérkezett oda, hogy kigyulladhatott a villany. A próbavilágítás 19-én volt, meg is hámulta sok sümegi benszülött, ki még nem lépte keresztül a község határát. Hja, haladunk.

Készül az Országos Címtár. A közel jövőben Snioling Béla dr. nyug. budapesti rendőrkapitány szerkesztésében egy hézagpótló mű fog megjelenni, az Országos Címtár. E kötet Magyarország, Ausztria, Csehország, Németország és Románia összes iparosainak, kereskedőinek, a különböző vállalatoknak és üzemeknek adatait tartalmazza. Aki a Címtárba felvételt magát, a könyvet díjtalanul fogja megkapni. Felhívjuk iparosaink és kereskedőink figyelmét az Országos Címtárra.

— Elfogták a jugoszlávok. Szunyogh Lajos resinaki lakos Jugoszláviába ment át bevásárolni. Visszajövet elszedték tőle hatezer koronáját és a magával hozott ruhát. Ráadásul pedig még be is csukták tizenhét esztendőre a felszabadítókat!

— Méncsikók vásárlása. A földmiv. miniszterium köztenyésztés céljaira 1 és 2 éves méncsikókat vásárol. A tenyésztők saját nevelésű csikóikat apai, anyai leszármazású, nagvságuk, koruk megjelölésével március 30-ig a földm. ministeriumnál bejelenthetik. A kérvényre 5 K bélyeg ragasztandó.

— Az állampolgárság kérése. A trianoni békeszerződés értelmében mindazon magyar állampolgárok, kiknek illetőségi községük oly területen fekszik, mely a békeszerződés alapján más államhoz került, tekintet nélkül ezidő szerinti lakóhelyükre, 1922. évi július 26-ik napján minden intézkedés nélkül annak az államnak vannak állampolgárává, mely állam fennhatósága alá illetőségű. Ennélfogva a magyar állampolgárságot megtartani akaróknak július 26-ig nyilatkozniuk kell az állampolgárság megtartásáról. E nyilatkozatot a lakóhely illetékes elsőfoku hatóságánál, vagy egyenesen a belügyminiszternél lehet megtenni.

— A világ legnagyobb pályaudvarának megnyitása Londonból jelentik: György király távollétében, aki spanyolbetegségben szenved, a királyné nyitotta meg ma ünnepi keretekben a londoni új Waterloo pályaudvart. A pályaudvar a londoni és délnyugati vasut végállomása, melynek rekonstruálásán több mint 20 évig dolgoztak, még pedig anélkül, hogy a forgalmat félbeszakították volna. A Waterloo pályaudvar jelenleg a világ legnagyobb pályaudvara, huszonkét, csaknem 300 méter hosszú peronnal. A pályaudvar valóságos csudája az a jelző-órház, amelyből naponta 25.000 különböző váltóállítást igazítanak el.

Sherlock Holmes nyomoz:

annyl már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; rugókony járásu, elegáns külsejű, takarékos ember lehetett, aki cipőjét kimélte: milderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Berson” gummisarkot viselt

BERSON

— Betiltották a divatos táncokat Pécselt. A vansztep és a shimmy néven ismeretes erkölcsstelen táncokat Pécselt is betiltották. Hódmezővásárhely, Cegléd, Pécs... Mikor jön sorra Zalaegerszeg?

— A felemelt vasúti díjszabás f. hó 20-án életbelépett. A személy-díjszabás 100, a podgyász 200, az expresszárú szállítása 300, a gyors- és teherárúszállítás pedig általánosságban 100 százalékkal emelkedett úgy a MÁV, mint a Déli Vasút vonalain.

— Fővenyezni kell a gyalogjárókat. A polgármester a közrendészeti szabályrendelet alapján felhívja mindazon háztulajdonosokat, kiknek háza előtt a gyalogjáró nem szilárd anyaggal (aszfalt, téglá, kő) van burkolva, hogy a gyalogjárókat f. évi április hó 15-ig kifogástalan minőségű kavicssal vagy fővennyel fődjék be, mert ellenkező esetben végrehajtási uton fogja őket rászoritani ebbeli köteleességük teljesítésére. Természetesen mindez nem Zalaegerszegen, hanem Szombathelyen történt.

— Mekkora területet veszített Zalavármegye? Zalavármegye régi területe 5121 négyzetkilométer volt. A jugoszláv megszállás folytán régi területéből 1100 négyzetkilométert veszített el, százalékban számítva 21 százalékot. A mostani terület 4021 négyzetkilométer.

— Vasárnapi munkaszünet a borbélyoknál. A kereskedelemiügyi miniszter rendelete értelmében a borbélyok felkértek a közönséget, hogy boro.válkozását szombat este fél kilenc óráig végeztessék el, mivel a vasárnapi kiszolgálás úgy az üzletben, mint üzleten kívül tilos.

— Adományok. A Zalaegerszegi Takarékpénztár R. T. az elaggott iparosok javára 500 kor., N. N. 50 kor., N. Sz. Gy. 70 koronát adományoztak.

— A Csány-szoborbizottságtól a város közönsége számára rendezett márc. 15-i emlékünnepeyen önkéntes adakozásokból begyűlt összesen 2475 korona. Falragaszokra s egyebekre elkelt 300 korona. S így a Csány-szoboralapra jutott 2175 korona. Borbély György, Dobos József, Móra János, Dr. Thassy Gábor. — Zalavármegye iskoláiban a márc. 15-i emléknapon a lelkes igazgató-tanítók szintén gyűjtöttek a szoboralapra, amint a beérkező adományok bizonyítják. Ezekről szintén számot adunk a következő alkalmakkal.

— Ejnye, ejnye! Szmeccsányi György, a zalaegerszegi választókerület volt — és hála Isten, nem lesz — nemzetgyűlési képviselője búcsút mondott kerületének. A búcsúszót ugyan nem ő kezdte meg, hanem felébredt választói, de végeredményben mégis csak ő búcsúzott. Az országos nevű férfiú, -a jeles hazafi, a Dunántúl vagyonának a megmentője, az elveihez páratlan hűséggel ragaszkodó, nagy-nagy politikus, stb. stb. nem kellett a zalaegerszegi kerületnek. Hát nem borzasztó ez! Hát nem érdemi meg ez a kerület, hogy eltöröljék a föld színéről! Ily sok jeles tulajdonsággal agyonrakott férfiú, aki ugyan két év alatt mást nem csinált, csak azt kiabálta, hogy éljen a király, nem kell többé. Még azt se vették tekintetbe, hogy mulatni legalább jól tudott. Pírulhat az arcotok, tisztelt választók, mert nektek mindig jobb kell, „mint aki van”. Méltaitanok vagytok mindenkire, aki jó hazafi, talpig és ponhárig férfi. Hosszú, két éven keresztül képviselt benneteket a fentebbi jeles tulajdonságokkal felruházott férfiú és ez a két év elég volt ahhoz, hogy többé ne kelljen!

Nem hintetek hamut a fejetekre, nem veritek búnbánóan melleteket?

Ejnye, ejnye!

Kellemellen Kázmér.

— Gyorsvonatok a Déli Vasúton. A Déli Vasút vonalán eddig közlekedett express vonatok a jövőben, mint közönséges gyorsvonatok I., II. és III. oszt. kocsikkal közlekednek. A két első kocsiosztályban ezután is lehet helyeket biztosítani, azonban ez nem feltétlenül szükséges, mivel egy számozatlan I. és II. osztályu kocsis is fog közlekedni, azonban e kocsiban az ülőhelyet nem biztosítják. A III. kocsiosztályban ülőhelyet nem jegyeznek elő és nem biztosítanak. A közúti tisztviselők és ezek családtagjainak fényképes igazolványai alapján a gyorsvonatoknál a biztosított kedvezmény igényelhető. Májustól kezdve valószínűleg naponként fog közlekedni a Balaton gyorsvonat, egyenlőre azonban csak hetenként háromszor.

— Szerkesztő-változás. A Keszthelyi Ujság szerkesztője, Zsedényi Aladár megvált állásától. Utódja ideiglenesen Imrik János dr.

— Pót-lövizsgálat. Vasárnap, 26-án, a Fehérképi-korcsma előtt tartják meg a tavaszi pót-lövizsgálatot reggel 8 órai kezdettel.

— Friedrich-asztal. Nem hallottál és nem olvastál még, ó nyájas olvasó, a Friedrich-asztalról. Csudálat, pedig már az összes külföldi újságok külön kiadásban közlik ezt az óriási jelentőségű eseményt. És ez a Friedrich-asztal itt van, Zalaegerszegen, az egyik vendéglőben. Délben és este ott ül mellette nagy búsan egy-két ember, még a könnyeik is folynak a meghatottságtól, hogy ők Friedrich-asztalnál ülhetnek. Hát nem jellemző példa ez arra, hogy mily örömmel és lelkesedéssel fogadta a közönség, így te is nyájas olvasó, Friedrich jelölését?

— Megszűnt a száj- és körömfájás. Városunkban a száj- és körömfájás megszűnt s így hasított körmű állatok felhajtása szabad.

— A közönség köréből. (E rovatunkban minden jogos panasznak helyet adunk.) Hogy Zalaegerszeg a maradi városok közül való, azt mindannyian tudjuk. A mai viszonyok mellett ugyan sok terv nem valósítható meg, azonban a legelemibb követelmények teljesítését joggal elvárhatjuk a várostól. Panaszodik a közönség, hogy a Baross-ligetben nincs villanylámpa és az állomástól jövők egymásba ütköznek. A Baross-liget két végén lévő lámpa ugyanis nem világítja be az egész területet. Nem lehetne még egy lámpát felszerelni, hogy az utazóknak ne kelljen botorkálniuk?

— Beküldetett. Egy idő óta sokat foglalkozik egyik zalamegyei újság — a választással kapcsolatban — a zalaegerszegi iparossággal. Sajnos, hogy ezzel nem a gazdasági boldogulásán fáradozik a zalaegerszegi iparosságnak. Nekünk, valódi iparosoknak igazán közömbös, hogy valaki egy küldöttségben részt vesz-e vagy sem. Tegye, amit akar, de az iparosság nevében ne szerepeljen az, akit szakmabeli társai sem tekintenek már iparosnak, hanem kereskedőnek. Az iparosság munkát és kenyeret akar, s aki őt ehhez segíteni nem tudja, inkább ne is foglalkozzon vele: különösen pedig akkor nem, ha a munkát akar verni. Tessék csak ránk bizni: minden iparos tudni fogja, hogy az urnánál mire adja szavazatát.

Egy iparos.

Olvasóinkhoz!

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik a mutatószámot nem küldötték vissza, az előfizetési díjat szíveskedjenek befizetni.

A „Zalavármegye” kiadóhivatala.

Magyar vagy?

Emlékezz Világosra és az aradi 13-ra!

IRODALOM és MŰVÉSZET

Heltai Jenő: Mese az ördögről. (Singer és Wolfner kiadása, Budapest, 1922.) Heltai Jenő új kötete nagy eseménye az irodalomnak. Novelláiban megismerhetjük magunkat, a ma emberét. A finom humorral átszőtt elbeszélésekből kikandikál a mindenbe belefáradt, mindent megünnöző magyar ember közönyössége. Egy hét alatt még az ördögöt is megünnözték, pedig érkezésekor istenként imádták és csodálták.

Ugvancsak Singer és Wolfner kiadásában jelent meg egy vidám detektív regény: *Cinege II.* Egy báró végtelen sok kalandon esik át, mivel összetévesztésig hasonlít Cinegéhez, a szélhámoshoz. A kedves humorral megírt két könyv kapható a Kakas-nyomdában.

FILMSZÍNHÁZ.

Farsangi mámor. A budapesti Corvin-filmgyár hatalmas munkáját, a Farsangi mámort, az elmúlt héten mutatta be a helybeli Edison mozgószínház. A darab rendezője valósággal remekelt, különösen az előjáték és az első felvonás oly művészi rendezésről tanuskodik, hogy dicsőre válhatna ez a film bármely idegen nagy filmgyárnak. Örömmel látjuk, hogy a műsoron gyakran szerepelnek magyar darabok.

Azt akarod, hogy a nagy Mátyás budai palotájában idegen szó, idegen név, idegen erkölcs, idegen szokás lakozzék?!

MŰVELŐDÉS.

Falvak iskola nélkül. Kaptuk a következő sorokat: Tekintetes Szerkesztőség! Hogy alátámasszuk Marton Boldizsár úr cikkét, (Falvak iskola nélkül. A szerk.) a szomszédban lévő iskola nélküli községek neveit közlöm: Némethalu, Rózaasszeg, Ormándlak, Kislegyel, Győrjiszeg, Gomboszeg, Iborfia, Csertalagos, Ortaháza, Zebecke, Goszlola, Mumor. Tizenkét község csak egy járásban.

Megmondottam én boldog emlékü Ruzsicska tanfelügyelő úr életében, hogy százsorita okosabb dolog lett volna Göcsejben iskolákat építtetni, ezen szinmagyar vidéken, mint Muraközben. Hagytuk volna meg magyar érzelmű horvátjainkat horvátnak és emeltük volna a kultúrát szinmagyar vidéken. Épp úgy kar volt Fiuméra is sok-sok milliót költeni, amely sohasem lett és sohasem lesz magyar.

Ha a kultuszminiszter tömegkultúrát akar teremteni, kezdje meg Göcsejben az iskolák felállítását és megfelelő tanerőkkel való ellátását, mert hódítani csakis műveltséggel és szeretettel lehet, de soha gyűlölettel és rosszindulattal.

Van egy rendelet, mely szerint összeírják azokat a cselédlakásokat, melyekben több család lakik együtt. Az 1907. évi XIX. törvénycikk kötelezte ugyan a tulajdonosokat, hogy tíz éven belül minden egyes cselédnek külön szobája, kamarája legyen, de közbejött a háború és félben maradt. Most úgy látszik a kimutatásokban nem szerepelnek közös szobák s ezért ha komoly munkát akar a kormány, kérje az orvosoktól a kimutatást.

A munkáslakások kérdése is nagyon a körünkre ég már, itt az utolsó óra, hogy a gazdatársadalom, mely egyedüli, ki építtetni tud a mostani időben, megmozduljon és adjon emberséges lakást a cselédjének. Tisztelettel egy orvos.

CSERKÉSZET.

A cserkészzet működésének akadályai.

A magyar embernek ősi, faji tulajdonsága a szalmaláng-lelkesség. Ami új, ami rendkívüli, megnyeri tetszését és első lelkesedésében mintha nem ismerne akadályt az új tervek, törekvések megvalósításában. Azután megün mindent és fássult, nemtörődöm lesz, mint azelőtt.

Ha nem akarjuk szépíteni a dolgot, a cserkészletnél ugyanezt a jelenséget látjuk. A megalkulásnál oly nagy volt az érdeklődés, hogy joggal remélhettük a cserkészmozgalom teljes diadalát.

És most mit látunk?

A cserkészletben is nagyon magyarok vagyunk. Az alig két éves cserkészlet, ha nem is fejlődött vissza, de előre nem haladt. Több okot is találunk ugyan melegséggel, de jó részt magunk is hibásak vagyunk.

Az állam eddig a cserkészletet nem támogatta. A mozgalom vezetői nagyrészt tanárok, kik amugy is nagyon elfoglaltak s nem szentelhetek a cserkészletnek annyi időt, amennyit az megérdemelt és megkövetelt volna. Vezető hiányában pedig kellő eredmény nem érhető el. Nagy hiány volt és most is az, hogy a csapatok s különösen a megyei főtítkárságok élén nagyon elfoglalt vezetők állanak, pedig különösen a főtítkárságok vezetőinek első sorban és csak cserkészvezetőknek kellene lenniük. Hisz oly nagy a munkakör, hogy nem egy, de két ember egész idejét leköti. Ha az illetékes miniszterium felmentené a tanítás alól a vezetőket, ez a nehéznek látszó kérdés nagyon könnyen megoldódna.

Gátolja a cserkészlet eredményes fejlődését a pénz hiánya. A legszükségesebb dolgokat (sebkötöző csomagok, mentőkészülékek stb) nem tudták beszerezni. És itt mindannyian hibásak vagyunk. Az állam nem ad, mert nem adhat, a társadalomnak lett volna — és lesz — a feladata diadalra juttatni a cserkészmozgalmat.

Az a tény pedig, hogy egyes csapatok vezető nélkül állnak, nagyon szomorú. Tudjuk, hogy a mostani körülmények között a kenyér megkeresése köti le az emberek idejét, de a kötelességekről sem szabad megfeldkezni. Azokról a kötelességekről, melyeket nem ír elő törvény, de megkövetel magyarságunk. A nagy, a csorbított Magyarországnak megépítésének elősegítése; új, erővel teljes nemzedék nevelése és tömörítése, mindannyiunk érdeke és kötelessége.

Huhn Gyula.

„Csunka Magyarország nem ország, Egész Magyarország meenyország.”

SPORT.

A MOVE ZSE Vivő Szakosztálya. A Zalaegerszegi Sport Egylet keretében vivő szakosztály alakult, melynek elnöke Udvardy Jenő dr., ügyvezető elnöke pedig Relacher Ernő százados lett. A szakosztály rendezte vivőórákon (hétfőn és pénteken) minden tag köteles résztvenni, a hét többi napján pedig délután 2 órától 4 óráig gyakorolhatnak a sportpályán. Terve vette a szakosztály az ősz folyamán vármegyei vivőverseny rendezését, melyen a tanítványok is részt fognak venni.

Tennis-egyesület. Nagy érdeklődés mellett alakult meg a Tennis-egyesület. A megalakulás időszorúvé tette a pályák kérdését s a terv szerint a jövő hóban legalább az egyik pályát felépítik s ha az anyagiak megengednek, a második pálya is hamarosan felépül.

Labdarugó mérkőzés. A MOVE Zalaegerszegi Sport Egylet 25-én, szombaton, a türjei MOVE Sport Egylettel barátságos mérkőzést játszik Türjén.

A Nagykiszai Torna Egylet közgyűlése. A Nagykiszai Torna Egylet az elmúlt héten tartotta ötvenhetedik rendes évi közgyűlését. Az 1860-ban alakult Torna Egylet különösen a birkózásban és a vívásban mutatott fel szép eredményeket. E tekintetben a vidéki sport egyletek között vezérszerepet játszik.

GAZDASÁG.

A Kápolnahegy kisüstje. A birtokosság sokat hangoztatott sérelme, a kisüstök ügye még mindig elintézetlen. A jelenleg fennálló rendelkezésekbe a birtokosság megnyugodni nem tud, mert érdekeit nem méltányolták. Mihiók mennek veszendőbe, nemcsak a szőlőbirtokosok, hanem az állam milliói is, mert a törkölyt, mivel a kifőzés nem fizeti ki magát, kiöntik.

Egymást érik a panaszok, amin nem is csodálkozhatunk, mert bizony sok méltánytalanság történik.

Fel kell hívunk az illetékesek figyelmét a Zalaegerszegi Kápolnai Hegyterő szőlőbirtokosainak a sérelmére. Ugyanis a kápolnahegyiek szeszfőző felállítására kértek engedélyt, s kérésüket, most már másodizben, nem teljesítették. Az elutasító végzés indoklásában felhozott érvek azonban sorról sorra megcáfolhatók.

Ugyanis a kápolnahegyi szőlők a zalaegerszegi középponti és a községi szeszfőzőkhöz nem olyan közel vannak, mint az indoklás megemlíti, másodszorban pedig a főzőkészülék nem kicsiny tartalmu, mert a már engedélyezett jánkahegyi szeszfőző készüléke csak 5 literrel nagyobb, mint a kápolnahegyi.

Hozzáfüzi meg a végzés azon megjegyzést, hogy a folyamodóknak módjukban áll szeszfőzési anyagjukat a jánkahegyi főzőben kifőzetni, ha nem hajlandók azokat a középponti szeszfőzőnek átengedni.

Ez az indoklás sem állhatja meg a helyét, amennyiben oly távol van Kápolnahegy nevezett szeszfőzőhöz, hogy lehetetlen a mai körülmények között az anyagok odaszállítása.

Egy fuvar ötszáz korona, főzési engedély óránként 37 korona, 24 órára tehát 888 korona. Két munkás napidija 160 korona és ételmezés, szükséges még egy fél köbméter tűzifa a főzéshez.

Ennyi 24 órára a kiadás. Ha a nyert szeszmennyiséget nézzük, beláthatjuk, hogy lehetetlen oly távolra elszállítani a szeszfőzési anyagokat, hisz ráfizetne a főző.

És a birtokosság kiönti a törkölyt, mert nem tudja fölhasználni, és a törkölyei milliókat önt ki. Nemcsak a saját, hanem az állam millióit is. Pedig most minden garasra szükségünk van.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A január havi szesz kivétel. A magyar szesz-kartel január hóban 7420 hektoliter szeszt szállított ki külföldre.

A borpiac. A borpiacra a helyzet nem változott. Ausztria a már beszállításra engedélyezett bormennyiséget csökkenteni szándékozik. Csehországba folyik a kivétel, azonban csak kisebb mértékben. A gazdák tartózkodóan viselkednek, a kedvezőbb áralakulás reményében boraiktól nem szívesen válnak meg.

Uj gazdasági vasut. Az Agrárbank Baja-Kalocsa között egy mástélszáz kilométeres gazdasági vasut építését tervezi.

A Jegyintézet tartozása. A Jegyintézet összes tartozása 31-25 millárd. A forgalomban lévő államjegyek mennyisége 26-9 millió.

Nem szaporítják a bankjegyeket. Popovits Sándor, a Jegyintézet igazgatója kijelentette, hogy a bankjegyek szaporításáról szóló hírek alaptalanok.

Lengyelország adóssága. Lengyelország külföldi adóssága 800 millió lengyel marka. Ebből az adósságból egy-egy lakósra 51 aranyfrank esik, ez az összeg magyar pénzben több, mint 7000 korona.

Az ezer koronán aluli kényszerkölcsön beváltási határideje folyó évi április 15.

A postapénzt nem cserélik be. Utóbbi időben az a hír terjedt el, hogy a postapénzt is kicserélik. Ily formában a hír nem felel meg a valóságnak.

Budapest, 1922 március 25.

Zürichben:

	Március 18.	Március 25.
a magyar korona	0.63	0.56
az osztrák korona	0.7 1/2	0.8
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.7 1/2	—

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Március 18.		Március 25.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	2850	—	3375	—
Font	3000	—	3650	—
Dollár	796	—	916	—
Francia frank	63	—	45	—
Lengyel marka	—	19	—	17
Márka	2	92	2	85
Lira	39	75	45	—
Leu	5	95	6	40
Cseh korona	13	65	15	40
Dinár	9	30	10	70
Svájci frank	154	—	160	—
Osztrák kor.	—	10	—	12 1/2

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1580
London	—	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	17000
Berlin	280	Bécs	1225
Milano	47	Zágráb	270
Páris	6600		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3300	Ezüst forint	127
Ezüst korona	48 1/2	Ezüst 5 K-ás	240

Terményjelentés.

	Március 18.	Március 25.
Búza	2850	2750
Rozs	2000	2110
Árpa	2000	2050
Zab	1950	2100
Tengeri	2200	2450
Köles	2000	—
Repece	—	—
Korpa	1450	1400

Piaci árak.

	Március 18.	Március 25.
Zalaegerszeg, 1922 március 25.	korona	korona
Marhahús	56	64
Borjuhús	76	76
Sertéshús	76	76
Tojás	6	6
Tej	13	13
Sertézsír	170	170
Burgonya kg.	10	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	100	100

Szerkesztői üzenetek.

Sz. F. Zolabaksa Köszönjük, felhasználjuk. További támogatását örömmel vesszük.
Névtelen leveleket nem vesszünk figyelembe.

Két család méh eladó

Neiser-féle kaptárral.
Bővebbet a kiadóban.

Eladó egy jókarban levő
kerékpár
Wlassits Gyula-utca 13. sz.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje.

E R K E Z E S			I N D U L Á S		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Itova
7 04		Zalalövő	3 40		Zalalövő*
7 05		Zalaszentiván	4 15		Sárvár
7 37		Rédics	5 35		Zalaszentiván
8 34		Zalaszentiván	6 30		Celldömök
9 40		Celldömök	7 11		Zalaszentiván
17 09		Zalaszentiván	13 30		Rédics
19 24		Zalaszentiván	15 10		Celldömök
19 15		Zalalövő	15 30		Zalalövő*
19 54		Sárvár	15 45		Zalaszentiván
25 25		Celldömök	17 45		Zalaszentiván

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelőitök és az utlevelek visuma mérsékelt díj mellett megszerezhetik.

TAHY R. UTÓDA KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BARANY” ÉPÜLETBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdalmunkák:

meghívók, falragaszok, üzleti és családi ertesítések, névjegyek stb. izléses, csinos kivitelben.
Irodalmi és zenemű-ajdonságok, művészi képeslapok és képek, levélpapírok (díszdobozok és mappák), **írószerek, írópapírok** legjobb minőségben, legolcsóbb napi árban
A „Zalavármegye” kiadóhivatala

Elsőrendű minőségű

ING- és BLOUS-ZEPHIREK

gyönyörű
választékban
megérkeztek

a SCHÜTZ-áruházba

Kereskedelmi gyakorlattal

női munkaerőt

keresek teljes ellátással, tisztelettel. Német tudás, gyorsírás előny. Würzburger Sándor fűszerkereskedő, Sümeg. 2-2

Eladó! Egy 134 holdas kis birtok a várostól 9 km-re, ebből 90 hold szántó, 25 hold erdő, 15 hold rét és 4 hold gyümölcsös. Megfelelő gazdasági épületekkel együtt, felszerelés vagy felszerelés nélkül azonnal átveendő. — Bővebb felvilágosítás Vörösmarty-u. 26. sz. alatt nyerhető. 2-2

FIGYELMES
KISZOLGÁLAS!

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

**A legizlésebb választék
kül- és belföldi férfiszövet-
ekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.**

SZOLID ÁRAK!

Elpusztulhat minden,
csak a jó beton nem!

Üreges betonok, hódfarkú és hornyolt cement-tetőcserép, mozaik és terrazo-lapok minden színben (bydr. sajton), márványlap, csőműszőlő betoncső, beton kerítésoszlop minden egyéb műkö és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóthgy-utca. Telefon 100.

Csak 1 hónapra

esli egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA költészkönyv-tárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. ZALAEGERSZEG Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg.
Kakas-nyomda. Telefon 131

Előfizetési ár:
Éves ár . . . 240 K
Fél évre . . . 120 K
Negyed évre . . . 60 K
Egyes szám . . . 5 K

Hirdetések
milliméter díjazás és arányt számítottan

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSZEG,
Kisteleki-utca 2. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSZEG,
Széchenyi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadótársaság TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI ESTILAP Főelős szerkesztő: **KORBAI KÁROLY dr.**

Kolbenschlag Béla főispán installációja.

Hétfőn d. e. tíz órakor iktatták be magas hivatalába Zalaegerszegen **Kolbenschlag Bélát**, Zalavármegye ujonnan kinevezett főispánját.

Erőskezű, puritán, talpig férfi kerül személyében Deák Ferenc megyéje elére. Súlyos időkben veszi kezébe a gyéplőt, de nem aggódunk: kiváló jellege, szeretetreméltó egyénisége, ügyes és tapasztalt politikája mindmegannyi garancia arra, hogy teljes mértékben meg fog felelni hivatásának, sziklaszilárdan megállandja helyét csonka hazánk eme végvárában, magyar kulturánk ezen őrhelyén.

Nem tartjuk szükségesnek, hogy Zalavármegye közönsége előtt bővebben ismertessük Kolbenschlag Béla pályafutását, csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy több mint negyedszázados becsületes, szorgalmas, kemény munkában eltöltött életű, izzó hazafiságtól áthevített szívé férfit az új főispánunk, akinek a legteljesebb mértékben előlegezhetjük legodaadóbb bizalmunkat. És e mai ünnepnapon, amikor élete delelőjén átnyújthatjuk legteljesebb elismerésünk babérjait, az Isten áldását kérjük további munkásságához.

Az ünnepélyes installáció eseményének részleteit a következőkben ismertetjük:

Mar korán reggel elénk élet uralkodott a vármegyeház tájékán, a megye minden részéről sereglettek a notabilitások, megyebizottsági tagok és egyszerű paraszti emberek egyaránt.

Az előkeio közönség sorában többek között — a következő zalavármegyei notabilitásokat láttuk ott:

Balás Béla, gróf Batthyány Pál, Bárczay András, Berkes Ottó, Benedek Rezső, Bosnyák András, Bosnyák Géza, Botka András, Boschán Gyula, Bubins Tivadár, Buchberger József, Bruck Alajos, Csajághy István, Csak Károly, Csertan Ferenc, Czikó János, Czinder István, Czobor Mátyás, Dervarics Akos, Deutsch Bence, Eperjessy Gábor, Farkas Kálmán, Farkas Tibor, Farkas Géza, Fürst Béla, Fulöp József, Gáspár Géza, Gyenge Sándor, Halász Miksa, Habacher András, Hertelendy József, Hedry Miklós, Horváth Imre, Hóiváth József, Jádó Károly, Kaksz Agoston, Kiss Péter, Korbai Károly, Klosovszky Ernő, Kozsarovszky István, Kovács Gyula, Kovács Károly, Körffly József Lajos, Kuliffay Kálmán, Kutas Kálmán, Lovas Mihály, Lénárth János, Löwenstein Jakab, Mesterházy János, Marton Boldizsár, Mészáros Géza, Medvegy Pál, Mayerffy György, Ottay László, Omasz János, Pálffy László, Péterffy Jenő, Pásztor Károly, Plichta Béla, Polgár Ferenc, Reischl Richárd, Sisa Kálmán, Schlemmer Károly, Skoday Aurél, Still Ernő, Sipos József, Szalay László, Steffais Aladár, Szentmiklóssy Dezső, Sperlagh Géza, Skublics Odón, Szakács Gyula, Szirmai Miksa, Tóth Géza, Turi Béla, Tamaska István, Tarányi Ferenc, Thassy Gábor, Vidóczy Pál, Vörös György, Vízkelety Árpád, Vízkelety Ferenc, Udvardy Jenő, Zarubay Andor.

Pontban tíz órakor Bódy Zoltán, az alispáni rendökkel megbízott főjegyző nemzeti imánkkal megnyitotta a diszközgyűlést. Bejelentette, hogy a diszközgyűlés egyetlen tárgya Kolbenschlag Béla főispán beiktatása. Fel szólította a közgyűlés tagjait és a vendégeket hogy vonuljanak

át a róm. kath. plébánia-templomba istentiszteletre. Erre az időre a közgyűlést felfüggesztette.

Veni Sancte.

Az ünneplő közönség ezután Kolbenschlag Béla installáló főispánjal az élen gyalogszerrel átvonult a római katolikus plébánia templomba, melynek hajója percek alatt megtelt. A *Veni Sancte* ünnepélyes szentmisét két szerep segédletével az esperesplébános celebrálta. Az istentiszteleten az énekkar a *Miatyánk* és az *Üdvözlely* gyönyörű melódiáit adta elő Németh főkanonok orgonakiséréte mellett.

Veni Sancte után az előkelő közönség ugyancsak gyalog a vármegyeházára vonult vissza, amelynek dísztermében Bódy Zoltán alispánhelyettes nyitotta meg a folytatólagos rendkívüli közgyűlést. Indítványozta, hogy Kolbenschlag Béla főispánért öt tagú küldöttség vonuljon át, akik kérjenek fel a közgyűlésen való megjelenésre. A küldöttség tagjaiul gróf Batthyány Pált, Tarányi Ferencet, Bosnyák Gézát, Malatinszky Ferencet és Steffais Aladárt ajánlotta. A közgyűlés az alispánhelyettes indítványát elfogadta.

Majd keves vártatva megjelent a nagyteremben a kiküldöttek kíséretében Kolbenschlag Béla főispán, akit belépésekor szűnni nem akaró éljenzés és taps fogadott.

Bódy felkérésére Dravall József főjegyző felolvasta Kolbenschlag főispán kinevezési okmányát.

Éskü és székfoglaló.

Az elnököl alispánhelyettes felkérte az ujonnan kinevezett vármegyei főispánt a hivatali eskü letételére. Brandt főjegyző olvasta az eskümentát és Kolbenschlag Béla ércs, kemény hangon mondotta utána az eskü szövegét. Elhangzott az Isten engem így segítjen! Felharsant az éjje és Kolbenschlag főispán templomi eszédben, kissé meghatódottan kezdett hozzá székfoglaló beszédének elmondásához:

— Elmult harminc esztendőnek emlékezete int felém — mondotta Kolbenschlag főispán, — amikor ma Zalavármegye főispáni székét elfoglaltam. Annak a harminc évnek váltakozó eseményekben gazdag emlékezete, amelynek mint a törvényhatóság tisztviselője tanuja, részese voltam. Az elfogadás, a megilletődés vesz rajtam erőt, amikor a törvényhatóság önkormányzati joghatóságához tartozó tisztviselők kötelekéből kilépek és hálás szível köszöntöm a hat lustumon át váltakozó generációknak eltelejtethetlenséget, kedves emléket, akiknek bizalmából és támogatásával pályáimnak a mai nappal záródó szakaszához értem. Amikor a törvényhatósági bizottság egyhangú bizalmából a vármegye alispáni székét elfoglaltam, azt fogadtam meg, hogy alispáni kötelességeim teljesítése közben azt fogom szem előtt tartani, hogy nagyértékű bizalmát örökségképpen magammal vihessem el majd akkor is, ha a Gondviselés rendelése folytán helyemről eltávozzom. Soha el nem muló hálával köszönöm meg a nehéz időkön keresztül tapasztalt odaadó támogatást és bizalmat és azon hittel válok meg eddigi állásomtól, hogy ez a nagyértékű kínés velem marad.

A bizalomnak ez a tudata tette kötelességemé, hogy amikor a kormány Zalavármegye főispáni székének elfoglalására felszólított, nem tértem ki a kiválasztás elől, azon kötelesség-érzettel áthatva, hogy vármegyém boldogulásának szolgálatára lehetek. Tisztán látom a reám váró munka minden nehézségeit. Ha nehéz munkával járó kötelességeket kell vállalnom vármegyém érdekében, elindulok feléjük, hitte

a vármegye bizalmának erejében és vármegyém iránt érzett szeretettel.

E teremben a vármegye nagy fiainak, Zrinyi Miklósnak, Festetics Györgynek, Deák Ferencnek, Csányi Lászlónak képei tekintenek le ránk és mindig ezeknek szellemi is uralkodtak tanácskozásainkon. Fel nem becsülhető nagy erkölcsi értéket látok én a vármegye közönségének ezen kiválóságaiában a jelen korban, a világkatasztrófa romjainak eltakarítása idején, amikor nem elégséges a hétköznapi fogadalom szerinti szeretet az alkotmány és a törvények iránt, hanem amikor oly erőre van szükség, amely önmagából táplálkozik. Ez pedig a hazaszeretet, mely mint legfőbb bátóság kormányozta Zalavármegye közönségét sok nehéz viszontagságai között.

A vármegye tisztikara, valamint a községi és körjegyzők kipróbált hivatali működésének bizalomteljes várakozással nézek eléje; akiket évtizedeken át a kollegiális egybetartozandóság minden életviszonyában, különösen a küzdelmes háború évei, majd a forradalmak rem-napjain keresztül szinte élet-halálharc-számba menő, kitarító munkásságuk közben ismerhettem ki, aki láttam az éjjelt nappallá tevő robotos munkáját tisztviselő társaimnak, aki láttam a falu jegyzőjét vértanu módjára meghalni kötelességeinek teljesítése közben, aki láttam a kötelesség férfait ellenség fogságába esni gyászos megszállásunk napjaiban, aki együtt élttem a vörös rémuralom elől földönfutókká lettekkel a bujdosók menedék helyein, — én tisztában vagyok azzal, hogy ennek a tisztviselői karnak hazafiságában, kitarító munkásságában csalódni nem fogok. Ne támasszon csüggedést a tisztviselőknél a kimért, szűköselet, hiszen a mi elszegényedett nemzetünk erején túli mutatja gondoskodásának tanujelét. A hazáért, a közjóért való munkában megkopott beámerkabát a becsületrend jelvényévé vált ma már, ez hozza vissza újból az elpusztult tekintélyt, amelyet akademikus elméletekkel vagy parancsszóval feltámasztani nem lehet.

Az első feladat, az erkölcsi és szellemi megújulás, a régi erkölcsökhöz való visszatérés és a nemzeti művelődés. Mint a háborgó tengeren hanyatott ható, teng megfogyatkozott és lecsuszott nemzetünk ellenséges érzületű népektől körülveve, de keresve már az irányt, mely ez örvényből kivezeti. A romok eltakarítása után a munkát a nemzet lelkének új életre keltésével kell kezdenünk, hogy az anyagiassz közönyt leveve, ismét fogékony váljon a történelmi Magyarország iránt való hazaszeretetre.

Részletesen fejtegette ezután a főispán az ország siralmas gazdasági helyzetének okait és a súlyos bajok orvoslásának legfőbb előfeltételül a társadalmi erők összetartását, békés, megértő együttműködését jelölte meg. Majd székfoglaló beszédét a következő hatóságos szavakkal fejezte be:

A cél dicső, mert az maga az élet, amely még nemzetünkre vár, az élet, amelyet mindnyájunk szíve visszakíván, amely mint nagy munkánk bére a messze távol kódén keresztül vágyva néz felénk: a régi Magyarország, amely fölé, mint hajnali égpre a kelő nap, régi fényben, régi hatalmában emelkedik dicsőséges szent István királyunk koronája.

Hatalmas tapsvihár fogadta Kolbenschlag Béla lendületes székfoglaló beszédét s utána Bosnyák Géza üdvözölte Zalavármegye közönsége nevében az új főispánt. Kolbenschlag főispán ezután több vármegyei tisztviselőnek tiszteletbeli tennet adományozott, majd fogadta a vármegye hatóságainak és társadalmi testületeinek tisztelgő küldöttségét.

Az installációs ünnepséget az Arany Bányai ünnepében szászterítékes díszlakomá követte. (Kl.)

Farkas Tibor zászlóbontása.

A Bethlen-párti képviselőjelölt Söjtörön, Pusztadericsen és Pusztaszentlászlón. — A vármegyei gazdaközönség zalaegerszegi értekezlete. — Megzavarták a Friedrich-bemutatót.

Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe változatosan gazdag volt helyi jelentőségű politikai eseményekben. Ezen a napon mondotta el programbeszédét Söjtörön, Pusztadericsen és Pusztaszentlászlón doktor **Farkas Tibor** földbirtokos, a zalaegerszegi választókerület Bethlen-párti képviselőjelöltje. Ugyanezen a napon tartotta értekezletét Zalaegerszegen a **Buchberger József, Paslek Lajos és Karlovits József** vezetése alatt álló zala vármegyei keresztény kisgazda, földmives és polgári párt; valamint ezen a napon adott programot Egerszegen **Friedrich István** is, a kevés számú legitimisták jelöltje.

Farkas Tibor útját éljenzés, szivből jött melegség, diadal kísérté végig és a három község apraja-nagyja lelkesen és osztatlanul résztvevő zászlóbontásának ünnepségén.

Számosan, több százan, jelentek meg a kisgazdapárt értekezletén is, kisgazdák, iparosok, földmivesek és egyszerű polgáremlők a vármegye legtávolabbi részeiből és a gyűlés méltóságos ünnepi keretek között, minden zavaró incidens nélkül, a teljes siker jegyében folyt le.

Friedrich István bemutatkozását még a feltűnően gyér hallgatóság sem tudta türelemmel végighallgatni és az Arany Bány ürességtől kongó disztermét nem várt disszonáns hangok, zajos közbekiáltások verték fel, úgy, hogy a *nagy szónok* kénytelen volt félbeszakítani, időelőtt befejezni a megszokott *demagóg*

frázisokkal bőségesen átszótt programbeszédét.

Zalaegerszeg intelligens és öntudatos választóközönségét nem lehet a pózolt nonszalanszal olyan könnyen megszedíteni, amint azt a karlista nagyurak a budapesti Wenckheim-palota elegáns termeiben, az amerikai irasztalok mellett kigondolták. *Itt tisztán lát mindenki* és akit eleddig meg is tévesztett volna a Szombathely felől irányított klerikális karlista befolyás, annak szombaton maga **Friedrich István** és az ő szánalmas zalaegerszegi szárnypróbálgatása kinyitotta a szemét.

Zalaegerszeg már torkig van a **Friedrich-féle** mandátumvadász konjunktura politikusokkal (kjl.)

Részletes tudósításunk a szombati eseményekről a következő:

A söjtöri zászlóbontás.

Szombaton délelőtt 10 órakor mondotta el programbeszédét doktor **Farkas Tibor** a söjtöri választóközönség előtt. A római katolikus templom udvarkertjét már kilenc órakor színláttal megtöltötte a falú ünneplőbe öltözött népe és a férfiak, asszonyok, legények és leányok tarkaruhás csoportja csendes izgalommal várta a népszerű képviselőjelölt zászlóbontásának ünnepélyét. Amikor **Farkas Tibor** a közönség körében kíséretével megjelent, szünni nem akaró taps és éljenzés fogadta.

A tapsvihar elültével **Pajthy Elek** plebánok rövid, hatásos beszédben emlékezett meg a nap jelentőségéről. A község nevében köszönetet mondott **Farkas** doktornak, hogy a Bethlenpárti zászló felavatásának színelőjeül szülőfaluját, Söjtört választotta és felkérte a jelöltet programbeszédének elmondására.

Ezután **Farkas Tibor** lépett az emelvényre és az éljenriadalom újra feldördült.

Farkas Tibor programja.

Két éve múlt annak, hogy itt Söjtörön nyilvánosan kifejtettem, véleményemet — mondotta **Farkas Tibor** — és megjósoltam, hogy a keresztény kurzus le fogja magát járni, mielőtt eredményt tudna elérni. Bátran állok ide Önök elé, mert igazat mondtam, — szomorúan, mert jobban örülnék annak, ha azt mondhatnám, csalódtam, mert azok az emberek, akitől féltettem az országot, jót, üdvöset cselekedtek, rendet teremtettek az országban, gazdagabbá, megelégedetlebbé tették a népet, nem használták fel cégérnek a keresztet, hanem megvalósították a keresztény nézetet, a keresztény igazságosság uralmát. Önök igazat adtak nekem akkor, ebből merítem a reményt arra nézve, hogy talán igazat adnak most is. Háromnegyed éve működött már ez a gyászosemlékű nemzetgyűlés, mikor benyújtottam azt a fizetési javaslatot, melyben Zalavármegye bírálta a nemzetgyűlés medió munkáját és biztosította Magyarországot kormányzóját arról, hogy megnyugvással veszi majd tudomásul azt, ha az ország vezetése a napi és pártpolitikán felül emelkedni tudó hivatott, szakértő egyének kezébe kerül.

Neveket nem említettünk, de mindnyájan tisztában voltunk azzal, hogy az ország nemzeti, erkölcsi és gazdasági feltámadását csak

az mozdítaná elő, ha a kormányalakításra hivatott egyének kormányoznak. Mert a nemzeti feltámadás dicsőséges, de keserves munkájában a vezetés csak azok kezében lehet biztos helyen, akik a *Károlyi-forradalomban nem bílnösek, akiknek a múltja tiszta, akik a magyar fajjal össze vannak forrva* és akiknek van annyi tudása és olyan ítélőképesége, hogy a gazdasági élet súlyos, de Magyarországon évtizedeken keresztül rendszeresen mellőzött problémákat helyesen tudják megoldani akkor, amidőn egész Európa gazdasági élete beteg és beteg elsősorban azért, mert a háború alatt és az azt követő időben a győztes államokban csak úgy, mint a legyőzöttekben, a gazdasági élet irányítása rövidlátó, szájhős politikusok kezébe került.

Bethlen István az egyedül hivatott vezér!

Bethlen István személyével olyan férfiú került a kormány élére, akit nem a forradalmi politika zavaros hullámai emeltek magasra. Nemzeti érzéséhez kétség nem térhet, múltjához szenny nem tapad és rövid idő alatt, a legnehezebb viszonyok között megmutatta azt, hogy tisztán lát, hogy tud higgadtan gondolkodni, vasszorgalommal dolgozni és mer cselekedni.

Igy az, amit annakidején Zalavármegye, Pestvármegye kérték, bekövetkezett. Az események megmutatták, hogy a józan magyar nép tekintet nélkül a vallási és társadalmi különbségekre, megúnta a *frázisokat, az önző egyéni célokat szolgáló pórturcokat*, az életviszonyok változása folytán időszerűtlen pártkereteket és hajlandó támogatni azokat, akik józan, higgadt realpolitikát akarnak csinálni.

Bismark, a német nemzet egyik legnagyobb fia, arra tanította nemzetét: *Mi németek Európa közepén nagyobb összetartásra vagyunk kényszerítve, mint a többi nemzetek. Egységesnek kell lennünk, ha nem akarunk elpusztulni. Nincsen természetes védelmünk, hállal egymásnak támaszkodva kell állnunk, hogy a múlt összes vívmányai részünkre el ne vesszenek.*

Ez az igazság fokozott mérvben áll a csonka Magyarországon lakó magyarságra, mert ennek a csonka országnak igazán nincsen természetes védelmi vonala és nincsen egyetlen jó szomszédja. És mit látunk? A legyőzött nagy német nemzet dolgozik és vár; a sárbatiport *kis magyar nemzet egy része kiabál, henceg, puccsokat csinál, légvárakat épít és egy gyászos népköztársasági, szovjetköztársasági és magyar köztársasági rendszer után a királykérdés fontosságának mesterséges nagyítással keres honfitúi érdemeket.*

Népszavazás döntsön a királykérdésben!

A királykérdésben, annak dacára, hogy ez a kérdés elmérgesedett, lehetségesnek tartok egy olyan megoldást, melyet elfogadhat minden becsületes magyar ember. A legtulzóbb legitimista, a szélsőséges szabadkirályválasztó egyetértenek abban, hogy a *királykérdést a nemzetközi viszonyok figyelembevétel nélkül nem lehet megoldani és a régi Magyarország romjait semmiféle megoldás kedvéért veszélyeztetni nem szabad*. Senki sem tagadja, hogy **Károly király** 1918. november hó 13-án kelt eckartsauai nyilatkozatában kijelentette azt, hogy aláveti magát az ország határozatának és hogy ezen nyilatkozatnak közjogi következményei vannak.

Szerintem addig, míg az ország az eckartsauai nyilatkozatra — minden erőszakos befolyástól menten — a választ meg nem adja, jogi és erkölcsi akadályai vannak, úgy a szabad királyválasztásnak, mint **Károly király** uralkodásának. Közmegnyugvást ebben a kérdésben csak országgyűlési határozat alapján megejtett népszavazástól várhatunk. A nemzetközi viszonyok által biztosított, mindenféle kényszertől menten leadott *igen* vagy *nem* szavazatok többségét aztán tessék mindenkinek elfogadni.

Örök érvényű hiteles emberi törvények nincsenek, de kell, hogy legyenek olyan *erkölcsi* törvények, és ilyen erkölcsi törvény az, hogy *aki önként aláveti magát valaki döntésének, ezt a döntést magára nézve el is ismerje.*

Gazdasági program.

Hosszasan és nagy tetszést kelteve beszélt ezután **Farkas** doktor a napi politika összes időszerű kérdéseiről, rávilágított a földbirtok-reform korszakos jelentőségére, gazdag szak-tudással, érthető, világos nyelven vázolta a legközelebbi jövő gazdasági és pénzügyi kibontakozásának egyedül helyes útjait és megértéssel szólt az adósújtotta földmivelő nép bajairól. Magyarország politikai és gazdasági életének minden részletét felölelő, széles medrű programot adott, majd beszédét a következő keresetlen szavakkal fejezte be:

— Elmondottam programomat. Igérni semmit sem ígérek, de ami tőlem függ és tőlem telik, annak megvalósulását — akár megválasztanak képviselőjünknek, akár nem,

csekély erőmmel minden körülmények között elő fogom segíteni. Gondolkozzanak azokon igen tisztelt barátaim, amiket elmondottam és ha helyesnek találják az én programomat, kövessenek engem.

Viharos éljenezés fogadta Farkas Tibor doktor hatalmas beszédét. A közönség kalaplengetve, kendőlobogtatással üdvözölte képviselőjelöltjét, akit láthatóan meghatott a falusi polgárság szeretetteljes ragaszkodásának spontán megnyilatkozása.

Softics Jenő beszéde.

Majd *Softics Jenő* andráshidai földbirtokos méltalta Farkas Tibornak, az *oxfordi egyetem egykori magántanárának* érdemeit és közgazdasági szaktudását s a választópolgárság jóindulatába ajánlotta a képviselőjelöltet.

Olyan képviselőkre van szüksége az országnak — mondotta —, akik tudnak, akarnak és mernek dolgozni. Elég volt azokból a képviselőkből, akik csak a bajkeveréshez és a *dorbézoldáshoz* értettek. Nekünk olyan ember kell, aki közülünk való, aki ismeri a zalai nép minden baját — keservét, akit mi is mindnyájan ismerünk. Farkas Tibor eszével, tudásával, puritán egyszerűségével, őnzetlen és megvesztegethetetlen hazafiságával *egy fejjel kimagasztik közülünk*. Ilyen követre van szükségünk!

Az éljen újra felharsant és a Himnusz eléneklésével a zászlóbontó ünnepség véget ért.

Pusztadericsen.

Délután három órakor Farkas doktor a pusztadericsi választóközönség előtt mondotta el programbeszédét. A hallgatóközönség az

iskolaépület tágas udvarán helyezkedett el, de sok férfi és asszony az utcáról volt kénytelen végighallgatni Farkas Tibor magvas fejtegetéseit, mert a község teljes számban felvonult választópolgársága az iskolaudvar minden zugát megtöltötte. A figyelemmel hallgatott programot itt is osztatlan tetszéssel fogadták s a nép egyszerű fiai őszinte ragaszkodásuk külső jeleivel halmozták el a köztiszteletben álló képviselőjelöltet.

Farkas Tibor másfélórás beszéde után *Kürffy József Lajos* hírlapíró, kerületi párttitkár szólalt fel, aki igaz megvilágításban mutatta be a pusztadericsi választópolgároknak a kerület legitimista ellenjelöltjének, Friedrich Istvánnak történelmi portréját.

A gyűlést Békffy Béla pusztadericsi földbirtokos szavai zárták be s ezután Farkas doktor és kísérete Pusztaszentlászlóra hajtottak át.

Pusztaszentlászlón.

Pusztaszentlászlón az egybegyűlt — mintegy ezerkétszáz főnyi — választópolgárság nevében *Pörnöczy István* református lelkész kérte fel a Bethlen-párti képviselőjelöltet programbeszédének elmondására.

Farkas Tibor minden részletre kiterjedő alapossgal fejtette ki követendő politikai és közgazdasági irányelveit s megadott programja a szentlászlói közönség körében szintén általános tetszéssel, osztatlan helyesléssel találkozott.

A folytonosan megújuló éljenezés csillapodásával *Softics Jenő* intézett gyűjtőhatású, lelkesítő beszédet a közönséghez s ezzel a politikai ünnepség a Szózat hangjai mellett ért véget. (kjl.)

Kisgazdapárti értekezlet Zalaegerszezen.

Ugyancsak szombaton délelőtt 10 órakor tartotta értekezletét a Zalavármegyei Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári Párt. Az értekezlet színhelyét, a zalaegerszegi vasúti vendéglő nagytermét, már jóval tíz óra előtt színültig megtöltötte a zalaegerszegi, pacsai, zalabaksai, alsólendvai, letenyei és keszthelyi választókerületek kiküldött gazdaközönsége.

Az elnöki széket *Karlovits József* vármegyei elnök foglalta el, aki mellett ott volt a zalai gazdaközönség több illusztris vezetője, így *Buchberger József* és *Mayerffy György* miniszteri tanácsosok, *Páslek Lajos* helybeli elnök, *Durgó Péter*, *Böröndy János*, *Bedő Gyula* és mások. A rendőrhatalóságot *Molnár János* rendőrfelügyelő képviselte. A központ részéről megjelent *Farkas Géza* dr. kerületi párttitkár.

Karlovits elnök lendületes szavakkal üdvözölte a megjelenteket és előadta az értekezlet célját. A gazdaközönség kerületenként ejtse meg a képviselőjelöléseket, hogy olyan férfiak kerüljenek be a jövő parlamentbe, akik igazán fogják képviselni a gazdatársadalom jogos érdekeit.

Buchberger József miniszteri tanácsos kifejtette annak a fontosságát, hogy kisgazdaemberek kerüljenek be többségben a képviselőházba, mert most is azon paszkodnak a gazdák, hogy nem képviselték eléggé érdekeiket és annak az volt az oka, mivel kisebbségben voltak. Most a gazdák kormányra jutottak, reális politikát akarnak, úgy, hogy minden társadalmi osztály megtalálja a maga számítását. Az a fő, hogy megfogadják *nagyatádi Szabó* tanácsát: tömörüljenek és tartsanak ki a régi vezérek, *nagyatádi Szabó* és *Mayer* miniszter zászlaja mellett.

Unneplik Bethlent, Nagyatádi és Mayert.

Karlovits elnök indítványozza, hogy táviratilag üdvözöljék a vezéreket, *nagyatádi Szabót* és

Mayer Jánost. Az elnök szavainak elhangzása után az értekezlet közönsége viharosan tüntetett a két vezér és *Bethlen* miniszterelnök mellett.

Az elnök óva intette a közönséget, hogy ne hallgassanak a demagógokra és tartózkodjanak a szélsőséges elemektől.

Ezekre a szavakra *Briglevits Károly* volt Károlyi-féle kormánybiztos, aki valamiképpen befurakodott a komoly gazdák értekezletére, sietve eltávozott, mert ugylátszik személyében érezte magát megtámadva.

Bejelentette ezután az elnök, hogy tárgyalást folytatott *Kolbenschlag* Béla főispánnal, aki a legnagyobb megértéssel kezeli a kisgazdák ügyét.

Elhatározta az értekezlet *Páslek* Lajos indítványára, hogy a zalaegerszegi választókerület gazdaközönsége április másodikán ugyanezen a helyen jelölőértekezletet tart, amelyen a kerület hetvenhárom községének kiküldöttei meg fognak jelenni. Majd előterjesztette a határozati javaslatot, amely szó szerinti szövegében a következőképpen hangzik:

Határozati javaslat.

A zalavármegyei kisgazdapárti szervezetek egyértelműleg kimondják folyó évi március hó 25-én tartott értekezletükön, hogy Zalavármegye egyes választókerületeiben a keresztény kisgazda, földmives és polgári párt részére csakis oly jelölteket kívánnak és támogatnak:

akik elsősorban a földmives nép érdekeit szolgálják, akik ez alapon igyekeznek az ország rendjét és jólétét a többi társadalmi osztályok jogos igényeinek figyelembevétele mellett felépíteni és mielőbb helyreállítani;

akik a kisgazdapárt eddigi programját úgy, ahogy ezt a kisgazdák régi vezérei, *nagyatádi Szabó*, *Mayer* és a boldogult *Rubinek* Gyula megállapították és amely kisgazdapárthoz *Bethlen*

István miniszterelnök fenntartás nélkül csatlakozott.

Csakis oly jelölteket támogatnak, akik a földbirtokreformot sürgősen, minden változtatás nélkül végrehajtani akarják. Ez alapon akarja a zalamegyei kisgazdapárt az egyes választókerületekben a jelölést megejteni.

Felkéri tehát az értekezlet a keresztény kisgazda, földmives és polgári párt intéző bizottságát, *Nagyatádi* elnököt és *Bethlen* pártvezért, hogy a jelöléseknél a fenti szempontokat figyelembevenni sziveskedjenek.

Egyidejűleg felhívja a kisgazda-értekezleteket, hogy a jelöléseket egy héten belül ejtsék meg és az eredményről *Karlovits* elnököt értesítsék.

A jelen határozati javaslat kiadatik az egyes kerületi szervezeteknek.

Elfogadták a javaslatot.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

Karlovits elnök végezetül összetartásra buzdította a megjelenteket s ezzel a gyűlés lelkes hangulatban véget ért. (fg.)

Az ellenzék zászlóbontása.

Friedrich István programbeszéde. Szmrecsányi elbucszott a kerülettől.

Szombaton, 25-én, tartotta a keresztény ellenzék zászlóbontását Zalaegerszezen. Friedrich István a kerület ellenzéki érzelmi polgárságának képviselő jelöltje kibontotta Zalaegerszezen is a zászlót, hogy diadalra vigye az ellenzéki eszmét. Programot tulajdonképpen nem adott a vezér, megjegyezvén, hogy ő marad a régi. A fáradhatatlan Friedrich nagyon fáradtnak látszott, unottan, vontatottan beszélt; látszott rajta, hogy nem ilyen fogadtatásra volt elkészülve. Semmi újat, semmi rendkívülit nem mondott, a megszokott frázisokat, vékony érveléseket már ezerszer hallottuk. Ellenben egy vicclap bő anyagot szerezhetett volna ez alkalommal. Maga a gyűlés jó hangulatban kezdődött, azonban a végén már egymásnak adták a távozók a kilincset. Friedrich észre is vette ezt és hirtelenül befejezte beszédét.

Szmrecsányi György búcsúbeszédét általános csend fogadta, ép úgy, mint Friedrich beszéde utáni felszólalását, amidőn is a Zalavármegye ellen kelt ki, rosszaságát fejezvén ki a lap irányába felett. Az alig egy óra hosszát tartó gyűlés végén a helyi pártszervezet vezetőségét választották meg egyhangúan, az előterjesztett és felolvasott javaslat alapján.

Friedrich, a vezér, nem nagyon lehetett megelégedve a zalaegerszegi kerület bemutatkozásával. Az esti órák azonban annál jobban sikerültek, a hajnali órák nemkülönben. De ez már nem tartozik szorosan a programbeszédhez.

A gyűlés lefolyása.

Pont 11 órakor belép Friedrich István és kísérete az oldalajtó előtti emelvényre. Pehm József zalaegerszegi esperes-plebános megnyitó beszédében Friedrich fellépését a tavasz ébredéséhez hasonlítja, majd a Drózd-Rassay csoport működését ítéli el. Pehm esperes beszédében a többek között a következőket mondotta: „Én úgy ismerem a zalai népet, hogy tiszta búzát vet, de a vetés előtt ki kell válogatni a konkolyt. . . Friedrich István fogja a zászlót tartani, ezt a kezét láttuk már 3 évvel ezelőtt is!” Majd Friedrich érdemeit méltatja és a különböző társadalmi osztályokat csatlakozásra szólítja fel.

Szmrecsányi bucsuja.

Szmrecsányi György, a kerület volt nemzetgyűlési képviselője állott fel ezután szólásra. Örökké hálás lesz ennek a kerületnek, hogy a

kommún után egységbe állt Friedrich lobogója alatt. Beismeri, hogy neki is vannak hibái s ha bármit is tett, a választók és az ügy iránti szeretetből tette, még ha nem is jól tette. Majd az „egység-bontók” ellen kelt ki, kiknek számításukat keresztülhúzta, mert Friedrichet ajánlotta utódjául.

Friedrich érdemeinek kiemelése és a csatlakozásra való felhívás után Istenvelüköt mondott volt választóinak és átadta helyét a „vezérnek”.

Friedrich beszéde.

„Önök hívtak, én eljöttem” ezen szavakkal kezdte meg beszédét Friedrich István. Megállapítja, hogy egy ideig előre mentünk, (nyilván az ő miniszterelnökségére gondolt) most pedig visszafelé haladunk. Gurulunk lefelé a lejtőn s ő úgy látja, hogy megállás nincs, csak az ellenzék tudná megállítani a lejtőn lefelé guruló nemzetet.

Saját érdemeinek méltatásáról sem feledkezik meg, miközben keserűen lobbantja szemükre, hogy aki merni, akarni és tenni mer, arra azt mondjuk, hogy kalandor. (Itt nyilván szintén saját magát gondolta.) Bátorak a világ, gyáva nemzetnek nincs szövetségese — mondja Friedrich.

Miniszterelnökségének hosszú méltatására sok gondot és időt fordítván, kikelt Bethlen István gróf miniszterelnök ellen, vérszegénynek tartva a mai kormányzatot.

Friedrich, a jós.

„Azt mondják, hogy jóslásokkal foglalkozom. De csudálatos, mégis mindent előre megmondtam.” Ezen jóstehetségében bízva, megállapítja, hogy az idei 16 milliárd deficit jövőre már 30 milliárd lesz, s hogy most könnyebb megállítani a gurulást, mint egy év múlva.

A kaméleon-politikusokról a következő kelem- és szelleműs kijelentést tette, melynek stílusát már sokszor hallottuk a vásári néger kikiáltótól:

„Hat hónapig legitimista, hat hónapig szabadkirályválasztó, most épen szabadkirályválasztó.”

Friedrich, a demokrata.

Ellenzéki állásfoglalásának kifejtése után ezen kijelentéssel: „Könnyű kiabálni és ordítani, de kormányozni nehezebb” saját magát ütötte agyon.

„Én igazán demokrata vagyok, — mondja Friedrich — én adtam az egyenlő, titkos, nőkre is kiterjedő választójogot, mely színvallás után egy szociáldemokrata gyűlésen mondott beszédét recitálta kifűszerezve és kiszínezve.

A királykérdés.

Az ellenzék programjának egyik pontjához illően — mely ugyanis kikapcsolja a királykérdést — Friedrich a homlokterbe állítja a kérdést, megjegyezvén, hogy nem újabb puccs arán óhajtják visszahozni a királyt. Tiltakozik a puccsista elnevezés ellen, ő csak megmarad esküjénél. A királyhűségről (értsd alatta ez esetben a Habsburg-hűséget) és a király kiadásáról mondott szavaira a következő megjegyzéseket hallottuk a hallgatóság soraiban: „Hála Isten!” (A kiadásra vonatkozólag.) „Miért nem megy Bécsbe!” „Nem is magyar ember.” „Már megint vissza akarják hozni.”

Friedrich, a bátor.

Ismét megemlíti, hogy ő nem puhány, ő nem nádszál; ő bátor ember. Erről nem tehet, ez az ő tulajdonsága. Felsorolja, hogy mi imponál és mi nem imponál neki, azt gondolván, hogy ezzel imponál a választóknak.

Hangsúlyozza, hogy ő nem akarnak háborút, nem is kell háború, mert ha visszajön a király, az ő személye fogja összetartani az elszakított

területeket. Most kifelé erősnek kell magunkat mutatni. (Ebben a pillanatban felcsendül a déli harangszó, Friedrich keresztet vet és imádkozik. Azután folytatja beszédét.)

Friedrich, az utolsó Mohikán.

Maderiát és az ő királyhűségét emlegetve a terem bejáratánál zaj hallatszik. Friedrich ingerülten odaszól a hallgatósághoz: „Ne törődjenek velem, ez semmi!” Majd megemlíti, hogy ő nem fordul a zsidókhöz, becsületét nem áldozza fel.

Ha elvesz a keresztény irányzat, ő legyen annak az utolsó mohikánja ezt kívánja Friedrich s látván, hogy az érdeklődés megcsappant, beszédét hirtelen befejezi.

Szmrecsányi felszólalása.

Friedrich beszéde után újból Szmrecsányi áll szólásra s meghótráncolásának ad kifejezést, hogy a kormány ügynökökkel árasztja el a vidéket; majd pedig kikel „egy” lap ellen, mely őket támadja.

Végezetül megválasztották a helyi pártszervezet vezetőjét.

A délután folyamán a nőknek tartott Friedrich beszédet, vasárnap pedig megkezdette körúját a vidéken. (n-a).

HIREK.

Zalaegerszeg város ülése. Czobor Mátyás Zalaegerszeg r. t. város polgármestere március 26-án 11 órára ülésre hívta össze a város törvényhatósági bizottsági tagjait. Az ülés egyetemes tárgya Bódy Zoltán vármegyei főjegyző meghívása volt a megüresedett alispáni székre. A tagok összesen 44-en egyhangú lelkesedéssel tették magukévá az indítványt. Biztos tudomásunk van arról, hogy Zalaegerszeg összes járása nagy lelkesedéssel fog hozzájárulni Czobor polgármester indítványához.

Az Árvizsgáló Bizottság munkában. Az Árvizsgáló Bizottság újabbán a kávéházi és éttermi cikkek árait, továbbá a sütési díjakat állapította meg. Az új megállapítás szerint fekete kávé 8 K., fehérekávé 10, tea 14, leves 4, főzelék feltéttel 20, főzelék 10, főtt tészta 20, kenyér 28, kenyérsütés pedig 1 korona 70 fillér. A Bárány szálló szobaárainak 50 százalékkal való felemelését az Árvizsgáló Bizottság elutasította. Ezen árak egész Zalaegerszeg területére érvényesek.

Csatlakozás a Dunántúli Blokkhoz. A dunántúli főiskolai hallgatók szervezetéhez a Dunántúli Blokkhoz, újabbán a megalakult pécsi csoport csatlakozott. Örömmel látjuk főiskolásaink tömörülését és szervezkedését.

Ingyen selyemhernyó. A mai időkben nagy fontossága van a selyemtenyésztésnek. Az állam igyekszik tőle telhetőleg elősegíteni a fokozottabb selyemhernyó tenyésztést és folyó évre ingyen ad ki selyemhernyót és papírost mindazoknak, kik ezen jól jövedelmező foglalkozási ággal behatóbban akarnak foglalkozni. A selyemhernyókat a Selyemtenyésztési Felügyelőség adja ki.

Megzavarták a bagodi gyűlést. Friedrich István vasárnap tartotta Alsó- és Felsőbagodon programbeszédét, kevés szerencsével. Ugyanis már beszéde elején a közbeszólások egész özönével zavarták meg a szónokot. A lánchídi csatáról beszéljen és más hasonló közbeszólásokat lehetett hallani. A választókerület úgy látszik kezdi már megismerni Friedrichet.

Briglevics programbeszédét. Briglevics Károly dr. független kisgazdapárti (Drózd-Rassay féle csoport) képviselőjelölt szintén felveszi a küzdelmet a zalaegerszegi választókerületben. Programbeszédét holnap kezdi meg Nemesapátiban.

A Kiss József emlékünnepelely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ünnepélyre jegyek kedden délután 2 órától kezdve a mozi pénztáránál kaphatók. Az ünnepély műsora: 1. Magyar Hiszekegy. Éneklő az egyházi énekkar. 2. Megnyitó. Tarlja: dr. Junger Mózes főrabbi. 3. Kiss József költészetének ismertetése. Irtó és felolvassa: Fenyvesi József A felolvasás keretében a következő költemények kerülnek előadásra: a) Simon Judit. Melodráma. Zenéjét szerelte: Hubay Jenő. Szavalja: Fürst Ill., zongorán kíséri: Sándor István. b) Fogytán a rim. Oh mért oly későn. Dalok. Zenéjét szerelte: Tarnay Lajos. Egy sir. Dal. Zenéjét szerelte: Kulffay Izabella. Éneklő: Garai Lajos, zongorán kíséri: Deutsch Manó. c) Charon. Szavalja: Spiegel Klári. d) A Gnóm. Szavalja: Sándor István. e) Az ár ellen. Szavalja: Spiegel Klári. f) Időm lejárt. g) Sónaj. Szavalja: Radó László. 4. Himnusz. Éneklő az egyházi vegyeskar.

Tárgyalják a nagybirtokok vagyonszállását. A nagybirtokok vagyonszállása minisztertanács elé került. A döntés előtt a gazdák észrevételeit is figyelembe fogják venni, s e célból a gazdákkal már voltak is tárgyalások.

Vásáráthelyezés. A pákai országos vásárt ez évben kivételesen április 14-ike helyett április 13-án tartják meg.

Friedrich István szombaton este Jádó Karolynál, az Ipartestület elnökénél látogatást tett.

Magyar vagy?

Emlékezz Világosra és az aradi 13-ra!

FILMSZÍNHÁZ.

Ballet-pantomín estély. Kovács Klára és Alice pénteken — 24-én — mutatták be táncművészetüket a zalaegerszegi közönségnek. A változatos művészi műsor kielégítette a közönséget. Szép és művészi volt az előadás, kellemes az emlék, mellyel visszagondolunk az estre. Az Edison mozgósínkáz tulajdonosát dicséret illeti, hogy bemutatta Zalaegerszegnek a két művésznőt.

Nem hallgathatjuk el azonban, hogy nem váltott ki a közönség körében jó hatást a felflört lábszárakkal való megjelenés. Nem illett bele az est keretébe. A polgári leányiskola növendékeinek az ünnepélyen való megjelenését nem tartjuk helyesnek, ilyen fiatal lányok elmaradhattak volna az esről.

Hirdetmény.

A zalabaksai róm. katj. templom renoválási, esclleg megnagyobbítási munkálataira az építő bizottság árlejtést hirdet. El nem fogadott tervek és költségvetéseket nem díjazzuk.

Tervek és költségvetések, illetőleg ajánlatok nyíltan írásban küldendők be.

A bizottság az ajánlatok feletti szabadon határoz, esetleg árlejtés tartásáról az ajánlatot tevőket írásban értesíti.

Zalabaksa, 1922. március 20.

SZEILER FERENC,
az építő bizottság elnöke.

APRÓ HIRDETÉSEK.

(E rovatban minden egyes szó 3 korona, a legkisebb hirdetés 30 korona. A hirdetésre vonatkozó mindenféle felvilágosítás — a hirdetés számára való hivatalos közlés mellett — megtehető a kiadóhivatalban.)

ÜGYVÉDELJELT esetleg HASZNÁLT IRÓGÉPET gyakorlattal bíró segéd megvételre keresek. alkalmazást talál Korbai JELZÁLOGOS kölcsönöket Károly dr. és Széll György folyósítok gyorsan és kedvező feltételek mellett. dr. ügyvédek irodájában.